

V.V.

J A A R B O E K V A N D E T E C H N I S C H E H O O G E S C H O O L T E D E L F T

COMMISSIE VOOR DE REDACTIE VAN
DIT JAARBOEK

UITGEGEVEN DOOR DEN SENAAT
IN SEPTEMBER 1941

Dr. H. E. J. van Nieuwenburg
Dr. H. B. Gergels
Dr. H. J. A. Schouten

DRUKKERIJ WALTMAN A. J. MULDER. DELFT

361.9

JAARBOEK VAN DE
TECHNISCHE HOOGESCHOOL
TE DELFT

UITGEGEVEN DOOR DEN SENAAT
IN SEPTEMBER 1941

DR. J. M. W. VAN DER WOUDE, DEELT

INHOUD

COMMISSIE VOOR DE REDACTIE VAN DIT JAARBOEK

---

1. Verkeering van het stadsbestuur (1841-1844) naar de vereeniging op Maandag 17 September 1841 door den Burgemeester Prof. dr. ir. C. J. van Nieuwenburg.	1
2. Aangestreefde veranderingen van Hoofdstad	21
3. Invoering van Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg.	22
4. Delft van Dr. H. B. Dorgelo.	23
5. Delft van Dr. ir. J. A. Schouten.	30
6. Het verkeer van de verkeerlijnen van de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool	34
7. Een ontwerp van de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool	36
8. Het verkeer (1840-1841) van de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool	38
9. Overzicht van het verkeer der in 1845-1846 en in 1846-1847 van de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool	40
10. Overzicht van het verkeer der in 1847-1848 en in 1848-1849 van de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool	42
11. Lijst van de in 1840-1841 van de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool	44
12. Overzicht van het verkeer der verkeerlijnen voor de Staat naar de verkeerlijnen der Technische Hoogeschool (1840-1841)	47
13. Overzicht van de verkeerlijnen der verkeerlijnen (1840-1841)	48
14. Bijlagen	50

COMMISSIE VOOR DE REDACTIE VAN
DIT JAARBOEK

Dr. H. C. J. van Nieuwenburg
Dr. H. B. Dorgelo
Dr. H. J. A. Schuurman

INHOUD.

Gedenkdagen	blz. VIII
I. Geschiedenis der Technische Hoogeschool.	
1. Verslag van het studiejaar 1940—1941. Rede, uitgesproken op Maandag 15 September 1941 door den Rector Magnificus Prof. dr. ir. C. J. van Nieuwenburg.	3
2. Ambtsaanvaarding van Hoogleraren	20
3. Jaarverslag van de Commissie van uitvoering van het Delftsch Hoogeschoolfonds over 1940—1941	22
4. Delftsch Excursiefonds.	30
5. Lijst van rectoren en secretarissen van den Senaat sedert de oprichting der Technische Hoogeschool	34
6. Eere-doctoraten, verleend sedert de oprichting der Technische Hoogeschool	36
7. Lijst van de in 1940—1941 voor het eerst ingeschreven studenten	38
8. Overzicht van het aantal der in 1939—1940 en in 1940—1941 voor het eerst ingeschreven studenten.	58
9. Overzicht van het totale aantal der in 1939—1940 en in 1940—1941 ingeschreven studenten	59
10. Lijst van de in 1940—1941 met goed gevolg geëxamineerden	60
11. Overzicht van het aantal geslaagden voor examens gedurende het studiejaar 1940—1941	67
12. Promotiën gedurende het studiejaar 1940—1941	68
13. Prijsvragen	69

II. Staat van de Technische Hoogeschool bij den aanvang van het studiejaar 1941—1942.

Gebouwen der Technische Hoogeschool.	74
Ligging der gebouwen	75
College van Curatoren	76
Secretaris van Curatoren	76
Rector magnificus en secretaris van den senaat.	76
College van rector magnificus en assessoren.	77
Commissie voor de redactie van het jaarboek	77
Commissie van overleg met de studenten	77
Commissie voor de Bibliotheek	78
Hoogleraren	79
Oud-hoogleraren	85
Lectoren.	87
Tijdelijk belast met het geven van onderwijs	88
Privaat-docenten	88
Verzamelingen behorende onder art. 1 van het reglement op het beheer en het gebruik der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs aan de Technische Hoogeschool.	
I. Verzamelingen, behorende onder art. 1a.	
1. Bibliotheek	89
2. Verzamelingen modellen waterbouwkunde.	89
3. „ Indische bouwstoffen en modellen	89
4. „ mechanische technologie	90
5. „ scheepsmodellen	90
6. „ mineralen en gesteenten	90
7. „ ertsen	90
8. „ algemeene geologie	90
9. „ historische geologie en palaeontologie	90
10. Geologische verzameling van Nederland.	90
11. „ „ „ Ned.-Indië.	90
12. „ „ „ de Ned. W.-I. eilanden.	90
13. „ „ „ Suriname	90
14. Verzameling van modellen op het gebied van Mijnkunde	91
II. Laboratoria en verzamelingen van hulpmiddelen voor het onderwijs, behorende onder art. 1b.	
1. Hoofdgebouw (Oude Delft 95)	91
a. Handteekenen.	91
b. Boetseeren.	91
2. Vergaderzaal van den Senaat.	91
3. Gebouwen aan de Jaffalaan	91
4. Gebouw voor weg- en waterbouwkunde	91

	VII
	blz.
Laboratorium voor bouwstoffen en bouwconstructies	91
5. Gebouw voor geodesie, landmeten en waterpassen . . .	91
6. Gebouw voor mechanische technologie, afd. textiel . . .	91
Laboratorium voor mechanisch onderzoek van vezel-	
stoffen en papier	91
7. Gebouw voor bouwkunde	91
8. " " decoratieve kunst	92
9. " " werktuig- en scheepsbouwkunde	92
a. Laboratorium voor werktuigkunde	92
b. Verzameling van werktuigen en werktuigonderdeelen	92
c. Verzameling voor mechanische technologie.	92
d. Laboratorium voor metallographie	92
e. " " scheepsbouwkunde	92
f. " " aëro- en hydrodynamica	92
g. " " toegepaste mechanica	92
h. Vliegtuigbouwkunde	92
10. Laboratorium voor electrotechniek	92
11. Gebouw voor scheikunde	92
a. Laboratorium voor physische scheikunde	92
b. " " anorganische scheikunde	92
c. " " organische scheikunde	93
d. " " chemische technologie	93
e. " " de technologie van oliën en	
vetten	93
12. Laboratorium voor analytische scheikunde	93
" " microchemie	93
13. Laboratorium voor microbiologie	93
14. Laboratorium voor technische botanie	93
Cultuurtuin voor technische gewassen	93
15. Laboratorium voor metallographie	93
16. (Vervallen)	93
17. Gebouw voor mijnbouwkunde	93
a. Laboratorium voor delfstofkunde	93
b. " " aardkunde	94
c. " " historische geologie en palaeon-	
tologie	94
d. " " ertskunde	94
e. " " mijnbouwkunde	94
f. " " docimasie en metallurgie	94
g. Museum voor mineralogie en geologie	94
18. Laboratorium voor technische physica.	94

GEDENKDAGEN

---

8 Januari 1842. Bij Koninklijk Besluit No. 73 wordt eene Koninklijke Akademie te Delft opgericht ter opleiding der burgerlijke Ingenieurs zoo voor 's lands dienst als voor de nijverheid en van kweekelingen voor den handel.

4 Januari 1843. Plechtige inwijding der Koninklijke Akademie door Z.M. Koning Willem II, vergezeld van Z.K.H. den Prins van Oranje, beschermheer der Akademie.

1 Juli 1864. Ingevolge Koninklijk Besluit van 20 Juni 1864 No. 136 wordt de Koninklijke Akademie opgeheven en de Polytechnische School, krachtens de Wet van 2 Mei 1863 S. 50, te Delft gevestigd.

10 Juli 1905. De Technische Hoogeschool, krachtens de wet van 22 Mei 1905, S. 141, in de plaats gekomen van de Polytechnische School, wordt door H.M. Koningin Wilhelmina, vergezeld door H.M. de Koningin-Moeder en Z.K.H. den Prins der Nederlanden, plechtig geopend.

---

1. Verslag van het studiejaar 1940—1941.

Rede, uitgesproken door den Rector Magnificus,
Prof. dr. ir. C. J. van Nieuwenburg, op Maandag den 15den
September 1941, bij den aanvang van den nieuwen cursus.

*Edelgrootachtbare Heeren Curatoren, Hooggeleerde Heeren Professo-
ren, Dames en Heeren Lectoren, Privaat-docenten, Assistenten en
Studenten, Ambtenaren en Beambten, te zamen vormende de werk-
gemeenschap die de Technische Hoogeschool tot een levend organisme
maakt en voorts gij allen, die door Uwe aanwezigheid te dezer plaatse
blijk geeft van Uwe belangstelling daarin!*

Zeer gewaardeerde Toehoorderessen en Toehoorders.

Ten tweede male sta ik vóór U, weer niet zooals gebruikelijk om als Rector afscheid te nemen en mijn ephemer ambt aan een opvolger over te dragen, maar als iemand, wien het otium nog niet is gegund; niet, zooals de universitaire series het zoo kernachtig zegt, „rude donatus”, met rust begiftigd, maar wetende, dat de leiding van onze Hoogeschool opnieuw in mijne handen is gelegd. Ik moge beginnen met hier te verklaren, dat ikzelf dat allerminst heb geambieerd en dat het evenmin een taak is, waartoe ik door de bezettingsautoriteiten ben verplicht geworden, zooals, naar mij is gebleken, in sommige kringen wordt ondersteld. De waarheid is deze, dat zoowel het College van Curatoren als de Senaat van meening zijn geweest, dat het onder de huidige omstandigheden beter was, in de leiding van de Hoogeschool geen verandering te brengen en dat daarom aan het Departement is gevraagd, ditmaal af te wijken van het anders bindende voorschrift van art. 109 van de Hooger-onderwijswet, dat een jaarlijksche wisseling van het Rectoraat voorschrijft. Welnu, overeenkomstig dit verzoek is door den Secretaris-Generaal van het Departement van Opvoeding, Wetenschap en Cultuurbescherming gehandeld.

Ik meende goed te doen, dit voorop te stellen in een rede, die immers bedoelt geschiedschrijving te zijn, door U van de lotgevallen van de Hoogeschool in het cursusjaar 1940/41 een samenvattend overzicht te geven.

Het is een veelbewogen jaar geweest, dat thans achter ons ligt, een jaar, waarin zoowel de Technische Hoogeschool zelve, als de samenleving der studenten diep zijn geschokt, al ware het slechts omdat in deze periode voor de tweede maal in zijn thans bijna honderjarige geschiedenis, het onderwijs voor enkele maanden is stilgelegd geworden.

Op den 22sten November 1940 werd bekend gemaakt, dat de geheel of voor drie kwart Joodsche docenten van de uitoefening van hun ambt werden ontheven, een maatregel, die voor Delft beteekende het verlies van drie algemeen geziene en toegewijde hoogleraren, Prof. dr. ir. H. I. Waterman, Prof. mr. A. C. Josephus Jitta en Prof. dr. D. van Dantzig en verder nog van drie andere leden van het doceerend personeel, den conservator en privaatsdocent dr. W. D. Cohen, de privaatsdocente mej. dr. R. A. Biegel en den assistent Ir. K. J. Schulz.

Groot en algemeen was de ontroering die door dit besluit werd gewekt, zoowel in de kringen der docenten als in die der studenten. Een groot aantal van de laatsten meende aan hunne gevoelens van rouw uiting te mogen geven, door op Maandag den 25sten November 1940 de colleges en oefeningen niet te bezoeken, een houding, die ten gevolge had, dat op den laten avond van denzelfden dag het onderwijs en de examens aan de Hoogeschool op last van den General-Kommissar für Verwaltung und Justiz werden stilgelegd. Slechts het wetenschappelijk onderzoek kon in de gebouwen van de T.H. voortgang vinden.

Tijdens deze gedwongen sluiting viel op den 18den December 1940 de ontbinding van het Delftsch Studenten Corps, de R.K. Studenten Vereeniging Sanctus Virgilius en den Delftschen Studenten Bond en de in-beslag-neming van hunne societeiten, terwijl in het Verordeningenblad van den 15den Februari 1941 beperkende bepalingen werden bekend gemaakt ten aanzien van studenten, die voor de helft of meer van Joodschen bloede zijn.

Van dit een en ander zijn uit den aard der zaak vele, langdurige en delicate besprekingen het gevolg geweest, waarbij verschillende regeeringsautoriteiten hunne zeer gewaardeerde hulp en bemiddeling hebben verleend. Zoowel het College van Curatoren

als dat van Rector Magnificus en Assessoren hebben daarbij het standpunt ingenomen, dat de heropening van de T.H. een bij uitstek nationaal belang moest worden geacht, zoodat het onze plicht was, daarnaar te streven, ook al realiseerden wij ons volkomen, dat aan die heropening niet te miskennen gevaren waren verbonden. Gelukkig zijn de pogingen daartoe met succes bekroond geworden. Op den 25sten Maart 1941 ontvingen wij het schrijven van den Rijkscommissaris, waarbij ik werd gemachtigd, de Hoogeschool te heropenen onder de voorwaarden, die mij daarbij gewenscht zouden voorkomen. Ik heb daaraan uitvoering gegeven door met ingang van den 31sten Maart 1941 de Bibliotheek te heropenen en gelegenheid te geven tot het afleggen van examens en tentamens. Op den 15den April werden de practica en tekenzalen voor studenten heropend en op den 16den April 1941 tenslotte de colleges hervat. Ik heb mij bij die gelegenheid tot alle studenten gericht met een ernstig woord, waarbij ik hun er op heb gewezen, dat van dat oogenblik af het lot van het Hooger Technisch Onderwijs in hunne handen was gelegd en waarbij ik voorts hunne daadwerkelijke medewerking inriep, om te bereiken, dat alle politieke twisten buiten de muren van de Hoogeschool werden gehouden.

Ik wil er bij deze gelegenheid mijn groote voldoening over uitspreken, dat dit beroep op de studenten niet tevergeefs is geweest. Weliswaar heb ik tot mijn spijt sindsdien nog enkele van hen voor eenigen tijd moeten schorsen en aan anderen een berisping moeten uitdeelen wegens voor de rust schadelijke handelwijzen, maar gelukkig mag ik constateeren, dat zoowel tijdens als na de sluiting door het meerendeel der studenten een groote mate van ingetogenheid en zelfbeheersching is getoond, waarvoor ik ze van deze plaats mijn hulde en hartelijken dank breng. Moge het ook in de toekomst zoo blijven!

Toen midden-April de Hoogeschool weer normaal kon functioneeren stond de Senaat voor de moeilijke taak, de gevolgen van een gedwongen sluiting van $4\frac{1}{2}$ maand tot een minimum te reduceeren, een des te moeilijker taak, omdat ons bekend was, dat de studenten zich gedurende die sluiting op zeer uiteenloopende wijze hadden beziggehouden. Had één deel zich, veelal met grooten ijver en in groepsverband, op theoretische studiën geworpen, een ander deel had van den nood een deugd gemaakt door practisch te gaan werken in fabrieken, terwijl tenslotte een ander deel, het moet helaas worden gezegd, weinig of niets nuttigs had gedaan.

Er moest dus voor de rest van den cursus een studie- en examenregeling worden getroffen, die met alle drie deze categorieën eenigermate rekening hield, terwijl bovendien als leidend beginsel werd gesteld, dat het uitermate gewenscht was, den achterstand nog vóór September 1941 te liquideeren. Wij meenen daarin redelijk wel geslaagd te zijn door de Paaschvacantie geheel en de zomervacantie grootendeels te laten vervallen, door de colleges voort te zetten tot lang na het daarvoor gebruikelijke tijdstip en vooral ook door een soepele examenregeling over de geheele linie. Dit alles heeft van het doceerend personeel in al zijn gelegingen zeer veel werkkraft, geduld en inschikkelijkheid gevergd. Wanneer ik het daarvoor bij deze gelegenheid een oprecht gemeend compliment maak, dan wil ik daaraan verbinden een woord van waarschuwing aan de studenten. Eerst de mobilisatie, toen de oorlog en tenslotte de sluiting zijn er aanleiding toe geweest, dat met tal van studie- en examenregelingen rijkelijk de hand is gelicht. Ook bij de September-examens, die nu loopende zijn, zal nog met bijzondere omstandigheden rekening worden gehouden, maar dan zal het ook uit zijn! Er moet weer orde en regelmaat komen en de studenten zullen dus goed doen, zich daarop als vanouds in te stellen.

Was zoo de sluiting een gebeurtenis, die den cursus 1940/41 zal blijven kenmerken in de historie, niet minder belangrijk en eigenlijk even katastrophaal was het feit, dat zich bij den aanvang van dezen cursus een aantal eerstejaars deed inschrijven, dat alle cijfers van vorige jaren op bedenkelijke wijze overtrof. Bedroeg dit aantal in September 1937 302, in 1938 279, in 1939 277, in September 1940 werden wij verrast met 564 voor de eerste maal ingeschrevenen, een aantal dat bovendien in den loop van den cursus nog tot 883 steeg. Het totale aantal der studenten kwam daardoor in den afgelopen cursus op 2670, tegen 1776 in het daaraan voorafgaande jaar.

Het is begrijpelijk, dat de outillage van de Hoogeschool niet bij machte was dezen onmatigen en plotselingen overvloed van eerstejaars op bevredigende wijze te verwerken. Weliswaar werd de medewerking van het Departement verkregen om door het aanstellen van enkele nieuwe assistenten de oefeningen eenigermate mogelijk te maken, weliswaar werden ook enkele nieuwe werk- en teekenzalen te onzer beschikking gesteld in de Artillerie-Inrichtingen en in het nieuwe Gebouw voor de Scheikunde, beide

aan de Julianalaan, maar daardoor werd toch aan de moeilijkheden niet op werkelijk afdoende wijze tegemoetgekomen. Verschillende docenten zagen zich genoodzaakt, hunne colleges dubbel te houden. Men moge het hoogelijk waardeeren, dat zij overal, waar dit noodig en tegelijk mogelijk bleek, zich onmiddellijk daartoe hebben bereid verklaard, maar ook dit is geen finale oplossing van het probleem.

Het moge hier wel eens onomwonden worden gezegd, dat de Technische Hoogeschool niet is te vergelijken met een fabriek, waar even goed in twee of meer ploegen kan worden gewerkt! Hooger onderwijs blijft als volkomen essentieel element vereischen het persoonlijke geestelijke contact tusschen hoogleeraren en studenten. Het is meer dan het geven en aanhooren van een zeker aantal colleges en van een aantal instructies bij teeken- of laboratoriumoefeningen. En het vereischt bovendien een zekere mate van kalmte en rust, wil het werkelijk tot zijn recht komen. Men kan niet straffeloos meer dan het dubbele aantal studenten door dezelfde machine laten loopen; dan wordt het Hooger Onderwijsapparaat inderdaad verlaagd tot een machine. Reeds vóór 1940 kon men zeggen, dat het aantal hoogleeraren en andere zelfstandige docenten niet overmatig groot was. Er mogen er onder dezen enkelen zijn geweest, die zich niet behoefden uit te sloven, er waren er evenzeer, die reeds toen veel te zwaar waren belast. Wil men ondanks het meer dan verdubbelde aantal studenten het werkelijke karakter van ons hooger technisch onderwijs bewaren, dan zal het niet helpen hier of daar eens een enkele docent er bij te benoemen, maar dan mag gerust als basis worden aangenomen, dat ook het aantal verantwoordelijke docenten zal moeten worden verdubbeld, al zal het niet noodig zijn, dat dit alle hoogleeraren worden.

Overtuigd van den ernst van deze plotseling zoo verhoogde belangstelling, als incident, maar niet minder als symptoom, hebben Rector en Assessoren en later de Senaat overwogen, welke consequenties zij daarvan hadden te aanvaarden.

Ik geloof, dat het juist gezien is geweest daarbij onderscheid te maken tusschen twee vragen, vooreerst hoe te handelen om aan een soortgelijke verrassing in September '41 het hoofd te kunnen bieden, en voorts, welke wijzigingen noodig zouden zijn in de structuur van het onderwijs en van de examens indien mocht blijken, dat de sterk vergrote toeloop meer dan een voorbijgaand verschijnsel zou zijn.

De eerste vraag was, althans op papier, betrekkelijk eenvoudig op te lossen. In elk van de Afdeelingen is nagegaan, welke voorzieningen ten aanzien van de gebouwen en welke uitbreiding van personeel daarvoor noodig zouden zijn en een samenvatting van deze wenschen is reeds vroegtijdig ter kennis van het Departement gebracht ten einde ook de autoriteiten daar voor verrassingen te vrijwaren. Bovendien werd besloten, de inschrijving voor hen, die zich voor de eerste maal aanmeldden, ditmaal niet als gebruikelijk in begin September, doch reeds op den 31sten Juli en den 1sten Augustus '41 te doen plaats vinden. De ervaring op die dagen heeft geleerd, dat er inderdaad alle reden was tot voorzorgsmaatregelen; het aantal dat zich voor den cursus 1941/42 voor de eerste maal opgaf, was slechts weinig lager dan dat van verleden jaar! Wij hadden nu gelegenheid reeds in de maand Augustus met het Departement over de noodige voorzieningen te beraadslagen. Deze zullen aanzienlijke kosten met zich medebrengen, die echter ruimschoots worden gedekt door hetgeen meer dan anders in den vorm van collegegelden in de schatkist is gevloeid. Voor de studie voor scheepsbouwkundig en voor scheikundig ingenieur was het aantal aanmeldingen reeds op de beide eerste inschrijvingsdagen dermate hoog, dat het gemotiveerd was, verdere inschrijving voor deze beide studierichtingen te staken. Ook voor enkele andere richtingen is de grens van het mogelijke zeer nabij!

Moeilijker en van meer principiëelen aard waren de besprekingen naar aanleiding van de tweede vraag, hoe in de toekomst met een zooveel grooter aantal studenten te handelen. Het lag daarbij voor de hand, in de allereerste plaats te overwegen, of de invoering van een numerus clausus al of niet wenschelijk was. Met groote eenstemmigheid is deze vraag zoowel in het College van Rector Magnificus en Assesoren als in den Senaat ontkenkend beantwoord. Algemeen was men van oordeel, dat dit wellicht als laatste redmiddel noodig zou kunnen blijken, maar dat het toch beter was, althans de toelating tot de Hoogeschool zoo lang mogelijk vrij te laten. Daarbij golden principiëele gronden, maar ook de overweging, dat het vrijwel onmogelijk zou blijken, billijke criteria op te stellen, op grond daarvan de één wel en de ander niet zou worden toegelaten.

Maar aan den anderen kant werd toch even algemeen gevoeld, dat tegenover vrije toelating eenig corrigens zou moeten komen te staan, al ware het slechts om verspilling van aanzienlijke be-

dragen Rijksgeld te vermijden. Reeds thans zijn de hogere studie-jaren volkomen nutteloos belast door de aanwezigheid van een werkelijk vrij groot aantal studenten, waarvan eigenlijk iedereen overtuigd is, dat ze toch nooit behoorlijke ingenieurs zullen worden, dit tot schade zoowel van het onderwijs als van de reputatie van den Delftschen Ingenieur. Zeer algemeen was men nu van oordeel, dat hieraan in de toekomst met zooveel meer studenten paal en perk moest worden gesteld door een verbeterde selectie, vooral in het eerste jaar, waarbij dan de Hoogeschool op de een of andere wijze het recht zou moeten krijgen, ongeschikt geachte leerlingen blijvend van verdere studie uit te sluiten. Op grond van een zeer belangrijke en gewaardeerde statistische studie van Prof. Klopper heeft de Senaat gemeend, als beste sanctie te moeten verlangen, dat het eerste examen, dat dus normaal na één jaar studie behoort te vallen, na ten hoogste twee jaar met gunstig gevolg zij afgelegd. De Senaat ontveinst zich niet, dat hij hiermee vraagt een groote en gevaarlijke macht te leggen in de handen van die docenten, die met het propaedeutisch onderwijs zijn belast en begrijpt, dat die macht slechts billijk zal kunnen worden uitgeoefend, indien het selectie-apparaat wezenlijk wordt verbeterd door aanmerkelijke uitbreiding van het aantal verantwoordelijke docenten. Voor den Senaat zijn de denkbeelden vrije toelating tot de Hoogeschool, sanctie op het eerste examen, scherpere selectie en dus verbetering van het selectie-apparaat onafscheidelijk aan elkaar verbonden.

Mij aansluitende bij een gewoonte, die sinds kort aan de Universiteiten groeit, heb ik gemeend goed te doen in het begin van den cursus en wel op den 26sten September 1940 tot al diegenen, die voor de eerste maal waren ingeschreven, een toespraak te houden. Ik heb hun daarbij o.m. onder het oog gebracht, hoe de Delftsche opleiding vóór alles behoort te zijn een academische vorming, hoe hierbij dus niet in de eerste plaats gestreefd wordt naar het verzamelen van bloote feitenkennis, maar meer naar het aankweken van die typische eigenschappen, die nu eenmaal den academisch gevormde behooren te sieren, bezadigdheid van oordeel, evenwichtigheid en de gewoonte om logisch te denken. Ik heb hun voorgehouden, hoe de geestesvorming, de menschwording in den volsten zin van het woord, de wezenlijke doelstelling is van het Hooger Onderwijs en ten slotte in hunne liefde en trots aanbevolen de Hoogeschool, die zal trachten hen mede dragers te maken van ons gezamenlijk cultuurbezit.

In de eerste maanden van den afgelopen cursus is een regeling ontworpen van de collegetijden en de vacanties, die bedoelde tegemoet te komen aan de ernstige bezwaren, veroorzaakt door de verduisteringsplicht, de invoering van den midden-Europeeschen zomertijd en de dreigende kolenschaarschte. Zij is ten gevolge van de sluiting slechts zeer kort in werking geweest, doch ligt nu gereed voor de wintermaanden, die ons voor de boeg staan.

De groote finantieele moeilijkheden waarmede vele studenten te kampen hadden wegens de bijzondere omstandigheden, zijn gedeeltelijk ondervangen door faciliteiten bij de betaling van de collegegelden, te weten voor een ieder de mogelijkheid om deze in twee gelijke termijnen te voldoen en voor hen, die plausibel kunnen maken, dat hunne moeilijkheden van vcorbijgaanden aard zijn, een betaling op schuldbekentenis. Ik begrijp, dat dergelijke maatregelen billijk en noodig zijn, doch mag niet nalaten erop te wijzen, dat zij onze administratie wel zeer ongewenscht zwaar hebben belast en dit in een tijd, waarin aan haar toch reeds zware eischen worden gesteld. Met des te meer erkentelijkheid mag ik constateeren, dat zij niettemin haar werk met opgewektheid en plichtsgevoel heeft verricht.

De Commissie, die zich de finantieele nooden heeft aangetrokken van die studenten, die van geldzendingen uit Indië zijn verstocken, heeft diegenen, die zich tot haar hebben gewend, op redelijke, zij het ook bescheiden wijze kunnen helpen. Behalve op eenigen steun van het Departement van O. W. en C. is zij daarbij aangewezen geweest op de bedragen, die haar door de Afdeelingen uit het Delftsch Excursiefonds zijn ter hand gesteld. Ik hoop, dat deze bedragen ook in de toekomst rijkelijk zullen vloeien en beveel ook overigens deze Commissie in Uw aller warme belangstelling aan.

Voor de eerste maal kon ook de Vereeniging van Delftsche Ingenieurs noodlijdende studenten finantieel bijstaan en wel door aan 16 hunner een bedrag van in totaal ruim $7\frac{1}{2}$ duizend gulden uit te keeren ten laste van haar „Fonds Studentenzorg”. Haar initiatief ten deze bijzonder waardeerend, spreek ik de hoop uit, dat zij haar zegenrijk werk zal kunnen voortzetten en uitbreiden en dat zij daarbij zal mogen rekenen op belangrijke bijdragen van diegenen, die daartoe geldelijk in staat zijn en wien het wel en wee der Delftsche studenten na aan het hart ligt.

Het College van Curatoren werd in den cursus, die achter ons ligt, getroffen door vertrek van Mr. G. van Baren. In zijn plaats werd benoemd de heer F. W. van Vloten. De Secretaris van het College, Jhr. ir. H. Strick van Linschoten, werd per 1 April '41 herbenoemd voor den tijd van 5 jaren.

Den Senaat ontvielen, behalve de reeds genoemde Joodsche hoogleeraren, geen actieve leden. Daarentegen werden hem door den dood ontnomen de oud-hoogleeraren Ir. J. C. Dijkhoorn en Dr. ing. C. Feldmann. De Hoogeschool betreurt voorts het verlies van den hoofdassistent A. J. Mulder, den laboratoriumbediende G. Broekhuizen en de studenten F. van Zijp en J. W. Bruggeman.

De onderwijsopdracht aan Prof. ir. C. G. J. Vreedenburg werd voor onbepaalden tijd verlengd. Prof. dr. ir. H. J. van der Maas, onze eerste hoogleeraar in de vliegtuigbouwkunde, hield op 10 October 1940 zijn intreerede, getiteld: „De Start”. Prof. dr. ir. J. W. H. Uytendogaart, benoemd tot buitengewoon hoogleeraar in de mechanische technologie, aanvaardde zijn ambt op 26 Juni 1941 met een rede, getiteld: „Natuurlijke en synthetische vezels”. Dr. O. Bottema werd benoemd tot gewoon hoogleeraar in de zuivere en toegepaste wiskunde en mechanica. De hoogleeraar Prof. dr. ir. J. Goudriaan werd gedurende geruimen tijd verhinderd college te geven. Voor de hoogleeraren Prof. ir. R. L. A. Schoemaker en Prof. dr. ir. J. A. A. Mekel is dit nog steeds het geval. Prof. dr. J. van Loon werd benoemd tot Voorzitter van den Hoogen Raad der Nederlanden. De Hoogleeraren Prof. ir. C. K. Visser, ir. F. Westendorp en Jhr. dr. G. J. Elias en de lector Ir. J. C. Arkenbout Schokker vierden hun 25-jarig ambtsjubileum. Op 10 November 1940 werd het 10-jarig bestaan van het laboratorium voor Technische Physica in intiemen kring feestelijk herdacht.

Op een Gijsberti-Hodenpijlprijsvraag, uitgeschreven door de Afdeeling der Scheikundige Technologie kwamen vier antwoorden binnen. Twee daarvan, die van de heeren Ir. J. Hannewijk te Delft en Ing. M. Pourbaix te Brussel, werden geacht, gezamenlijk de hoogste onderscheiding waardig te zijn. Het judicium zal na afloop van deze rede namens de Afdeeling worden uitgesproken.

De gebouwen aan de Jaffalaan zijn sinds Mei 1940 aan hunne bestemming onttrokken met alle daaraan verbonden noodlottige gevolgen voor het onderwijs en de examens in de wiskunde. Intuschen zijn voorbereidende maatregelen getroffen om deze gebouwen weer bruikbaar te maken. De gebouwen voor Bouwkunde

en Werktuigbouwkunde konden weer aan hunne normale bestemming worden teruggegeven, dat voor Weg- en Waterbouwkunde daarentegen bleef tot Augustus 1941 voor een aanzienlijk gedeelte nog door Rotterdamsche vluchtelingen bezet. Ook hieraan is echter thans gelukkig een einde gekomen, waardoor de gebouwen van de T.H. voor het eerst weer geheel vrij van vluchtelingen zijn. De bouw van het nieuwe laboratorium voor Scheikunde aan de Julianalaan kon, ondanks de groote moeilijkheden bij de materiaalvoorziening, op redelijke wijze voortgang vinden. Het laat zich aanzien, dat het in September 1942 in gebruik zal kunnen worden genomen.

Het tuchtrecht werd bij verordening d.d. 26 Maart 1941 aan een herziening onderworpen. De voornaamste wijziging was deze, dat het recht tot schorsing van den Senaat overging op den Rector en op het College van Rector Magnificus en Assessoren. De onderste en bovenste tijdslimiet daarbij zijn vervallen. Bovendien werd aan den Voorzitter van het College van Curatoren het recht verleend de Hoogeschool voor ten hoogste vier dagen te sluiten.

In October en November 1940 werd door de Centrale Commissie voor Studiebelangen een breed opgezette enquête gehouden over tal van zaken, die de studie en de sportbeoefening, maar zeer in het bijzonder ook de sociale levensomstandigheden van de Delftsche studenten betroffen. Helaas heeft de kort daarop volgende sluiting van de Hoogeschool gemaakt, dat de antwoorden vrij onvolledig binnen kwamen en dat de bewerking der gegevens werd bemoeilijkt. Ik hoop, dat hier van uitstel geen afstel komt, want de resultaten zullen van groot belang zijn voor het verkrijgen van een juist inzicht in het studentenleven van dezen tijd.

De volgende personalia en herdenkingen werden door den Rector Magnificus niet in zijn rede genoemd:

Gelukwenschen werden gezonden aan den Curator Mr. dr. D. A. P. N. Koolen met zijn 70sten verjaardag op 21 Januari 1941 en aan de oud-hoogleraren:

L. A. van Royen, die 9 October 1940 den 75-jarigen leeftijd bereikte;

Ir. J. A. G. van der Steur, die 30 October 1940 dien leeftijd bereikte;

Mr. dr. C. A. Verrijn Stuart, die 22 December 1940 75 jaar werd;

Dr. W. A. Versluys, die 27 December 1940 70 jaar mocht worden;

Ir. G. H. de Vries Broekman met het bereiken van zijn 75sten verjaardag op 26 Maart 1941;

Mr. P. J. M. Aalberse, die 27 Maart 1941 den 70-jarigen leeftijd bereikte;

A. F. Gips, die 26 April 1941 80 jaar werd;

Dr. J. H. Valckenier Kips met zijn gouden doctoraat op 18 Juni 1941;

Dr. M. de Haas die op 2 Juli 1941 75 jaar en

Ir. C. W. Weys, die op 18 Augustus 1941 85 jaar werd.

De conciërge van het Gebouw voor Werktuig- en Scheepsbouwkunde, J. F. Schot, verliet 2 October 1940 wegens het bereiken van den pensioengerechtigden leeftijd 's Rijks dienst;

15 November 1940 was de bediende eerste klasse bij de bibliotheek, W. Thijsse, 25 jaar aan deze Hoogeschool verbonden;

De amanuensis bij de scheikunde, A. H. van Dalen, was 1 Januari 1941 25 jaar aan de Technische Hoogeschool werkzaam;

6 Juni 1941 werd het 35-jarig bestaan van de Electrotechnische Vereeniging herdacht;

11 October 1940 werd een cursus in gezondheidstechniek geopend, georganiseerd door het Koninklijk Instituut van Ingenieurs, het Delftsch Hoogeschoolfonds en de Centrale Commissie voor Studiebelangen;

21 December 1940 had op de begraafplaats „Jaffa” de ont-hulling van een oorlogsmonument plaats, waarbij Rector Magnificus en Secretaris tegenwoordig waren;

31 October 1940 waren Rector Magnificus en Secretaris van den Senaat tegenwoordig bij de crematie van het stoffelijk overschot van Ir. J. E. F. de Kok, die o.a. als Voorzitter van Gecommitteerden van het Delftsch Hoogeschoolfonds zich jegens de T.H. verdienstelijk maakte.

In plaats van Prof. dr. ir. G. H. van Mourik Broekman, die om particuliere redenen niet meer in aanmerking wenschte te komen, benoemde de Senaat Prof. ir. G. Brouwer tot lid van de Commissie van toezicht op het weekblad „De Ingenieur”;

Prof. ir. J. W. Thierry werd aangewezen als lid eener door het Koninklijk Instituut van Ingenieurs in het leven geroepen Centrale taalcommissie voor de techniek;

Prof. ir. W. Schermerhorn, die periodiek aftrad als lid van den Hoogeschoolraad van het Delftsch Hoogeschoolfonds, zag zijn aanwijzing als zoodanig vernieuwd. Hij werd door den Senaat aangewezen, dezen te vertegenwoordigen in een interacademiale Commissie, die over het vraagstuk der beurzen zal rapporteeren.

Volgens art. 38 der Hooger-Onderwijswet werden 16 beurzen, groot *f* 700,— en één beurs, groot *f* 350,—, toegekend;

Uit den Algemeenen Begrootingspost werden 102 beurzen toegekend; deze rentelooze voorschotten variëerden van *f* 200,— tot *f* 1000,—;

Uit het s'Jacobfonds werd één beurs ten bedrage van *f* 1000,— toegekend;

2 Beurzen, elk groot *f* 1000,—, werden uit het Baehrfonds verleend;

Uit het Lipkensfonds werden twee toelagen van *f* 240,— uitgekeerd;

Zeven toelagen, n.l. 1 van *f* 600,—, 2 van *f* 500,— en 4 van *f* 400,— werden uit het W. G. van der Boor's Delftsch Studiefonds verstrekt;

Met toepassing van artikel 6, eerste lid, van het besluit van den Secretaris-Generaal van het toenmalig Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen van 7 Augustus 1940, Staatsblad nr. S 351, dat artikel 54, eerste lid, der Hooger-Onderwijswet vervangt, werden 55 personen aangewezen als bevoegd om de lessen aan de Technische Hoogeschool gedurende den cursus 1940—1941 kosteloos te volgen;

Door het Koninklijk Instituut van Ingenieurs werden 2 beurzen verstrekt aan studenten der Technische Hoogeschool, n.l. één uit het Vrouwe-Janssens Arriëns Fonds en één uit het Studiefonds van Kesteren;

Uit het Studie- en Reisfonds van de Vereeniging van Delftsche Ingenieurs werden 2 toelagen, elk van *f* 400,—, verleend aan studenten dezer Hoogeschool;

Voor het examen voor civiel-landmeter slaagden 5 personen.

Vele zijn de gedachten en problemen geweest, die de Hoogeschool in den afgelopen cursus hebben beziggehouden.

Daaronder valt in de eerste plaats te vermelden een bestudee-

ring van de vraag, hoe de positie van de Afdeeling der Algemeene Wetenschappen in het kader van de geheele Hoogeschool ware te hervormen, opdat van de groote potentieele krachten, die in haar aanwezig zijn, meer profijt voor het geheele onderwijs zou kunnen worden getrokken. Hoewel deze oude en ietwat stekelige kwestie nog niet tot een definitieve oplossing is gebracht, wil ik haar hier toch noemen, omdat zij verband houdt met een andere, de zooveel, ook in het openbaar besproken vraag, of het wiskunde-onderwijs aan de T.H. wel op de juiste wijze is geregeld. Men vergeve mij, indien ik door het stellen van deze vragen een nieuwsgierigheid opwek, die ik niet van zins ben te bevredigen! Maar het schenkt enkelen van mijn hoorders wellicht toch reeds een zekere rust, te weten, dat deze aangelegenheid in ruim verband thans ernstig onder oogen wordt gezien en dat er alle reden is om te onderstellen, dat een acceptabele oplossing zal worden gevonden.

Trouwens, ook indien de reeds door mij genoemde plannen voor een betere selectie in den loop van het eerste jaar tot uitvoering zullen komen, dan zal dat in menig opzicht een herziening van het propaedeutisch onderwijs moeten meebrengen. Maar ook de verdere studie wordt reeds hier en daar ernstig onder de loupe genomen. De Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde is hierin voorgegaan door het ontwerpen van een reorganisatieplan, dat reeds gedeeltelijk in den nu komenden cursus in werking treedt. Het is ook voor de andere afdeelingen van belang, omdat het is gebaseerd op een duidelijke onderscheiding van vier groepen van vakken, te weten, de theoretische grondslagen, de centrale technische vakken, de hulpwetenschappen en de algemeen vormende vakken. Ook al erkent men, dat het niet steeds mogelijk zal zijn, deze groepen scherp van elkaar te scheiden en al zal men inzien, dat hun gewicht in de verschillende afdeelingen zeer sterk zal uiteenloopen, zoo geloof ik toch, dat hier een principieele beschouwingswijze, een zekere basis is gegeven, die ook voor anderen van groote beteekenis kan zijn. Voor mij persoonlijk is het meest interessant, datgene wat de civiele afdeeling stelt ten aanzien van de vierde groep, de algemeen vormende vakken. Ik ben n.l. overtuigd, dat die groep hier veel te weinig systematisch onze aandacht heeft getrokken. Veel te veel hebben wij ons er bij neergelegd, dat het overgrootste deel der studenten zich beperkt tot de eigenlijke examenstudie, waarschijnlijk daarbij onbewust rede-neerend, dat deze reeds ruim en breed en inderdaad omvangrijk

genoeg is, om een „algemeene” vorming te garandeeren. Daarin schuilt n.l. onmiskenbaar een kern van waarheid, maar het is de geheele waarheid niet. Onze Delftsche studenten missen het voorrecht, dat den universitaireren student wordt geboden, n.l. den omgang met personen van werkelijk geheel andere studierichting, waardoor hij er veel lichter toe wordt gebracht kennis te nemen van wat op het terrein van andere faculteiten dan de zijne wordt gepresteerd. Het verschil tusschen Delft en de Universiteiten ligt niet wezenlijk daarin, dat hier voor het „studium generale” minder gelegenheid zou zijn, maar dat hier de prikkel er toe minder sterk is. Wij beschikken over voldoende docenten om over zeer uiteenlopende gebieden van wetenschap en kunst samenvattende voordrachten te geven buiten den kring van de eigenlijke vakstudie, en wat ons ontbreekt kan zonder groote bezwaren van de Universiteiten worden geïmporteerd. Maar wat ons wel ontbreekt is de goede organisatie daarvan en de prikkel, wellicht zelfs de dwang om ervan gebruik te maken. Wanneer wij de volledige „menschwording”, ik zeide het reeds, als de wezenlijke doelstelling van het Hooger-Onderwijs willen blijven zien, dan zullen wij goed doen aan deze denkbeelden in de allernaaste toekomst grondige aandacht te schenken.

Het ware echter ontoelaatbaar eenzijdig, daarbij uitsluitend het oog te richten op de geestelijke vorming. Ook de lichamelijke ontwikkeling mag niet worden verwaarloosd en dat is thans wel degelijk het geval. Slechts een klein, althans te klein gedeelte van de studenten heeft lust en gelegenheid zich in voldoende mate met de beoefening van sport bezig te houden en dan nog meestal met wedstrijd sport, die een harmonische ontwikkeling van het lichaam niet waarborgt. Van een systematische lichamelijke oefening en van lichte atletiek is eigenlijk in het geheel geen sprake. Op zich zelf genomen is het dan ook zeker toe te juichen, dat het Departement van Opvoeding, naar bij eenige gelegenheden is gebleken, zich ernstig afvraagt, hoe in dezen achterstand verbetering ware te brengen. Maar helaas blijkt dan, dat het uitermate moeilijk is, een verstandige oplossing te vinden. Nog daar gelaten, dat er aanzienlijke finantieele offers voor zullen moeten worden gebracht, stuit de uitvoering van het denkbeeld op twee bijna onoverkomelijke moeilijkheden, de eerste, dat het studieprogramma er overdag geen tijd voor overlaat, terwijl ten minste des winters de avonden voor zulk een massale lichamelijke oefening nauwelijks bruikbaar zijn, en de tweede deze, dat een snelle

invoering slechts bereikbaar zou zijn door het invoeren van een zekeren dwang, een novum, dat men toch slechts zeer ongaarne zal aanvaarden en dat ongetwijfeld de bona fide oefening ernstig zou schaden, juist in dit geval. De afdeelingen, die op instigatie van het Departement het probleem in den afgelopen cursus onder oogen hebben gezien, hebben unaniem beide genoemde moeilijkheden gevoeld en sterk naar voren gebracht. Het wil mij voorkomen, dat de eenige mogelijkheid deze is, dat men het instituut van de systematische lichamelijke oefening aan onze Hoogeschool langzaam laat groeien, door te beginnen haar vrijwillig mogelijk te maken door het beschikbaar stellen van terreinen, turnzalen en instructeurs. Wanneer er zodoende een zekere traditie groeit, dan geloof ik, dat in betrekkelijk korten tijd zonder dwang een toestand zal worden bereikt, die ieder bevredigt.

Er zijn aan het probleem van den lichamenlijk gezonden student inmiddels nog andere zijden, die onze aandacht hebben gevraagd. Zeer actueel werd tegen het einde van den cursus het voedingsvraagstuk onder de huidige oorlogsomstandigheden. Het is welbekend, dat studenten nooit een groep menschen hebben gevormd, die zich onderscheidde door een rationeele voeding. Thans is deze nog op zeer bedenkelijke wijze achteruitgegaan, ook al, omdat nu eenmaal alleenwonende personen van het vigeerende bonnestelsel niet het profijt hebben, dat een groot gezin ervan kan trekken. Het behoeft dan ook geen verwondering te baren, dat aan verschillende Universiteiten de centrale voedselvoorziening voor studenten met succes werkt. Een ernstige poging om hier tot eenzelfde instituut te komen, bleef vooralsnog zonder succes. Gelukkig hebben verschillende studenten zich weten te redden, door collectief hun middagmaal van de centrale keuken in Den Haag te betrekken, maar ik vraag mij toch af, of de daarop drukkende transportkosten wel voldoende zijn gemotiveerd.

Minder aan de tijdsomstandigheden gebonden is het vraagstuk van de academische gezondheidszorg, dat ook al door het College van Rector Magnificus en Assessoren ernstig is bestudeerd. De Universiteiten van Amsterdam en Groningen zijn hierin voorgegaan, Utrecht en Leiden zijn weldra gevolgd, door het vormen van Stichtingen voor de Universitaire Gezondheidszorg, die zich de geneeskundige contrôle op de studenten ten doel stellen. Aan de beide eerstgenoemde Universiteiten heeft daarbij de tuberculosekeuring wel sterk op den voorgrond gestaan, hoewel ook daar

een aantal medici regelmatig zitting houdt voor het aanhooren van andere lichamelijke en geestelijke bezwaren. In Utrecht heeft men van den beginne af het accent wat meer op het laatste gelegd, zonder daarom de tuberculosekeuring te verwaarloozen. Wij meenen, dat het universitaire voorbeeld ook voor Delft zeer zeker navolging verdient en zijn, hoewel leeken op dit gebied, van oordeel dat wij ons eerder bij het Utrechtsche standpunt moeten aansluiten. Rector en Assessoren hebben daarom het advies gevraagd van den Directeur van den Gemeentelijken Gezondheidsdienst, den heer P. C. Cleyndert, arts, die ons in een gedocumenteerde nota zijn inzichten heeft gegeven. Daarbij is helaas gebleken, dat onze denkbeelden voorloopig op ernstige finantieele bezwaren stuiten. Deze houden vooral verband met het feit, dat een aanzienlijk gedeelte van de kosten aan de Universiteiten direct of indirect ten laste komt van hunne goed geoutilleerde medische faculteiten. Zij zijn daardoor in staat het werk te verrichten voor het luttele bedrag van *f* 2,50 per student, waarvan nog *f* 0,80 à *f* 1,— kan worden gereserveerd voor een onderlinge sanatoriumverzekering. Hier in Delft daarentegen, waar alle medische hulp volledig zou moeten worden betaald, komen wij tot een kostenraming van minstens *f* 15,— per student, een dermate prohibitief hoog bedrag, dat wij ervan overtuigd zijn, dat wij op die basis slechts een zeer klein gedeelte van de studenten met ons mee zouden krijgen. Wij hebben ons daarom tot het Departement van Opvoeding moeten wenden met het verzoek de academische gezondheidszorg in Delft evenzeer mogelijk te maken door het verlenen van een aanzienlijk subsidie. Een antwoord op dit verzoek hebben wij tot op heden nog niet ontvangen.

Deze voorbeelden mogen U ervan overtuigen, dat wij ons ondanks den druk der tijden, die voortdurend onze aandacht vraagt voor incidenteele moeilijkheden, toch ook met vraagstukken van algemeenen aard in ruime mate hebben beziggehouden. Wij zouden gaarne iets hebben gedaan voor het versterken van den academischen gemeenschapszin, die werkelijk veel te wenschen overlaat, maar stuiten ook daar op groote moeilijkheden. Een Aula, of zelfs maar een collegezaal, die een redelijk percentage van onze 2600 studenten tegelijk kan bevatten, ontbreekt ons nog steeds.

Het weekblad de Spiegel, waarvan een bijblad sinds het begin van den vorigen cursus als algemeen studentenblad kon fungeeren,

is opgeheven, zoodat ons geen andere middelen ten dienste staan om alle studenten tegelijk te bereiken, dan aankondigingen in de gebouwen en de verzending van berichten per post. Een ernstige poging van de Centrale Commissie voor Studiebelangen om met financiële steun van de Vakverenigingen opnieuw te komen tot een algemeen studentenblad is afgestuit op bezwaren van de autoriteiten. Hoe dan een werkelijke samenleving met en door de studenten mogelijk is, blijft mij een raadsel.

Hoewel niet behorende tot de eigenlijke geschiedenis van onze Hoogeschool, verdient ook het College van Interacademiaal Overleg hier nog even te worden genoemd. Sinds September 1940 zijn de Rectoren en Secretarissen van de openbare Universiteiten, Wageningen en Delft regelmatig, ongeveer maandelijks bijeen geweest voor onderlinge informatie en gedachtenwisseling. Deze bijeenkomsten zijn, althans voor mij, bijzonder leerzaam geweest. Ik spreek hierbij de hoop uit, dat zij er ook toe zullen bijdragen de gedachte, dat alle Openbaar Hooger Onderwijs in Nederland, naast alle diversiteit, toch ook een eenheid behoort te zijn, levendiger te maken.

Zoo is het afgelopen jaar er één geweest vol onrust en vol spanning. Het heeft gemaakt, dat een aanmerkelijk grooter gedeelte van het bestuur der Hoogeschool is komen te drukken op het College van Rector Magnificus en Assessoren, maar het heeft het gevoel van verantwoordelijkheid en samenhoorigheid in dat College wezenlijk versterkt. Het is ook in hoge mate bevorderlijk geweest aan een openhartige en daadwerkelijke samenwerking met het College van Curatoren en met de Centrale Commissie voor Studiebelangen. Laten wij hopen, dat deze winst blijvend moge zijn! Dan zullen wij kunnen getuigen, dat de druk der tijden ons nauwer heeft te zamen gebracht en dat wij allen slechts één doel nastreven, de ongestoorde voortzetting en waar nodig de verbetering van het Technisch Hooger Onderwijs in Nederland.

Dank U.

2. Ambtsaanvaarding van Hoogleraren.

Dr. ir. H. J. van der Maas aanvaardde 10 October 1940 het hoogleeraarsambt in de Afdeeling der Werktuigbouwkunde en Scheepsbouwkunde om onderwijs te geven in de vliegtuigbouwkunde met een rede, getiteld: „De Start”.

Hendricus Jacobus van der Maas werd 19 October 1899 te Amsterdam geboren. Hij bezocht de M.U.L.O.-school en de middelbare technische school te Amsterdam. Na geslaagd te zijn voor het toelatingsexamen voor de Technische Hoogeschool, studeerde hij aldaar van 1918—1919 tot en met 1922—1923. In 1923 verwierf hij het diploma van scheepsbouwkundig ingenieur. 25 Maart 1929 promoveerde hij tot doctor in de technische wetenschap na verdediging van een proefschrift over „Stuurstandslijnen van vliegtuigen; de bepaling ervan door middel van vliegproeven en hare beteekenis voor de beoordeeling der stabiliteit”.

In October 1923 werd hij aangesteld als ingenieur bij den Rijksstudiedienst voor de Luchtvaart, thans Nationaal Luchtvaartlaboratorium, waar hij werd belast met het wetenschappelijk onderzoek met name van de eigenschappen van vliegtuigen in de vlucht, later ook met de vliegproeven noodig ter beoordeeling van de luchtwaardigheid van vliegtuigen. Op dit gebied en op het gebied der ontwikkeling van de instrumenten, benoodigd voor het verkrijgen van systematische gegevens, verrichtte hij baanbrekend werk.

Verscheidene publicaties, ten deele in samenwerking met anderen, verschenen van zijn hand.

Dr. ir. J. W. H. Uytendogaart aanvaardde 26 Juni 1941 het buitengewoon hoogleeraarsambt in de afdeeling der Werktuigbouwkunde en Scheepsbouwkunde en in de afdeeling der Scheikundige Technologie om onderwijs te geven in de mechanische technologie met een rede, getiteld: „Natuurlijke en synthetische vezels”.

Johannes Wilhelmus Huybert Uytendogaart werd 5 Februari 1897 te Utrecht geboren. Hij volgde van 1911—1916 het onderwijs aan eene H.B.S. te 's-Gravenhage en studeerde

vervolgens aan de Technische Hoogeschool, waar hij in 1921 het diploma van scheikundig ingenieur met lof verwierf. 11 Januari 1929 promoveerde hij tot doctor in de technische wetenschap op een proefschrift, getiteld: „Bijdrage tot de kennis der koolstofafzetting bij het „cracken” ”.

Tijdens zijne studie aan de Technische Hoogeschool trad hij op als assistent van Prof. dr. ir. H. I. Waterman.

Na voltooiing zijner studie was hij vier jaar bij de Staatsmijnen in Limburg werkzaam als Chef van het Laboratorium der Staatsmijnen op de cokes- en bijproductenfabrieken van de mijn „Emma” te Treebeek.

Vervolgens was hij vijf jaar verbonden aan de Nederlandsche Kunstzijdefabrieken te Arnhem. Op de tot dit concern behorende fabriek te Ede (G.) was hij achtereenvolgens werkzaam als bedrijfsingenieur, chef van het laboratorium, fabricagechef en als bedrijfsleider.

Daarna was hij zeven jaar werkzaam bij de Vereenigde Glanzstoff Fabrieken in Duitschland en de Vereenigde Staten als raadgevend ingenieur voor de verschillende fabrieken en als leider van de research in het tot dit concern behorende Forschungs-instituut te Teltow-Seehof bij Berlijn.

Hierna was hij drie jaar bij de N.V. „De Bataafsche Petroleum Maatschappij” voor de ontwikkeling van fabrieken voor textielhulpmiddelen en van procédés voor de vervaardiging van synthetische vezels.

Tot op heden is hij werkzaam als hoofd van de Technische Afdeeling van de Centrale Organisatie voor toegepast-natuurwetenschappelijk onderzoek, als technisch Directeur van het Centraal Instituut voor Industrialisatie en als algemeen technisch adviseur van de Departementen van Handel, Nijverheid en Scheepvaart en van Landbouw en Visscherij.

3. Jaarverslag van de Commissie van Uitvoering van het Delftsch Hoogeschoolfonds over 1940-1941.

Het voor ons vaderland ongelukkige jaar 1940—1941 heeft ook op het Delftsche Hoogeschoolfonds zijn stempel gedrukt.

Door de sluiting van de Technische Hoogeschool van 25 November 1940 tot 15 April 1941 werd het wetenschappelijk onderzoek wel niet geheel stil gelegd, maar de ongunstige invloed van den oorlogstoestand deed zich sterk gevoelen. Ook werd gedurende het jaar de finantieele toestand steeds slechter, de inkomsten bleven bij de verwachting ten achter door lagere rente-ontvangsten, maar in belangrijke mate ook door de ongunstige resultaten bij de inning der contributies. Aan den anderen kant zijn ook gelidelijke meevallers te vermelden; de gelden overgemaakt aan de Commissie Eeuwfeest T.H., ten bedrage van f 3000,—, werden teruggestort, terwijl van een firma een belangrijke gift werd ontvangen als tegenprestatie voor genoten adviezen. Ook de Rubber-Stichting gaf dit jaar weder haar belangrijke bijdrage van f 2500,—.

Aan het einde van het cursusjaar werd besloten wijziging te brengen in de tot dusverre gevoerde finantieele politiek. Deze bestond daarin dat voor het nieuwe cursusjaar niet alleen het saldo van het vorige jaar aan de Commissie van Uitvoering werd ter beschikking gesteld, maar ook de gedurende het cursusjaar nog te verwachten renten en contributies. De nieuwe regeling beoogt geleidelijk te komen tot een toestand, waarbij alleen het saldo van het vorige jaar aan de Commissie van Uitvoering zal worden verstrekt.

Aan het begin van dit cursusjaar bedroeg het saldo f 8407,67, terwijl geraamd werd dat aan rente, contributies en andere inkomsten een bedrag zou binnen komen van f 5392,33.

Door Gecommitteerden werd een bedrag beschikbaar gesteld van f 13.800,—, welk bedrag voldoende was om aan de daarvoor in aanmerking komende aanvragen te kunnen voldoen.

In de gecombineerde vergadering van de Commissie van Uitvoering te zamen met Gecommitteerden op 2 Juli 1940 is de besteding van de beschikbare gelden voor het boekjaar 1940—1941 vastgesteld.

Voor de vaste verplichtingen moest worden gereserveerd een

bedrag van *f* 6370,—, zoodat nog *f* 7430,— voor nieuwe aanvragen beschikbaar was. Aan die aanvragen, die daarvoor in aanmerking kwamen, kon worden voldaan.

Een samenvatting van de toegestane en uitgegeven bedragen volgt hieronder; een korte beschrijving van het gebruik der subsidies is verder op in het verslag te vinden.

Omschrijving.	Toegestaan.	Uitgegeven.
Bijzondere leerstoel voor theoretische natuurkunde	<i>f</i> 2.250,—	<i>f</i> 2.250,—
Idem voor papierfabricage	„ 1.000,—	„ 875,—
Idem voor speciale onderwerpen uit de theoretische electriciteitsleer	„ 1.000,—	„ 1.000,—
Cursus elektrische apparatenbouw	„ 600,—	„ 500,—
Cursus gezondheidstechniek.	„ 250,—	„ 250,—
Cursus filosofie	„ 350,—	„ —,—
Colloquium natuurkunde.	„ 100,—	„ 1,05
Stedebouwkundige Studiekring.	„ 75,—	„ 75,—
Onderzoek plantengroeiverschijnselen Prof. van Iterson	„ 800,—	„ 1.130,58
Polymerisatieproeven van isobuteen o.l.v. lector Dr. ir. P. M. Heertjes.	„ 720,—	„ 720,—
Onderzoek spanningsverloop in glasmodellen Prof. Biezeno	„ 450,—	„ 450,—
Onderzoek metingen elektrische golven o.l.v. lector Ir. L. H. M. Huydts.	„ 1.500,—	„ 1.500,—
Molenonderzoek Profn. Burgers en Muysken.	„ 150,—	„ —,—
Hoogspanningsregelaar t.b.v. röntgenografisch structuuronderzoek	„ 1.200,—	„ 1.200,—
Uitgave biografie en geschriften Prof. Beijerinck	„ 4.000,—	„ 2.951,53
Tentoonstellingen Afd. Bouwkunde	„ 100,—	„ 56,73
Te zamen	<i>f</i> 14.545,—	<i>f</i> 12.959,89

In de gecombineerde vergadering van de Commissie van Uitvoering met Gecommitteerden, gehouden op 26 Juni 1941 is de besteding van de voor het boekjaar 1941—1942 beschikbare gelden vastgesteld. Volgens mededeeling van den penningmeester zou voor het nieuwe cursusjaar beschikbaar zijn een bedrag van *f* 9000,—.

In verband met de groote bijdrage van den heer Ir. F. J. Philips van f 10.000,—, welk bedrag voornamelijk geschonken werd voor researchwerk, zal ook op dit bedrag in de loop van het cursusjaar wel een beroep worden gedaan.

De volgende subsidies werden toegestaan:

Omschrijving.	Toegestaan.
Bijzondere leerstoel theor. natuurkunde	f 2.250,—
Bijzondere leerstoel papierfabricage	„ 1.000,—
Bijzondere leerstoel speciale onderwerpen uit de theor. electriciteitsleer	„ 1.000,—
Cursus elektrische apparatenbouw	„ 060,—
Cursus gezondheidstechniek	„ 350,—
Colloquium natuurkunde	„ 100,—
Onderzoek plantengroeiverschijnselen Prof. van Iterson.	„ 800,—
Polymerisatieproeven van isobuteen o.l.v. lector Dr. ir. P. M. Heertjes.	„ 720,—
Onderzoek metingen elektrische golven o.l.v. lector Ir. L. H. M. Huydts	„ 1.500,—
Onderzoekingen fluctuaties snelheid in turbul. lucht- stroomingen Prof. Burgers	„ 1.200,—
Molenonderzoek Profn. Burgers en Muysken.	„ 200,—
Onderzoek cellulosebereiding Ind. houtsoorten Prof. van Iterson	„ 300,—
Uitgave biografie en geschr. Prof. Beijerinck	„ 500,—
Instrumenten voor meten snelwiss. vormverander.	„ 1.000,—
Tentoonstellingen Afd. Bouwkunde	„ 100,—
Te zamen	f 11.620,—

BIJZONDERE LEERSTOELN GESTICHT DOOR HET DELFTSCH HOOGESCHOOLFONDS.

Bijzondere leerstoel voor theoretische natuurkunde.

Tot oprichting besloten 22 September 1930; goedgekeurd bij Kon. Besluit van 4 Augustus 1931, Staatsblad No. 357. Benoemd voor den tijd van twee jaar Prof. dr. H. A. Kramers; herbenoeming in 1933, 1935, 1937 en 1939. Curatoren: Prof. ir. I. P. de Vooy, Prof. dr. M. de Haas en Prof. dr. A. D. Fokker.

Bijzondere leerstoel voor physische technologie.

Tot oprichting besloten 27 Februari 1936; goedgekeurd bij Kon.

Besluit van 8 Juli 1936, Staatsblad No. 1366. Benoemd voor den tijd van twee jaar Dr. W. J. D. van Dijck; herbenoeming in 1938 en 1940. Curatoren: Prof. ir. I. P. de Vooy, Ir. J. E. F. de Kok *) en Prof. dr. M. de Haas.

Bijzondere leerstoel voor papierfabricage.

Tot oprichting besloten 21 September 1936; goedgekeurd bij Kon. Besluit van 6 Maart 1937, Staatsblad No. 1361. Benoemd voor den tijd van twee jaar Ir. E. L. Selleger; herbenoeming in 1939. Curatoren: Prof. dr. ir. G. van Iterson Jr., Prof. ir. I. P. de Vooy en H. Smidt van Gelder.

Bijzondere leerstoel voor speciale onderwerpen uit de theoretische electriciteitsleer.

Tot oprichting besloten 8 Januari 1938; goedgekeurd bij Kon. Besluit van 16 Juli 1938, Staatsblad No. 1366. Benoemd voor den tijd van twee jaar Dr. B. van der Pol; herbenoeming in 1940. Curatoren: Prof. dr. ir. C. B. Biezeno, Prof. dr. ing. C. Feldmann *) en Prof. dr. G. Holst.

Bijzondere leerstoel voor rubbertechnologie.

Tot oprichting besloten 19 September 1938; goedgekeurd bij Kon. Besluit van 2 Mei 1939, Staatsblad No. 1367. Benoemd voor den tijd van twee jaar Dr. ir. A. van Rossem. Curatoren: Prof. dr. H. B. Dorgelo, Prof. dr. ir. G. van Iterson Jr. en Jhr. mr. W. J. de Jonge.

KORTE OMSCHRIJVING VAN HET GEBRUIK DER VOOR HET CURSUSJAAR 1940—1941 TOEGESTANE SUBSIDIES.

A. Subsidies voor bijzondere leerstoelen.

a. Theoretische natuurkunde.

De cursus omvatte twee college-reeksen van te zamen 27 colleges, behandelende de theorie der moleculen (7 colleges) en de eigenschappen van zeer verdunde gassen (20 colleges). Verscheidene studenten kozen de theoretische natuurkunde als keuzevak bij hun kandidaats- of ingenieurs-examen.

b. Fysische technologie.

Behandeld werd „het regelen in technologische bedrijven” (9 colleges). Deze colleges werden in een gestencild resumé (66 pagina's met 85 figuren) aan de studenten verstrekt. Het houden

*) Sedert overleden.

van een tentoonstelling van regel-apparaten kon door de tijdelijke sluiting van de T.H. niet doorgaan.

c. Papierfabricage.

Door de sluiting van de T.H. konden slechts 3 colleges gegeven worden, welke door 15 studenten bezocht werden. Een excursie werd gehouden naar de papierfabrieken te Eerbeek en aan de oude papiermolen in het Openluchtmuseum te Arnhem. Aan de kleine papiermachine werden verbeteringen aangebracht.

d. Speciale onderwerpen uit de theoretische electriciteitsleer.

Door Prof. dr. B. van der Pol werden 14 colleges gegeven over Operatorentheorie. Op verschillende technische problemen werd deze theorie toegepast. Het aantal toehoorders bedroeg voor de sluiting der T.H. 50, na de sluiting gemiddeld 20.

e. Rubbertechnologie.

Totaal werden 16 colleges gegeven met gemiddeld 23 toehoorders. Aan het einde van den cursus werd een excursie gehouden naar de Rubberfabriek Vredestein.

B. Subsidies voor lezingen.

a. Cursus in elektrische apparatenbouw.

Deze cursus werd gegeven door de heeren ir. F. Roeterink en Filippo, doctorandus in de wis- en natuurkunde. Ir. Roeterink sprak over den eigenlijken apparatenbouw, de heer Filippo zou over de constructie van lampen spreken, doch door de sluiting van de T.H. is hiervan niet gekomen. De cursus had veel belangstelling.

b. Cursus over gezondheidstechniek.

In dezen vierden cursus in gezondheidstechniek is als onderwerp gekozen „De hygiëne van water, bodem en lucht”. Het medisch-hygiënisch gedeelte werd behandeld door J. P. Bijl, arts. Voor dezen cursus lieten zich inschrijven 141 studenten en 20 afgestudeerden. Van de gehouden lezingen is een gebundelde serie overdrukken verschenen.

c. Colloquium natuurkunde.

Gedurende dezen cursus werden 13 spreekbeurten gehouden door docenten, assistenten en studenten der T.H., terwijl Prof. dr. H. B. G. Casimir uit Leiden een lezing hield over „Nieuwe onderzoekingen bij lage temperaturen”.

d. Stedebouwkundige studiekring.

Een viertal lezingen werden gehouden, o.a. door Wieger Bruin over „Wederopbouw van Den Helder en Valkenburg”, door Ir. A. Kraayenhage over „Wederopbouw van Wageningen en Scherpenzeel” en door Ir. J. A. Kuiper b.i. met als onderwerp „De stedebouwkundige verzorging van de oude stad”.

C. Subsidies voor technisch-wetenschappelijke onderzoeken.

a. Onderzoek plantengroeiverschijnselen.

De onderzoeken over den invloed van droge en vochtige atmosfeer op den groei van kiemplanten van *Helianthus annuus* werden voorgezet, benevens de reactie van *Avena*-kiemplantjes op groei-versnellende stoffen. Een groeiremmende stof kon uit *Helianthus*-kiemplanten worden geïsoleerd. Deze onderzoeken werden verricht door mej. Gorter onder leiding van Prof. van Iterson.

b. Onderzoek naar een goede bereidingswijze van isobuteen onder leiding van Ir. J. P. W. Houtman.

Verschillende constanten van zuivere isobuteen werden bepaald, benevens polymerisatie en isomerisatieproeven genomen.

Slechte aanvoer van de benodigde apparatuur bemoeilijkte dit onderzoek ten zeerste.

c. Optische bepaling van de spanningsconcentratie in afrondingshoeken van vlakke staven met verspringende breedte.

Dit onderzoek werd uitgevoerd door van Mansum, Koch en Biezeno, van welk onderzoek een publicatie is verschenen in „De Ingenieur” 1941 no. 28.

d. Bijzondere meetapparatuur voor Versterkertechniek.

Door den heer Ir. L. R. Bourgonjon werden onder leiding van den lector Ir. L. H. M. Huydts de volgende onderzoeken verricht:

Onderzoeking wijziging en calibreering van een hoog frequent-apparaat voor dipoolmetingen;

Moderniseering van een Geigerteller;

Uitbouw van een meetapparaat voor onderzoek van transformatorolie;

Constructie van een onderzoekingsinstallatie voor gelijktijdige registratie van zenuwstroommen.

Nauwe samenwerking met Delftsche en Leidsche laboratoria vond plaats.

D. Subsidies voor aanschaffing van instrumenten.

Aanschaffing van de hoogspanningsregelaar ten behoeve van het röntgenografisch structuuronderzoek.

De hoogspanningsregelaar is besteld, doch nog niet afgeleverd.

E. Subsidies voor andere doeleinden.

a. Publicatie der nagelaten geschriften van Prof. Beijerinck. Met voldoening kan worden vermeld, dat deel VI van deze publicatie-reeks is verschenen, benevens een drietal registers betrekking hebbende op alle publicaties van Beijerinck. Het geheel wordt besloten door een in de Engelsche taal opgestelde „Beschrijving van zijn leven en beschouwingen over zijn werk”. Uitgever firma Martinus Nijhoff.

b. Tentoonstelling van de afd. der Bouwkunde.

Tentoongesteld werd een project van den wederopbouw van Rotterdam, ontworpen door Prof. H. Rosse.

Van Gecommitteerden is het verslag ontvangen van het onderzoek naar de administratie, dat is ingesteld door het Accountantskantoor van W. J. Brenkman te Rotterdam.

Een afdruk van de Rekening en Verantwoording van Gecommitteerden is, ingevolge het bepaalde bij art. 14 der Statuten, toegezonden aan het College van Curatoren der Technische Hoogeschool, de leden van den Hoogeschoolraad en de stichters, beschermers en donateurs van het Fonds.

Volgens rooster, bedoeld in de laatste alinea van art. 10 der Statuten, is voor aftreding als lid van onze Commissie in Sept. 1941 aangewezen Prof. ir. W. Schermerhorn. Deze stelde zich wederom beschikbaar en werd door den Senaat der Technische Hoogeschool opnieuw benoemd.

Een opgave van de samenstelling van den Hoogeschoolraad, het College van Gecommitteerden en de Commissie van Uitvoering aan het einde van het cursusjaar 1940—1941 volgt hierna.

De Voorzitter: G. van Iterson Jr.

De Secretaris: C. L. van Nes.

Samenstelling van de Commissies van het Delftsch Hoogeschool-
fonds, eind cursus 1940—1941.

DE HOOGESCHOOLRAAD.

Ir. M. H. Damme Jr., Voorzitter.	J. C. L. van der Lande,
Prof. ir. J. Klopper, Onder-Voorz.	N.V. Machinefabriek Reineveld,
Prof. ir. C. L. van Nes, Secretaris,	vertegenw. ir. S. H. Stoffel.
Oostplantsoen 25, Delft.	N.V. Maatschappij tot Exploitatie
Algemeene Kunstzijde Unie N.V.,	der Oliefabrieken Calvé-Delft,
vertegenw. Prof. ir. I. P. de Vooy.	vertegenw. Dr. J. F. van Moorsel.
Bataafsche Petr. Maatschappij.	Mij. voor Scheeps- en Werktuig-
vertegenw. Ir. J. H. C. de Brey.	bouw „Feijenoord” N.V., ver-
S. van den Bergh Jr.	tegenw. Ir. J. H. H. Verloop.
Prof. dr. ir. C. B. Biezeno.	N.V. Nederl. Ind. Spoorweg Mij.,
Prof. ir. C. L. van der Bilt.	vertegenw. Prof. ir. J. Klopper.
Prof. ir. D. Dresden.	N.V. Papierfabriek „Gelderland”,
N.V. Electrotechnische Industrie	vertegenw. Prof. ir. E. L. Selleger.
v.h. Wm. Smit & Co., vertegenw.	N.V. Philips' Gloeilampenfabrieken,
C. Pot.	vertegenw. Ir. P. F. S. Otten.
Ir. A. Fokker.	Prof. dr. W. Reinders.
Prof. dr. A. D. Fokker.	Rubber-Stichting, vertegenw. Jhr.
H. I. Gelderman.	mr. W. J. de Jonge.
Prof. dr. ir. J. Goudriaan.	Prof. dr. J. G. Rutgers.
Ir. B. M. Gratama.	Prof. ir. W. Schermerhorn.
Prof. ir. M. J. Granpré Molière.	Ir. E. L. C. Schiff.
N.V. Haagsche Buurtspoorwegen,	N.V. Stoomvaart Maatschappij
vertegenw. ir. P. M. Montijn.	„Nederland”, vertegenw. Ir. J.
Prof. dr. ing. ir. H. S. Hallo.	Verschoor.
Dr. ir. L. Hamburger.	Jhr. ir. A. S. C. Stoop.
Prof. dr. G. Holst.	Ir. C. T. Stork D.Wzn.
Prof. dr. ir. F. K. Th. van Iterson.	Prof. dr. ir. F. A. Vening Meinesz.
Prof. dr. ir. G. van Iterson Jr.	Vereen. van Delftsche Ingenieurs,
Ir. G. A. Kessler.	vertegenw. Ir. H. J. F. Ecken-
Kon. Instituut van Ingenieurs,	huyzen Smit.
vertegenw. Dr. ir. M. H. Damme.	Ir. J. F. de Vogel.
N.V. Kon. Maatschappij „De Schelde”,	Ir. F. G. Waller.
vertegenw. Ir. H. C. Wesseling.	Werkspoor N.V., vertegenw. ir. M.
Prof. dr. ir. J. Kraus.	H. Damme Jr.

GECOMMITTEERDEN.

Prof. ir. J. Klopper, Voorzitter.	Ir. H. J. F. Eckenhuizen Smit.
Ir. S. H. Stoffel, Secretaris-Penning-	Ir. G. A. Kessler.
meester, Klein Vrijenban 1, Delft.	Prof. ir. I. P. de Vooy.
Gironummer 101051.	

COMMISSIE VAN UITVOERING.

Prof. dr. ir. G. van Iterson Jr.,	Prof. ir. M. J. Granpré Molière.
Voorzitter.	Prof. dr. ing. ir. H. S. Hallo.
Prof. ir. C. L. van Nes, Secretaris.	Prof. dr. J. G. Rutgers.
Oostplantsoen 25, Delft.	Prof. ir. W. Schermerhorn.
Prof. dr. ir. C. B. Biezeno.	

4. DELFTSCH EXCURSIEFONDS.

(Voor het huishoudelijk reglement en het reglement voor de besteding van gelden, toegewezen aan de Afdeelingen der Technische Hoogeschool, wordt verwezen naar het Jaarboek van de Technische Hoogeschool 1934 blz. 94).

Kort verslag van de besteding der gelden, die in het afgelopen kalenderjaar aan de Afdeelingen werden toegewezen.

De inkomsten van het Delftsch Excursiefonds hebben door de oorlogsomstandigheden van het jaar 1940 voor een deel een bijzondere bestemming gekregen.

Toen na de bezetting van ons land bleek, dat de verbinding met Ned. Indië was verbroken, werd een Commissie opgericht, ten doel hebbende aan Indische studenten, ingeschreven aan de Technische Hoogeschool, steun in den vorm van rentelooze voorschotten te verstrekken.

Naast eene bijdrage van het Rijk werd daartoe een beroep gedaan op de medewerking van de Afdeelingen der Hoogeschool om uit de hen ter beschikking staande middelen steun aan de Commissie te verlenen. De Commissie kan met bijzondere waardeering getuigen, dat de Afdeelingen aan dit verzoek zijn tegemoet gekomen, zooals uit het volgende zal blijken.

Afdeeling der Algemeene Wetenschappen.

Op 1 Januari 1940 was een saldo aanwezig van f 325,79; van het Delftsch Excursiefonds werd ontvangen f 160,—, aan rente werd f 7,77 gekweekt.

Aan de Indische Commissie werd door de Afdeeling een bedrag van f 300,— ter beschikking gesteld.

Het batig saldo over 1940 bedraagt alzoo f 193,56.

Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde.

Het saldo bedroeg op 1 Januari 1940 f 825,33; van het Delftsch Excursiefonds werd ontvangen f 260,—, aan rente werd gekweekt f 16,30.

Op 20 Maart 1940 organiseerde „Practische Studie” eene excursie naar Velsen onder leiding van Ing. E. A. v. Genderen Stort met 89 deelnemers. Voor deze excursie werd een bedrag van f 155,75 aan het gezelschap verleend; aan de Indische Commissie werd door de afdeeling een bedrag van f 619,72 ter beschikking gesteld. Aan het einde van het jaar was nog een bedrag van f 326,16 in kas.

Afdeeling der Bouwkunde.

Op 1 Januari 1940 was een bedrag van f 501,43 in de kas aanwezig; van het Delftsch Excursiefonds werd ontvangen f 160,—; aan rente werd f 9,25 gekweekt.

Op 17, 18 en 19 April 1940 werd eene schets-excursie naar Enkhuizen gehouden onder leiding van de hoogleeraren Lansdorp en Rosse, waaraan werd deelgenomen door 14 studenten, waarvoor een bedrag van f 70,— werd verleend.

Aan de Indische Commissie werd door de Afdeeling een bedrag van f 400,— ter beschikking gesteld.

Het saldo op 31 December 1940 bedroeg f 200,68.

Afdeeling der Werktuigbouwkunde en Scheepsbouwkunde.

Het saldo bedroeg op 1 Januari 1940 f 1191,43, dat nog verminderd moest worden met een bijdrage van f 41,25 voor een in October 1939 gehouden excursie naar Wageningen onder leiding van het gezelschap William Froude, alsmede met een bedrag van f 60,54 voor aan 1 student verstrekte bijdrage voor een in December 1939 gehouden excursie naar Twente.

Er werd aan rente een bedrag van f 32,49 gekweekt.

Voorts werd ontvangen van het Delftsch Excursiefonds een bedrag van f 380,—.

Op 20 Maart werd onder leiding van Prof. Landberg een excursie gemaakt naar N.V. G. Dijkers & Co. te Hengelo, waarvoor aan studenten een bijdrage van f 100,— werd verleend, op 10 April werd onder leiding van Prof. Meyer eene excursie naar Schiphol gemaakt, waarvoor een vergoeding van f 40,— werd gegeven.

Aan de Indische Commissie werd door de Afdeeling een bedrag van f 900,— ter beschikking gesteld. Aan plakzegels werd f 2,— uitgegeven.

Batig saldo op 31 December 1940 bedroeg f 460,13.

Afdeeling der Electrotechniek.

Het saldo op 1 Januari 1940 bedroeg f 644,18, dat nog verminderd moest worden met f 357,— als bijdrage aan diverse studenten die deelnamen aan de in December 1939 gehouden excursie naar Limburg. Van het Delftsch Excursiefonds werd een bedrag van f 280,— ontvangen; de gekweekte rente bedroeg f 9,94.

In Januari 1940 werd eene excursie gehouden naar Hengelo (O.) met studenten; hiervoor werd een bedrag van f 8,50 beschikbaar gesteld. Aan de Indische Commissie werd door de Afdeeling een bedrag van f 350,— ter beschikking gesteld.

Zpodoende bedroeg het saldo op 31 December 1940 f 218,62.

Afdeeling der Scheikundige Technologie.

Het saldo op 1 Januari 1940 bedroeg f 536,43; als bijdrage van het Delftsch Excursiefonds werd ontvangen f 290,—, terwijl de gekweekte rente f 16,72 bedroeg.

Op 19 Januari 1940 werd onder leiding van de hoogleeraren dr. ir. H. I. Waterman, dr. ir. P. E. Verkade, dr. ir. C. J. van Nieuwenburg, dr. ir. A. J. Kluyver en dr. W. G. Burgers eene excursie naar Eindhoven, Oss en Rotterdam gehouden, uitgaande van het Technologisch Gezelschap, waaraan een 25-tal studenten deelnam. Ter tegemoetkoming in de kosten werd een bedrag van f 350,— ter beschikking gesteld.

Op 6 Juni 1940 werd aan de Indische Commissie door de Afdeeling een bedrag van f 300,— ter beschikking gesteld.

Op 16 October 1940 werd onder leiding van de hoogleeraren ir. E. L. Selleger en dr. ir. G. van Iterson Jr. eene excursie gehouden naar de N.V. Papierfabrieken te Eerbeek. Hiervoor werd een bedrag van f 90,— beschikbaar gesteld. 30 studenten namen aan deze excursie deel. Deze excursie werd eveneens door het Technologisch Gezelschap gehouden.

Aldus resteert op 31 December 1940 een saldo van f 103,15.

Afdeeling der Mijnbouwkunde.

Op 1 Januari 1940 bedroeg het saldo in de excursiekas der Afdeeling f 935,96; aan uitkeering uit het Delftsch Excursiefonds werd ontvangen f 520,—; aan rente werd f 22,32 gekweekt.

Aan de Indische Commissie werd een bedrag van f 1000,— beschikbaar gesteld. Door de tijdsomstandigheden werden in 1940 geen excursies gehouden.

Het saldo bedroeg op 31 December 1940 f 478,28.

1900—1907	Dr. J. G. Rutgers
1907—1910	Dr. J. G. Rutgers
1910—1913	Dr. J. G. Rutgers
1913—1916	Dr. J. G. Rutgers
1916—1919	Dr. J. G. Rutgers
1919—1922	Dr. J. G. Rutgers
1922—1925	Dr. J. G. Rutgers
1925—1928	Dr. J. G. Rutgers
1928—1931	Dr. J. G. Rutgers
1931—1934	Dr. J. G. Rutgers
1934—1937	Dr. J. G. Rutgers
1937—1940	Dr. J. G. Rutgers

5. Lijst van rectoren en secretarissen van den Senaat sedert de oprichting der Technische Hoogeschool.

Studiejaar.	Rector magnificus.	Secretaris v.d. Senaat.	Opmerkingen.
1905—1906	Dr. ir. J. Kraus.		Wegens benoeming tot Minister van Waterstaat op 17 Augustus 1905 afgetreden als rector magnificus.
1905—1907	Dr. S. Hoogewerff.	Mr. B. H. Pekelharing.	
1907—1910	Ir. S. G. Everts.	Ir. I. Franco.	
1910—1913	Dr. ir. J. Cardinaal.	Dr. M. de Haas.	
1913—1916	Ir. W. K. Behrens.	Ir. C. L. van der Bilt.	
1916—1919	Ir. J. C. Dijkhoorn.	Dr. L. H. Siertsema.	
1919—1920	Dr. M. de Haas.	Ir. J. Nelemans.	
1920—1921	Ir. J. Nelemans.	Ir. J. A. G. v. d. Steur.	
1921—1922	Ir. J. A. G. v. d. Steur.	L. A. van Royen.	
1922—1923	L. A. van Royen.	Dr. ing. C. Feldmann	
1923—1924	Ir. C. L. van der Bilt.	Dr. ir. G. v. Iterson Jr.	
1924—1925	Dr. ing. C. Feldmann.	Dr. G. A. F. Molengraaff.	
1925—1926	Dr. ir. G. v. Iterson Jr.	Ir. W. H. L. Janssen van Raay.	
1926—1927	Ir. W. H. L. Janssen van Raay.	Ir. N. C. Kist.	
1927—1928	Ir. N. C. Kist.	T. K. L. Sluyterman.	
1928—1929	T. K. L. Sluyterman.	P. Meyer.	
1929—1930	Ir. F. Westendorp.	Dr. ing. ir. H. S. Hallo.	
1930—1931	Dr. ing. ir. H. S. Hallo.	Dr. ir. H. ter Meulen.	
1931—1932	Dr. ir. H. ter Meulen.	Ir. J. A. Grutterink.	
1932—1933	Ir. J. A. Grutterink.	Dr. J. G. C. Volmer. } Dr. J. G. Rutgers. }	In verband met zijn aftreden als gewoon hoogleeraar op 1 Januari 1933 werd Dr. J. G. C. Volmer op 7 December 1932 vervangen als secretaris van den Senaat door Dr. J. G. Rutgers
1933—1934	Dr. J. G. Rutgers.	Ir. G. H. de Vries Broekman.	

Studiejaar.	Rector magnificus.	Secretaris v.d. Senaat.	Opmerkingen.
1934—1935	Dr. W. Reinders.	Ir. G. Diehl.	
1935—1936	Ir. G. Diehl.	Dr. F. E. C. Scheffer. Jhr. dr. G. J. Elias.	Wegens gezondheidsredenen werd Dr. F. E. C. Scheffer met ingang van 1 Maart 1936 vervangen als secretaris van den Senaat door Jhr. dr. G. J. Elias.
1936—1937	Jhr. dr. G. J. Elias.	Dr. ir. C. B. Biezeno.	
1937—1938	Dr. ir. C. B. Biezeno.	Dr. ir. J. A. Schouten.	
1938—1939	Dr. ir. J. A. Schouten.	Dr. J. A. Veraart.	
1939—1940	Dr. J. A. Veraart.	Dr. ir. H. I. Waterman.	
1940—....	Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg.	Dr. H. B. Dorgelo.	Wegens aftreden van den rector magnificus en den secretaris van den Senaat werd Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg met ingang van 15 Mei 1940 met de waarneming van beide functies belast. Met ingang van 25 Mei 1940 trad Dr. H. B. Dorgelo als secretaris van den Senaat op.

6. Eere-doctoraten, verleend sedert de oprichting der Technische Hoogeschool.

Datum van het Senaats- besluit.	NAAM.	PROMOTOR.	Opmerkingen.
19 Dec. 1906.	† Dr. A. Kuyper. † Dr. J. Bosscha. † Ir. G. van Diesen. Prof. ir. J. Kraus. † Ir. C. Lely. † Dr. P. J. H. Cuypers.	} Dr. S. Hoogewerff. } Ir. S. G. Everts. } Ir. J. F. Klinkhamer.	Toespraken tot de eere- doctoren op 8 Januari 1907.
20 Dec. 1907.	† Prof. dr. ir. J. H. van 't Hoff.		Gezondheidsredenen verhinderden den be- noemde het eere-di- ploma persoonlijk in ontvangst te nemen.
17 Dec. 1908.	† Ir. R. D. M. Verbeek.	Dr. G. A. F. Molengraaff.	Toespraak tot den eere- doctor 8 Januari 1909.
16 Dec. 1911.	† Dr. J. Lorié.	Dr. H. G. Jonker.	Toespraak tot den eere- doctor 8 Januari 1912.
20 Juni 1913.	† Ir. J. L. Cluysenaer.	Ir. W. K. Behrens.	Toespraak tot den eere- doctor 19 September 1913.
8 Dec. 1916.	} † Ir. A. C. C. G. van Hemert. } Ir. G. W. van Heukelom. } Ir. G. L. F. Philips.	} Ir. J. Nelemans. } Dr. W. Reinders.	Toespraken tot de eere- doctoren op 8 Januari 1917.
23 Jan. 1918.	† Prof. dr. H. A. Lorentz.	Dr. M. de Haas.	Toespraak tot den eere- doctor 7 Maart 1918.
16 Dec. 1918.	† Ir. J. Schroeder van der Kolk.	Ir. N. C. Kist.	Toespraak tot den eere- doctor 8 Januari 1919.
28 Nov. 1919.	† Prof. dr. H. Kamerlingh Onnes.	Dr. L. H. Siertsema.	Toespraak tot den eere- doctor 8 Januari 1920.
26 Mei 1922.	† Prof. C. P. Holst Gzn.	Ir. I. A. G. v.d. Steur.	Toespraak tot den eere- doctor 2 Juni 1922.
8 Dec. 1924.	† Dr. H. P. Berlage.	Ir. J. A. G. v.d. Steur.	Toespraak tot den eere- doctor 8 Januari 1925.
25 Mei 1925.	† Dr. ir. F. G. Waller.	J. G. C. Volmer.	Toespraak tot den eere- doctor 6 October 1925.

Datum van het Senaatsbesluit.	NAAM.	PROMOTOR.	Opmerkingen.
6 Dec. 1927.	† Ir. N. Wing Easton.	Dr. G. A. F. Molengraaff.	Toespraak tot den eere-doctor 9 Januari 1928.
3 Dec. 1928.	{ † Ir. C. F. Stork. † Sir. H. W. A. Deterding.	L. A. van Royen. Dr. J. G. C. Volmer.	Toespraken tot de eere-doctoren op 13 Maart 1929.
16 Juni 1930.	{ Prof. ir. F. K. T. van Iterson. Ir. P. Joosting. Ir. J. A. Ringers.	Ir. A. J. ter Linden. Ir. N. C. Kist. Ir. G. H. van Mourik Broekman.	Toespraken tot de eere-doctoren op 22 September 1930.
5 Dec. 1933.	Prof. G. Holst.	Dr. M. de Haas.	Toespraak tot den eere-doctor 8 Januari 1934.
30 Nov. 1937.	Ir. M. H. Damme.	Dr. ir. W. Th. Bähler.	Toespraak tot den eere-doctor 8 Januari 1938.

7. Lijst van in 1940—1941 voor het eerst ingeschreven studenten.

NAAM.	GEBOORTEPLAATS EN DATUM.	Ingeschreven voor.
Aa, J. G. van der	De Bilt, 26 April 1928	W ₁
Aalders, G. B.	Medan, 27 Mei 1917	C ₁
Aarnoutse, H.	Dordrecht, 31 Januari 1923	W ₁
Abbe, H. H. van	Amsterdam, 30 Augustus 1922	E ₁
Ackermann, F. H.	Brunssum, 15 Juni 1920	W ₁
Advocaat, R. J.	Menton, 1 Februari 1921	C ₁
Akker, J. A. van den	Oudewater, 22 Juni 1920	W ₁
Akker, W. G. van den	Bandoeng, 15 September 1920	T ₁
Akkermans, D. L. J.	Jutphaas, 17 Juni 1922	W ₁
Alberts, A.	Zuidlaren, 24 Maart 1920	W ₁
Alofs, H. C.	Emmer, 18 Februari 1921	S ₁
Alphen, W. J. van	Utrecht, 23 Juni 1923	W ₁
Amerongen, C. van	Karachi, 9 September 1921	C ₁
Amerongen, G. J. van	Amersfoort, 19 December 1915	A.L.
Amstel, A. P. van	Watergraafsmeer, 14 Januari 1919	T ₁
Amstel, G. van	Tjilatjap, 26 December 1916	W ₁
Andriessen, K. J. L.	Menado, 11 Januari 1920	L ₁
Antonissen, J. L.	Rotterdam, 14 Maart 1918	T ₁
Apeldoorn, J. C. E. van	Hilversum, 11 Mei 1919	W ₁
Ardenne, D. B. W. van	Buitenzorg, 5 Februari 1920	M ₁
Armbrust, H. R.	Utrecht, 7 Maart 1921	W ₁
Assenbergh, J. van	Amsterdam, 9 November 1919	W ₁
Ausems, F. R. M.	Wijk aan Zee en Duin, 29 Juli 1920	W ₁
Baan, J. de	's-Gravenhage, 16 Juli 1922	W ₁
Baarslag, A. D.	Heerlen, 11 December 1921	W ₁
Baart de la Faille, C. A.	Utrecht, 16 November 1914	E.L.
Backers, F. T.	Rotterdam, 29 Juli 1921	N ₁
Bakker, D. M.	Utrecht, 11 Februari 1922	S ₁
Bakker, G. J.	Brunsem, 29 Mei 1923.	C ₁
Bakker, H. G.	Dordrecht, 13 Juli 1923	B ₁
Bakker, J. A.	Rotterdam, 8 Maart 1922	B ₁
Bakker, L. T.	Amsterdam, 8 September 1922	S ₁
Bakker, M. J.	's-Gravenhage, 19 Maart 1920	T ₁
Bamberg, G.	Batavia, 21 April 1923	T ₁
Barendregt, H.	Breda, 17 December 1922	W ₁
Bargeboer, B.	Rotterdam, 18 Januari 1922	N ₁
Bartelings, W.	Balikpapan, 9 April 1919	W ₁
Bartels, C. H.	Magelang, 16 Juni 1914	M ₁
Bartels, P. V. O.	's-Gravenhage, 6 Maart 1921	C ₁
Barthélemij, F.	Makassar, 1 November 1918	W ₁
Baud, Jhr. H. M.	's-Gravenhage, 16 December 1921	N ₁
Baijlé, G. G.	Wisch, 15 December 1923	T ₁
Bazuin, M. L.	Herwen en Aerdt, 20 November 1912	C ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Beaumont, J. H. M.	Maastricht, 27 Augustus 1920	S ₁
Beckman, J. F.	Pontianak, 28 December 1919	C ₁
Beek, C. J.	Ede, 21 December 1920	W ₁
Beld, C. J. van den	Utrecht, 15 Maart 1904	E.L.
Belo, A. J.	Utrecht, 22 Maart 1922	W ₁
Benthem, J. van	's-Gravenhage, 31 Januari 1920	C ₁
Berg, E. G. van den	Deventer, 25 Juni 1923	W ₁
Berg, J. H. van den	's-Gravenhage, 10 September 1922	E ₁
Berg van Saparoea, C. M. G. van den	's-Gravenhage, 26 October 1921	E ₁
Bergh, C. D. J. M. van den	Haarlem, 23 October 1920	W ₁
Berghuis, P. J.	Uithuizermeeden, 2 Juni 1921	W ₁
Bergsma, F.	Delft, 16 Juni 1923	C ₁
Berkemeier, W. A.	Utrecht, 6 September 1918	W ₁
Berntrop, R. J.	's-Gravenhage, 20 Juni 1920	C ₁
Bertram, S. P.	Bloemendaal, 12 Juni 1919	T ₁
Beurs, J. de	's-Gravenhage, 24 Juni 1922	E ₁
Beveren, F. J. van	Blinjoe, 20 Maart 1919	T ₁
Beyderwellen, J.	's-Gravenhage, 11 Februari 1922	W ₁
Beijerman, W. K.	Rijswijk (Z.H.), 4 Mei 1921	W ₁
Beijl, W. de	Vlissingen, 10 Februari 1920	C ₁
Bezemer, J.	Zwijndrecht, 19 October 1921	T ₁
Bie, A. J. H. de	's-Gravenhage, 31 Januari 1921	T ₁
Bie, H. de	's-Gravenhage, 31 Januari 1922	C ₁
Bie, J. A. de	Utrecht, 29 Maart 1920	C ₁
Bierens de Haan, W. C.	Amsterdam, 10 October 1921	S ₁
Biezenaar, H.	Nederweert, 26 September 1921	W ₁
Bischoff van Heemskerck, W. C.	's-Gravenhage, 13 Maart 1921	C ₁
Bisschop, A. P.	Vlissingen, 31 December 1922	T ₁
Blaauw, J. B.	Amsterdam, 24 December 1921	W ₁
Blankenberg, H.	Batavia, 25 November 1920	W ₁
Blauwkuip, R. H.	Amsterdam, 31 October 1920	W ₁
Blocq van Kuffeler, V. G. de	's-Gravenhage, 5 December 1922	C ₁
Bloem, C. S.	Rijswijk (Z.H.), 9 April 1919	B ₁
Dloemgarten, F. H.	Heerlen, 23 Mei 1920	M ₁
Blok, J. H. A.	Rotterdam, 15 Februari 1922	W ₁
Blomjous, C. J. C. J. M.	Tilburg, 29 Augustus 1917	S ₁
Bocharde, J.	Pladjoe (Palembang), 20 Januari 1922	C ₁
Bodmer, J. S.	Meester-Cornelis, 20 September 1917	W ₁
Bodmer, M. H.	Walikoekoen, 3 Juli 1920	W ₁
Boelhouwer, A. K.	Soerabaia, 26 Maart 1919	T ₁
Boelhouwer, C.	Heemstede, 16 Januari 1923	T ₁
Boer, A. R. de	Velsen, 24 Maart 1922	W ₁
Boer, R. de	Workum, 27 December 1919	T ₁
Boer, A. den	Dordrecht, 15 Maart 1920	S ₁
Boer, A. M. den	Rotterdam, 6 Mei 1923	E ₁
Boerendonk, E. A.	Rotterdam, 26 April 1917	E.L.
Boersma, P. M.	Amsterdam, 28 November 1922	C ₁
Boesnach, S. H.	's-Gravenhage, 3 Juni 1919	S ₁
Boets, J. H. L. A.	Steenbergen, 23 September 1922	N ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Bogerman, P. K.	Rotterdam, 24 Februari 1921	T ₁
Bokkel, Mej. H. ten	Arnhem, 7 April 1921	T ₁
Bolt, J.	Nijmegen, 23 October 1921	E ₁
Bom, C. L.	Yerseke, 14 Juli 1923	W ₁
Bont, J. H. C. G. de	Eindhoven, 19 October 1921	T ₁
Bontenbal, F.	Rotterdam, 21 Juni 1920	E ₁
Boosten, T. H. A.	Maastricht, 19 Juli 1920	B ₁
Booij, C.	Zwartsluis, 10 September 1921	C ₁
Booij, T.	Rotterdam, 28 April 1921	E ₁
Bos, A.	Suez, 17 Mei 1921	C ₁
Bos, A.	Dordrecht, 12 April 1923	W ₁
Bosboom, H.	Bussum, 12 Mei 1920	S ₁
Bosch, C. H. J.	's-Gravenhage, 29 October 1923	W ₁
Bosman, N.	Gorinchem, 21 Februari 1918	T ₁
Bosman, R. H.	Leeuwarden, 20 November 1921	C ₁
Bots, J. M. J.	Leiden, 26 Augustus 1921	C ₁
Bouman, P. E.	Rotterdam, 14 Maart 1920	W ₁
Bouman, P. J.	Rotterdam, 6 September 1920	C ₁
Bouten, A. L. J.	Heerlen, 4 Mei 1921	W ₁
Bouterse, W. M.	Rotterdam, 7 Juni 1920	W ₁
Boutsma, K.	Sexbierum, gem. Barradeel, 17 Augustus 1920	C ₁
Bouwer, D. W.	's-Gravenhage, 1 Mei 1921	W ₁
Boxma, IJ.	Groningen, 4 September 1922	E ₁
Braam, S.	Leek, 24 Februari 1920	B ₁
Braat, Mej. A. L.	's-Gravenhage, 28 Januari 1921	A.L.
Braicks, J. W.	Djokjakarta, 16 November 1922	E ₁
Brandenburg, W. J.	Hoorn, 26 Juli 1921	C ₁
Brans, T.	Rotterdam, 30 Mei 1920	C ₁
Breedland, P. W.	Baflo, 23 October 1921	C ₁
Brey, O. W. de	Wassenaar, 1 October 1921	W ₁
Briët, L. N.	Utrecht, 29 April 1922	W ₁
Brix, H. E.	Pare, 22 December 1921	W ₁
Broek, H. ten	Rotterdam, 8 April 1921	W ₁
Broek, K. A. van den	Rhenen, 25 Mei 1922	C ₁
Broekema, J.	Utrecht, 27 Augustus 1921	E ₁
Broekhuizen, E. H. van	Arnhem, 15 Juli 1920	B ₁
Broeijer, J. C.	's-Gravenhage, 11 April 1921	C ₁
Brouwer, A.	's-Gravenhage, 12 September 1919	C ₁
Brouwer, F.	's-Gravenhage, 4 April 1916	C ₁
Brouwer-Doornveld, Mevr. T. L.	den Ham, 13 September 1894.	E.L.
Brown Tutein Nolthenius, R.	Tampico, 19 November 1921	C ₁
Brugman, A. H. M.	Amsterdam, 8 September 1921	T ₁
Bruininga, R. J.	Veendam, 30 December 1921	C ₁
Bruinsma, G. J.	's-Gravenhage, 8 Augustus 1921	E ₁
Bruist, E. H.	Nijmegen, 30 Mei 1922	M ₁
Brutel de la Rivière, M. L.	Batavia, 10 October 1921	T ₁
Bruijn, A. J. de	Krimpen aan den IJssel, 20 Januari 1919	W ₁
Bruyn, Mej. C. de	Amsterdam, 15 Mei 1920	A.L.
Bruijsten, J. V. C. M.	Stein, 8 Maart 1920	N ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Bryce, C.	's-Gravenhage, 13 April 1922	S ₁
Bucx, H. M. J.	Roermond, 1 Maart 1922	E ₁
Buis, H.	Hengelo (O.), 14 October 1920	E ₁
Buiskool, H. A. W.	Delft, 15 September 1920	C ₁
Bunschoten, J.	Zonnemaire, 26 September 1911	C ₁
Burg, H. J. van der	's-Gravenhage, 15 April 1923	C ₁
Burger, H.	Groningen, 28 October 1921	C ₁
Burger, K. R.	's-Gravenhage, 10 Maart 1922	C ₁
Bykerk, J. H.	Hollandia, 27 Augustus 1920	L ₁
Bijlenga, C.	Zaandam, 20 September 1922	IJ ₁
Bijlo, W.	Rotterdam, 11 December 1920	S ₁
Candel, D.	Padang, 20 Februari 1921	E ₁
Carstens, H. C.	's-Gravenhage, 26 November 1921	C ₁
Cate, L. ten	Almelo, 10 October 1918	W ₁
Constandse, W. J. M.	Semarang, 7 Juli 1922	W ₁
Cool, P.	Makassar, 15 November 1911	E ₁
Cool, W.	Rembang, 3 Juni 1923	T ₁
Coppoolse, G. A.	Djakakarta, 23 September 1922	W ₁
Corbet, H. N.	Amsterdam, 4 Augustus 1921	M ₁
Cordia, J. P.	Pasoeroean, 22 Juni 1918	T ₁
Cornelis, J.	Goes, 24 September 1922	W ₁
Cortenraad, W. J. H.	Brunssum, 29 Mei 1922	T ₁
Corts, C. W.	Schoten, 24 Mei 1920	M ₁
Craanen, J. G. H.	Jogjakarta, 29 Maart 1919	C ₁
Cremers, J.	Odoorn, 29 December 1916	L ₁
Creutz Lechleitner, C. M. A.	Soerakarta, 19 Juli 1920	E ₁
Croes, C. J.	's-Gravenhage, 16 Januari 1920	W ₁
Dalen, J. D. van	Singawang, 5 September 1921	S ₁
Dam, H.	Scheemda, 30 December 1921	B ₁
Dammers, L. F.	Hoorn, 1 Juni 1922	C ₁
Dammers, W.	Rotterdam, 23 September 1919	E ₁
Daniels, Mej. M.	Rotterdam, 8 Mei 1919	E.L.
Decker, H. C. J. de	Vorst bij Brussel, 4 September 1915	A.L.
Deeg, J. F.	Deventer, 24 Juni 1923	T ₁
Defize, L. F.	Pangkalan Brandan, 24 September 1923	T ₁
Demonte, L. J. H.	Weert, 2 Februari 1922	C ₁
Derks, J. H. L. M.	Dordrecht, 26 October 1922	T ₁
Dessauvagie, F. W. E.	's-Gravenhage, 3 April 1918	W ₁
Dessens, Mej. H. B.	Delft, 17 Februari 1924	T ₁
Deure, P. van der	Ede, 19 Augustus 1921	W ₁
Deurvorst, T. T.	Rijswijk (Z.H.), 7 Januari 1921	B ₁
Dicke, D.	Dordrecht, 2 Februari 1924	C ₁
Dieperink, F. H. J.	Terschelling, 9 Februari 1922	S ₁
Döbken, E.	Tjimahi, 24 April 1922	W ₁
Doedens, E. J.	Deventer, 27 Juli 1912	W ₁
Doffegnies, J. W.	Arnhem, 20 Mei 1922	W ₁
Dokkum, K. D.	Mijdrecht, 14 Augustus 1920	C ₁
Dongelmans, L. C.	Tjimahi, 13 October 1919	C ₁
Doorackers, C. N. G.	Amsterdam, 3 September 1910	W ₁
Doorn, A. G. van	Arnhem, 2 Mei 1923	E ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Dopheide, H. J. E.	Soerabaja, 5 November 1921	T ₁
Dorgelo, A. J.	Nijmegen, 14 Juni 1921	N ₁
Dorsser, F. H. D. van	Batavia, 27 Augustus 1918	T ₁
Douglas, H.	's-Gravenhage, 19 Februari 1920	W ₁
Douven, W. L. J.	Oss, 21 Juli 1920	L ₁
Doijer, A.	San Francisco, 22 Juli 1921	W ₁
Drewes, C. J. H.	Soerabaja, 5 Juni 1919	W ₁
Driel, J. W. van	Rotterdam, 28 Januari 1922	T ₁
Drinkwaard, J. A.	Wissenkerke, 10 September 1921	S ₁
Dros, A. C.	Amersfoort, 13 Juli 1920	W ₁
Drost, H.	Pare, 4 Juli 1922	N ₁
Drijver, A.	Woerden, 30 Augustus 1923	T ₁
Duin, J. M. van	Zierikzee, 21 December 1921	C ₁
Duin, S. van	Rotterdam, 16 April 1920	B ₁
Dullemond, C.	Hekendorp, 26 October 1920	E ₁
Dulm, M. H. van	Tjimahi, 26 Maart 1913	E ₁
Duthour Geerling, F. W.	's-Gravenhage, 17 Februari 1905	E.L.
Duijneveldt, J. van	's-Gravenhage, 25 Mei 1920	S ₁
Dyk, D. van	Bandoeng, 23 Mei 1920	T ₁
Dijk, J. L. van	Enschede, 21 September 1922	E ₁
Dijkman, H. M.	's-Gravenhage, 18 Juni 1917	C ₁
Ebbens Talens, H. D.	Apeldoorn, 17 April 1919	E ₁
Eckhardt, H. E.	Delft, 2 December 1923	E ₁
Edens, J. W.	Winschoten, 15 April 1915	E ₁
Eekeren, N. C. van	's-Gravenhage, 22 November 1921	W ₁
Effen, J. van	Batavia, 5 April 1916	W ₁
Egmond, G. J. N.	Hilversum, 29 Juni 1913	A.L.
Ehrenburg, H. C.	Rotterdam, 21 Januari 1922	W ₁
Eikendal, W. L.	Nieuw-Helvoet, 23 October 1915	C ₅
Eisden, K. E. van	Ezinge, 17 December 1919	W ₁
Ekama, P. J.	Mortsel (België), 28 April 1920	C ₁
Ekama, R. H.	's-Gravenhage, 13 Februari 1922	C ₁
Elbers, G.	Zwolle, 21 November 1918	T ₁
Elfrink, H.	Modjokerto, 18 Juli 1917	W ₁
Embden, J. van	Amsterdam, 4 December 1908	T ₁
Emmens, W. J.	Rotterdam, 14 Juni 1922	N ₁
Emmerik, G. M. van	Haarlem, 12 Augustus 1921	T ₁
Empel, C. van	Buurmalsen, 2 Februari 1919	C ₁
Emsbroek, L.	Vorden, 20 Februari 1919	W ₁
Engelbart, J. C.	Djocjakarta, 17 Augustus 1912	E.L.
Engelhard, H. E.	Doekoewringin, 19 September 1917	W ₁
Engels, C.	Rotterdam, 7 Juli 1922	W ₁
Engels, J. F.	's-Gravenhage, 25 Maart 1920	L ₁
Erb, E. T.	Genève, 18 Mei 1915	T ₄
Eschauzier, F.	Wageningen, 17 Juli 1920	B ₁
Evers, C. J. W.	Maastricht, 7 Maart 1921	M ₁
Eijgelaar, J.	Rotterdam, 22 Januari 1924	T ₁
Falkena, H.	Gloegoer, 29 April 1920	W ₁
Feenstra, W. A.	Kampen, 2 Februari 1921	C ₁
Felsbourg, J.	Nieuwe-Tonge, 24 Januari 1919	T ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Flemming, D.	Velsen, 22 April 1920	T ₁
Fluiter, J. H. de	Dordrecht, 31 Mei 1922	T ₁
Fontein, G. A.	Rotterdam, 31 Juli 1922	W ₁
Franken, W.	's-Gravenhage, 1 September 1923	E ₁
Franse, W.	's-Gravenhage, 3 Januari 1917	E.L.
Fransen, R.	Haarlem, 14 Augustus 1922	S ₁
Frenks, A. K.	Padang Pandjang, 16 September 1920	C ₁
Freijburg, C. G. H. von	Malang, 20 Februari 1922	T ₁
Frusch, E. F. G.	Sittard, 18 Februari 1921	T ₁
Fuhr, E. J. M. von der	Tilburg, 2 Juni 1919	C ₁
Fuhri Snethlage, P. C.	Schoten, 17 Juni 1921	W ₁
Gaast, K. van der	Utrecht, 10 Augustus 1923	B ₁
Gaaij, A. C. de	Hoorn, 14 Juni 1922	C ₁
Geelen, A.	Helsingfors, 19 Maart 1916	E ₃
Geerling, J.	Pematang Si Antar, 10 April 1920	T ₁
Gelder, A. van	Junkersdorf, 27 Maart 1923	C ₁
Gerbel, W.	Rotterdam, 3 Augustus 1921	W ₁
Gerding, R. S. T.	Zwolle, 2 October 1919	W ₁
Gerrits, R.	Medan, 27 November 1921	M ₁
Gewin, H. C.	Almelo, 3 Juni 1920	W ₁
Ginkel, B. van	Bonthain, 18 September 1918	C ₁
Glas, H. K.	Loppersum, 24 Juni 1916	C ₁
Goedbloed, F.	Makassar, 3 September 1922	E ₁
Goofers, H. J. L.	Bandoeng, 11 December 1919	M ₁
Goorbergh, W. M. van den	Breda, 11 Mei 1921	C ₁
Gout, M.	's-Gravenhage, 10 September 1922	B ₁
Govers, J. B.	Gouda, 18 April 1923	T ₁
Graaff, F. C. de	Zwolle, 2 Maart 1923	W ₁
Grave, J. L. A. de	's-Gravenhage, 16 Juni 1922	W ₁
Greter, N. J. J.	Amsterdam, 19 Februari 1921	C ₁
Grevelink, D. A.	Soerabaia, 9 November 1918	C ₁
Grevers, J. C.	Sabang, 23 Juli 1921	T ₁
Griend, P. C. van de	Heerlen, 22 November 1922	T ₁
Griep, P. J.	Middelburg, 27 Februari 1920	T ₁
Grivel, R.	Blora, 30 December 1917	W ₁
Groen, B. C. te	Utrecht, 4 April 1923	W ₁
Groot, G.	's-Gravenhage, 9 September 1921	E ₁
Groot, P. H.	Hoorn, 7 Mei 1918	W ₁
Groot, A. C. de	Heerlen, 24 Juli 1921	W ₁
Gruppelaar, J.	Doetinchem, 23 Augustus 1920	W ₁
Grützmaker, E.	Slawi, 29 Februari 1920	W ₁
Gude, C. J.	Soerabaja, 24 April 1916	W ₁
Gulick, F. W. van	's-Gravenhage, 31 Mei 1920	T ₁
Haar, L. W. ter	Soengeiliat, 6 Maart 1923	E ₁
Haas, P. C. de	Puttershoek, 28 Februari 1920	C ₁
Haeringen, H. C. van	's-Gravenhage, 9 Maart 1923	C ₁
Hageman, J. G.	Zutphen, 4 Juni 1923	C ₁
Hagen, P.	Boskoop, 12 Augustus 1921	T ₁
Hagen, D. ten	Rotterdam, 5 Maart 1922	W ₁
Hapenius, H.	Semarang, 1 Juni 1922	W ₁
Ham, G. van den	Zeist, 26 Maart 1922	L ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Ham, R. A. van der	Helmond, 17 Januari 1923	C ₁
Hamer, F. J. J.	Tilburg, 16 Juli 1920	N ₁
Hamers, H. J. D.	Simpelveld, 16 April 1921	M ₁
Hamm, G. G. H.	Zaandam, 24 Januari 1919	A.L.
Hamming, I.	Doorn, 20 Mei 1920	E ₁
Hamstra, J.	Port-Saïd, 12 Februari 1923	W ₁
Handel, E. van	Rotterdam, 29 Maart 1918	A.L.
Harst, F. van der	Amsterdam, 21 Juni 1922	E ₁
Harten, K. W. C. van	Dordrecht, 15 Februari 1923	C ₁
Hartmans, Mej. H. M. A.	Dordrecht, 27 November 1915	A.L.
Haspers, J. M. A. H.	Bussum, 17 Juni 1921	T ₁
Heemstra, S. J. A.	Haarlem, 23 April 1922	S ₁
Heemstra, H. M. J. baron van	Utrecht, 15 Juni 1915	E ₃
Heilbron, W.	Den Helder, 16 November 1921	T ₁
Heitz, C. F. J.	Amsterdam, 3 Mei 1922	S ₁
Hekker, E. A.	's-Gravenhage, 22 December 1919	B ₁
Hekman, E. E.	Vlagtwedde, 8 Octobre 1914	T ₁
Hellings, S. J.	Schiermonnikoog, 3 Januari 1919	E ₁
Helsdingen, W. H. L. van	Batavia, 21 September 1922	E ₁
Hendriksz, F. J.	Maarsseveen, 26 December 1921	W ₁
Herder, J. P. den	Leiden, 2 September 1912	A.L.
Herfkens, B. D.	Soerabaia, 13 Maart 1923	W ₁
Herwaarden, D. J. van	Oegstgeest, 26 Juli 1923	W ₁
Herwaarden, E. van	Asperen, 30 September 1918	L ₁
Hesselink, F.	Buitenzorg, 6 April 1916	S ₄
Heuvel, A. F. van den	Rotterdam, 23 Januari 1920	W ₁
Heijblom, T.	Dordrecht, 13 September 1918	C ₁
Heynens, M. J. E. M.	Meerssen, 22 September 1922	T ₁
Hiby, F. K.	's-Gravenhage, 24 November 1919	W ₁
Hinte, J. E. van	Muiden, 7 Mei 1899	E.L.
Hoegen, D.	's-Gravenhage, 16 Maart 1915	A.L.
Hoek, W.	Tjepoe, 9 November 1920	C ₁
Hoeneveld, W. J.	Soerabaia, 20 Maart 1919	W ₁
Hoette, E.	Rotterdam, 7 Juli 1920	T ₁
Hofmans, N. J.	Rotterdam, 16 November 1919	N ₁
Hokken, J.	Zwijndrecht, 12 October 1922	W ₁
Hollenbach, H. A.	Medan, 2 Maart 1918	W ₁
Holst Pellekaan, C. W. van	Djakakarta, 29 September 1922	M ₁
Homan, G.	Vries, 31 Januari 1923	L ₁
Hommes, B. H. C.	Batavia, 14 November 1906	W ₁
Honert, L. van den	Hilversum, 29 November 1921	E ₁
Hooft, A. van 't	Malang, 22 Mei 1919	S ₁
Hoogenband, J. C. van den	Meester-Cornelis, 24 September 1921	E ₁
Hoogstad, A. C.	Rotterdam, 7 Maart 1914	E.L.
Hoogstra, S. S.	Zierikzee, 4 December 1922	W ₁
Hoolboom, M. A.	Soerabaia, 22 September 1922	T ₁
Houben, G. M. M.	Roermond, 25 April 1920	T ₁
Hout, P. J. J. van	Maarssen, 16 Maart 1923	C ₁
Houtum, J. F. van	Rheden, 15 October 1922	E ₁
Hovers, I. J. M.	Tilburg, 11 Mei 1921	W ₁
Hovius, R.	Semarang, 16 Mei 1919	T ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Huele, H. T.	Batavia, 13 October 1922	E ₁
Huisman, G. T.	's-Gravenhage, 7 Augustus 1917	C ₁
Huizinga, J. G.	Enkhuizen, 16 Januari 1922	W ₁
Huls, L. L. T.	Utrecht, 13 Augustus 1919	W ₁
Hustinx, E. M. J. J.	Heerlen, 27 October 1915	W ₁
Huyer, C.	Soerakarta, 12 Maart 1923	W ₁
Huijgen, D. G.	Amsterdam, 9 Juni 1922	T ₁
Huyghe, G. E.	Neuilly-sur-Seine, 12 Maart 1923	T ₁
Huynen, J. R.	Batavia, 8 October 1920	W ₁
Huijsman, A.	Heemstede, 11 December 1920	C ₁
Huijstee, A. M. J. van	Heemstede, 25 Januari 1923	M ₁
Injo Kiat Siang	Moearaaman, 5 Juli 1917	B ₁
Inpijn, IJ.	Velsen, 1 Juni 1918	C ₁
Isphording, J. J.	Tegelen, 10 Maart 1920	T ₁
Jager, G. J.	Diepenveen, 1 December 1922	L ₁
Jans, A. J.	Nieuwer-Amstel, 28 April 1922	W ₁
Jansen, H. E.	Laren (Gld.), 10 Mei 1922	W ₁
Jansen, H. J.	Rotterdam, 7 December 1922	W ₁
Jansse, P. A. W.	Rotterdam, 3 Januari 1923	S ₁
Janssen, N.	Utrecht, 18 November 1919	C ₁
Jantzen, F.	Amsterdam, 5 Juli 1914	W ₁
Jaspar, J. H.	Roermond, 21 Augustus 1922	N ₁
Jellema, F. J. A.	Bandoeng, 27 October 1921	N ₁
Jenny, A. G.	Bandjermasin, 6 Januari 1918	B ₁
Jenny, R. J.	Makassar, 23 Maart 1920	B ₁
Jiskoot, P. J. N.	Zaandam, 8 November 1909	E.L.
Joekes, G.	's-Gravenhage, 1 Mei 1921	C ₁
Jong, C. de	Capelle aan den IJssel, 25 Juli 1922	C ₁
Jong, F. S. de	Balikpapan, 22 Juni 1920	L ₁
Jong, L. de	Witmarsum, gem. Wonseradeel, 27 Mei 1921	W ₁
Jonge, C. de	Rotterdam, 16 Mei 1921	T ₁
Jonge, P. de	's-Gravenhage, 7 Juli 1921	N ₁
Jonge, W. T. R. de	Oude Pekela, 10 April 1920	W ₁
Jongenelen, J. G.	Rotterdam, 21 October 1922	C ₁
Jongepier, H. S.	Den Helder, 5 December 1920	T ₁
Jonker, L. A.	Lieshout, 4 Juli 1917	C ₁
Jonkman, H. W. F.	Haarlem, 7 April 1922	C ₁
Joosten, E. M.	Heerlen, 13 November 1921	C ₁
Joosten, H. G.	's-Gravenhage, 9 April 1918	C ₁
Kalis, C. J.	Dordrecht, 11 September 1921	C ₁
Kalisvaart, M.	Rotterdam, 6 Juni 1923	S ₁ en W ₁
Kamp, L. M.	Breda, 21 Mei 1904	E ₁
Kampen, J. D. van	Emden, 13 Juli 1916	C ₁
Kappeijne van de Coppello, J. J.	Nijmegen, 22 September 1922	W ₁
Kaptijn, J. P.	Schiedam, 28 October 1922	E ₁
Kardaun, G.	Schaesberg, 6 April 1922	T ₁
Kautz, P. M.	Soerabaja, 23 November 1914	C ₁
Kelfkens, C. J.	Utrecht, 20 Juni 1919	E.L.
Kempees, A. J.	Nijmegen, 3 Februari 1923	C ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Kempers, J. T. R.	Utrecht, 16 November 1921	M ₁
Kengen, E. K. M.	Malang, 31 Mei 1920	C ₁
Kersen, G. van	Rotterdam, 21 Juni 1923	N ₁
Kerstens, J. B. S. M.	Maastricht, 12 Juli 1921	E ₁
Kessler, J. C. F.	Leeuwarden, 9 Augustus 1915	T ₁
Kesting, H.	Padang, 24 Februari 1920	T ₁
Kettner, A. W.	Amsterdam, 30 Juli 1920	T ₁
Keulen, J. G. van	Horst, 20 November 1919	B ₁
Keuter, B. K.	Graft, 14 Augustus 1918	C ₁
Keuzenkamp, G.	's-Gravenhage, 23 Februari 1920	E.L.
Keij, A. M.	Rotterdam, 3 Februari 1921	B ₁
Keyman, P. J.	Alkmaar, 5 Juli 1918	E.L.
Keijser, H. J.	Texel, 24 November 1920	W ₁
Kielstra, R. F.	Amsterdam, 13 October 1919	E ₁
Kiewiet de Jonge, H. H.	Amsterdam, 22 Juli 1920	E ₁
Kilsdonk, H. F.	Raamsdonk, 11 Januari 1920	W ₁
Kints, R. J. van	Rotterdam, 1 Mei 1920	T ₁
Klap, J.	Vlissingen, 13 Augustus 1920	C ₁
Klap, J. M.	Rotterdam, 14 Augustus 1922	T ₁
Klaver, J.	Middelburg, 18 November 1920	C ₁
Kleinjan, P.	Alkmaar, 29 September 1923	T ₁
Kleinschmidt, S. J.	Rotterdam, 16 April 1918	N ₁
Kleyn, A. G.	's-Gravenhage, 6 September 1921	W ₁
Klompenshouwer, J. G.	Rotterdam, 27 Maart 1920	C ₁
Kloos, J.	Noordwijk, 18 Juni 1922	W ₁
Knieriem, Mej. M.	Goes, 14 Februari 1923	T ₁
Knip, W. E.	Rotterdam, 2 Februari 1924	T ₁
Knoester, P.	's-Gravenhage, 22 Juli 1916	W ₁
Knol, Mr. D. E.	Zwolle, 28 October 1915	A.L.
Koch, H. M.	Singapore, 9 December 1919	S ₁
Koff, D. J. de	Muiden, 14 April 1916	S ₁
Kok, O.	Drachten, gem. Smallingerland, 5 Juni 1923	B ₁
Koning, J.	Edam, 4 November 1920	T ₁
Koning, A. B. J. de	Rotterdam, 1 November 1922	C ₁
Konijn, E.	Amsterdam, 9 Juli 1920	T ₁
Kooimans, A. H.	Rotterdam, 31 October 1921	L ₁
Kooper, P. J. E.	Medan, 29 April 1921	W ₁
Kooreman, L.	Soerabaja, 17 Augustus 1916	E ₁
Koornstra, H. G.	Dalen (Dr.), 9 Januari 1918	W ₁
Koot, G. E.	Haarlem, 27 April 1918	E ₁
Kooij, A. van	Voorschoten, 6 Augustus 1921	S ₁
Kooijman, D.	Dordrecht, 6 Maart 1923	S ₁
Kooijman, J.	Dordrecht, 16 Augustus 1920	L ₁
Koppen, J.	Haarlem, 14 September 1920	W ₁
Koppen, P. L.	Vlissingen, 10 April 1914	T ₁
Korenhoff, A. A.	Nijmegen, 8 Februari 1922	T ₁
Korpershoek, G. G.	Zwolle, 25 Juni 1918	B ₁
Korteling, G. J.	's-Gravenhage, 23 Februari 1920	W ₁
Korthals Altes, J.	Amersfoort, 17 December 1921	C ₁
Kralingen, F. A. J. van	Vlaardingen, 5 Mei 1920	S ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Kramer, O. E.	Amsterdam, 18 Maart 1922	E ₁
Kramers, H. K.	Pontianak, 25 November 1922	W ₁
Krapels, J. G.	Heerlen, 7 November 1919	W ₁
Kregten, N. J. van	Haarlem, 23 Mei 1917	W ₁
Kroes, J.	Hellevoetsluis, 13 Juni 1910	E.L.
Kroeze, H. J.	Ermelo, 14 Juli 1917	W ₁
Krol, L. H.	Velsen, 22 April 1923	T ₁
Kroll, H. L.	Bergen (L.), 25 Februari 1922	S ₁
Kropmans, T. J. P.	's-Gravenhage, 11 Juni 1919	W ₁
Kruijer, A. C. F.	Eindhoven, 31 Mei 1922	N ₁
Kruijs, D.	Den Helder, 30 October 1919	M ₁
Kuiken, K. J.	St. Jacobiparochie, 14 Januari 1920	W ₁
Kuile, H. P. ter	Enschede, 21 Juli 1922	W ₁
Kuipers, W. A.	Harderwijk, 24 December 1920	W ₁
Laaken, W. H. A. van der	Bandoeng, 22 April 1920	C ₁
Laan, C. J. M. van der	Gorinchem, 8 September 1918	W ₁
Laan, E. T. van der	Soerabaja, 23 September 1922	S ₁
Laan, J. A. W. van der	Amsterdam, 6 September 1922	E ₁
Laan, R. van der	Noorddijk, 9 October 1916	C ₁
Lagerwey, A. A. F.	Utrecht, 10 October 1920	M ₁
Landheer, H.	Delft, 21 Februari 1920	T ₁
Lange, P. G. de	Colijnsplaat, 14 Maart 1921	T ₁
Langhout, J.	Batavia, 27 September 1918	T ₁
Lanjouw, J.	's-Gravenhage, 30 Juni 1919	E ₁
Lap, A. J. W.	Texel, 25 April 1922	S ₁
Lavieren, R. van	Delft, 26 November 1922	E ₁
Ledeboer, J. C. H.	Almelo, 27 Mei 1916	E.L.
Leene, Mej. J. E.	Amsterdam, 5 September 1906	A.L.
Leeuw, D. A. de	Schiedam, 31 Augustus 1921	S ₁
Leeuwen, C. van	Schipluiden, 10 Januari 1922	C ₁
Leeuwen, L. van	Sassenheim, 16 Augustus 1920	W ₁
Leeuwen, L. M. van	's-Gravenhage, 13 Juni 1922	W ₁
Lekanne, J. G. E. A.	Tilburg, 28 Februari 1924	C ₁
Lekkerkerker, C. H.	Hilversum, 16 December 1919	W ₁
Lentelink, T.	Haarlem, 30 October 1921	W ₁
Leupen, L. M.	Hilversum, 12 September 1921	T ₁
Leutscher, H.	Sloten (N.H.), 2 Maart 1914	T ₁
Levinson, R.	's-Gravenhage, 7 December 1921	M ₁
Lievaart, W. L.	Texel, 15 Mei 1919	L ₁
Lim Bian Kie	Benkoelen, 8 Augustus 1922	E ₁
Lind, F.	Middelburg, 22 December 1918	C ₁
Lindenbergh, A. J.	Heemstede, 25 Februari 1922	C ₁
Lindo, R. J.	's-Gravenhage, 5 September 1919	W ₁
Linge, T. N. van	's-Gravenhage, 25 October 1921	S ₁
Litan, R. E.	Batavia, 20 October 1918	M ₁
Loeffen, J. A.	Amsterdam, 18 Juni 1919	S ₁
Loghem, L. van	's-Gravenhage, 8 Mei 1920	T ₁
Lonkhuijzen, M. van	Chicago, 8 October 1922	N ₁
Loon, A. van	Rotterdam, 22 Maart 1923	T ₁
Loon, J. H. van	Batavia, 10 October 1920	C ₁
Lugtigheid, Mej. A. M. C.	Rotterdam, 2 November 1921	T ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Luiting, D. J.	Alkmaar, 24 September 1922	W ₁
Luijn, D. J. van	Rotterdam, 21 Juli 1905	N ₁
Maaskant, G. H. A.	Utrecht, 21 Juni 1922	E ₁
Maassen, A. G. H.	Maastricht, 3 Januari 1920	W ₁
Maat, B.	Rotterdam, 10 December 1922	C ₁
Mac Gillavrij, L. P.	Ternate, 18 April 1921	E ₁
Maclaine Pont, J. F.	Batavia, 24 Juni 1922	S ₁
Mahler, A. L.	Medan, 13 September 1918	T ₁
Makkinga, H.	Aengwirden, 16 November 1916	W ₁
Malotaux, P. C. A.	Delft, 28 April 1923	W ₁
Man, W. de	Rotterdam, 3 Februari 1918	T ₁
Marcella, E. W.	Malang, 16 September 1921	S ₁
Marees, J. W.	Velsen, 7 Maart 1921	L ₁
Marico, E. J.	Rotterdam, 18 April 1923	W ₁
Maris, T. A. J.	Weert, 3 Januari 1920	N ₁
Marken, J. V. van	Semarang, 26 Mei 1919	W ₁
Marle, T. M. B. van	Maastricht, 30 Augustus 1923	T ₁
Marnette, J.	Amsterdam, 24 Februari 1918	T ₁
Marx, F. W. J.	De Bilt, 7 Januari 1921	N ₁
Masthoff, P. J.	Pladjoe (Palembang), 18 Augustus 1923	T ₁
Maurits, A. A.	Vlissingen, 3 September 1921	S ₁
Mebius, J. E.	Sindanglaja, 20 Mei 1921	C ₁
Mechelen, R. van	Batavia, 2 Juli 1920	C ₁
Mees, H. A.	Arnhem, 28 Juni 1916	W ₁
Meeuwen, C. A. van	Malang, 22 December 1920	W ₁
Meiborg, B. W.	Odoorn, 21 September 1917	C ₁
Meiborg, J. H.	Odoorn, 8 Maart 1919	L ₁
Meihuizen, S. H.	Soerabaja, 12 October 1918	W ₁
Meilink, J. W. K.	Deventer, 28 Augustus 1923	E ₁
Meinesz, J. T.	Rotterdam A (afd. Deli en Serdang), 28 Juli 1918	C ₁
Meischke, R.	Rotterdam, 13 Mei 1923	C ₁
Menger, T. J.	Noordwolde, gem. Weststellingwerf, 17 Mei 1918	C ₁
Menting, L. J.	Mook en Middelaar, 29 Mei 1921	T ₁
Merk, H. J.	Vlissingen, 25 April 1920	W ₁
Mes, J. B. M.	Goirle, 15 Juni 1920	W ₁
Metelerkamp Cappenberg, W. G.	Beverwijk, 29 October 1920	S ₁
Mettivier Meyer, E. O.	's-Gravenhage, 6 Juli 1914	E.L.
Meij, K. J. van der	Pietersbierum, gem. Barradeel, 13 Augustus 1922	W ₁
Meijer, H.	Groningen, 23 October 1922	E ₁
Meijer, J. A.	Amsterdam, 6 Maart 1921	T ₁
Meijer, M. H.	Buitenzorg, 17 Februari 1920	W ₁
Meijer, P. H. E.	's-Gravenhage, 14 November 1921	N ₁
Meijer, R. J.	Onstwedde, 2 October 1919	W ₁
Millar, E.	's-Gravenhage, 7 Juni 1920	W ₁
Minnee, J. F.	Haarlem, 24 Juni 1922	S ₁
Mol, H. N.	's-Gravendeel, 3 October 1922	W ₁
Mol Lous, A.	Rotterdam, 6 September 1922	M ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Molema, H.	Rotterdam, 20 October 1919	E ₁
Molen, N. H.	Amsterdam, 9 Mei 1923	W ₁
Mooij, W. W.	Den Helder, 6 September 1917	W ₁
Mos, M. de	's-Gravenhage, 13 Mei 1922	T ₁
Mührling, E. R.	IJmuiden, 18 Juli 1916	E.L.
Muilwijk, C. J. W.	Salatiga, 24 December 1919	W ₁
Mulder, B. G.	Groningen, 5 Mei 1920	W ₁
Mulder, B. H. W.	Sibolga, 5 Maart 1919	E ₁
Müller, A.	Palopo, 21 November 1919	S ₁
Müller, B. J.	Rotterdam, 17 October 1919	S ₁
Muller, J. F.	Heerlen, 6 Juni 1915	E ₃
Mutsaerts, V. A. M.	Tilburg, 27 Juni 1918	W ₁
Muijsken, P. J.	Haarlem, 25 Juli 1923	M ₁
Myjer, B. E. J.	Amsterdam, 8 Juli 1917	E ₁
Naamen, W. J. van	Rotterdam, 7 December 1919	E ₁
Naerssen, R. F. van	Soerakarta, 29 December 1922	C ₁
Napjus, P. J.	Slochteren, 16 Maart 1920	W ₁
Netelenbos, B. G.	Poerworedjo, 6 November 1918	B ₁
Neumann, A. N.	Batavia, 29 Mei 1921	C ₁
Neut, J. H. van der	's-Gravenhage, 22 April 1917	T ₁
Neut, W. van der	Rotterdam, 22 Juli 1920	B ₁
Neutelings, J. P. J.	Bergen op Zoom, 4 October 1921	T ₁
Neve, G. P. C. de	Buitenzorg, 12 Juni 1915	W ₁
Neijens, A. M. H. M.	Teteringen, 10 November 1921	B ₁
Nicolai, W. H. J.	Hengelo (O.), 10 October 1921	E ₁
Nierop, J. A. I. M. van	Rotterdam, 27 October 1919	C ₁
Nierstrasz, C. J. B.	Amsterdam, 10 Juni 1917	E.L.
Nieuwdorp, J.	Klaten, 21 Januari 1921	C ₁
Nieuwenhuis, J. A. M.	Tholen, 23 October 1922	T ₁
Nieuwenhuizen, J.	Kollumerland en Nieuwkruisland, 3 Februari 1920	L ₁
Nieuwenhuizen, G. D. H. van	Amersfoort, 20 Februari 1921	W ₁
Nieuwzwaag, K. W.	Groningen, 25 Juni 1923	C ₁
Noord, T. C. D. van	's-Gravenhage, 30 September 1917	W ₁
Noorderhaven, L.	Amsterdam, 12 April 1922	T ₁
Nooyens, J. L. C. M.	Etten en Leur, 29 Maart 1920	W ₁
Nordlohne, T.	Utrecht, 14 September 1920	E ₁
Norg, P. G.	Stedum, 15 Mei 1921	W ₁
Nouhuys, H. L. van	Djakakarta, 31 October 1911	A.L.
Nugteren, J.	Haarlem, 15 April 1919	C ₁
Nijland, G.	Enschede, 23 Januari 1923	S ₁
Oele, A. P.	Rotterdam, 28 November 1923	T ₁
Oele, J.	Dordrecht, 24 Maart 1918	B ₁
Olland, W. B. J.	Scheveningen, 6 Januari 1920	W ₁
Onkenhout, B.	Amsterdam, 26 Juni 1923	C ₁
Oomes, A. H. C.	Jogjakarta, 14 September 1920	C ₁
Oordt, H. K. K. W. van	Kleef, 21 December 1922	T ₁
Oordt, W. H. van	Nijmegen, 20 Juni 1920	S ₁
Oosten, F. C. van	Tjimahi, 9 Februari 1922	W ₁
Oostendorp, G. H. van	Rotterdam, 19 November 1923	S ₁ en W ₁
Oosterbaan, A.	Amsterdam, 31 Augustus 1919	C ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Oosters, A. H.	Rozenburg, 10 September 1922	C ₁
Oosterveld, A.	Palembang, 21 December 1920	S ₁
Oosterzee, C. V. G. van	Batavia, 20 Maart 1922	W ₁
Oostrom, H. van	Nijkerk, 21 Mei 1921	S ₁
Ouden, N. W. den	Rotterdam, 27 September 1922	C ₁
Oudendal, F.	's-Gravenhage, 17 October 1922	W ₁
Oudman, J.	Haarlem, 1 Juli 1918	W ₁
Oudshoorn, C. J. H.	Leiden, 24 Mei 1924	C ₁
Ouwerkerk, H. M.	Assendelft, 11 Augustus 1920	S ₁
Overakker, R. T.	Bandoeng, 23 Juli 1920	W ₁
Pabbruwe, H. J.	Druten, 15 Maart 1921	B ₁
Pakvis, A.	Dordrecht, 17 Juni 1920	M ₁
Paping, F. P.	's-Gravenhage, 25 Jnui 1919	C ₁
Pauwels, R. D.	Amsterdam, 1 Januari 1918	T ₁
Pelder, H. J.	's-Gravenhage, 16 Augustus 1922	C ₁
Penning, A. G.	Steenwijk, 25 October 1923	S ₁
Penris, F.	San Francisco, 23 November 1917	W ₁
Peters, L. F. G. E.	Buren, 26 Maart 1913	C ₁
Petit, J. J.	Delft, 24 April 1917	B ₁
Pfeiffer, P. W.	Delft, 27 November 1922	T ₁
Piepers, G. G.	Dinxperlo, 6 April 1921	W ₁
Pieterse, G. W.	Amsterdam, 24 September 1917	S ₁
Pinke, F. A.	Batavia, 7 October 1923	T ₁
Pluim, J. B.	Deventer, 19 Juli 1920	S ₁
Pluut, J. M.	's-Gravenhage, 6 Mei 1919	E.L.
Pluijmer, Mei. J. C. J.	Rotterdam, 28 October 1921	N ₁
Poelman, H. H.	Groningen, 21 Januari 1921	S ₁
Pon, J. W. du	Amsterdam, 2 Augustus 1922	W ₁
Pont, J. P. de	Zeist, 23 Juni 1917	W ₁
Poons, M.	's-Gravenhage, 25 Augustus 1923	T ₁
Poorten, J. ter	Amsterdam, 9 Augustus 1921	C ₁
Popping, R.	Amsterdam, 28 Mei 1921	C ₁
Post, E. J.	Rotterdam, 20 October 1914	L ₁
Postema, W. J.	Watergraafsmeer, 25 Maart 1920	S ₁
Pottinga, J.	Hengelo (O.), 31 October 1921	B ₁
Poulis, N. J.	Rotterdam, 5 Augustus 1923	N ₁
Prenger, H. D.	Appingedam, 2 Januari 1922	W ₁
Prins, J. C.	Sliedrecht, 8 Mei 1922	C ₁
Prins, K.	Sliedrecht, 30 December 1920	E ₁
Pronk, P.	Delft, 27 Mei 1922	M ₁
Prooye, F. P. van	Malang, 24 Juni 1921	C ₁
Proper, R. A. J.	Malang, 23 Februari 1920	C ₁
Putting, J.	Arnhem, 17 Januari 1919	E ₁
Pijpker, J.	Appingedam, 30 December 1921	T ₁
Quast, G. J.	Slochteren, 28 April 1917	W ₁
Queré, H. K.	Voorst, 10 December 1921	W ₁
Rademaker, R.	Leiden, 24 Juli 1923	T ₁
Rappard, Jhr. J. C. C. W.	Hengelo (O.), 17 Februari 1920	N ₁
Rasch, G. L.	Utrecht, 20 Februari 1923	M ₁
Raue, J. J.	Brielle, 30 December 1923	T ₁
Ree, P. A. G. van der	Deventer, 16 Mei 1922	N ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Remijnse, J. D.	Utrecht, 12 October 1920	W ₁
Renese, E. van	's-Gravenhage, 22 Februari 1919	M ₁
Reth, W. von	Eindhoven, 21 Juni 1923	T ₁
Reuter, H. O.	Koeala Simpang, 20 Februari 1919	C ₁
Reyn Snoeck, A. M. E. van	Rotterdam, 8 Januari 1923	T ₁
Rheineck-Leyssius, Jhr. Y. M. T. van	Wiesbaden, 23 Juli 1922	C ₁
Rhijn, J. van	Soekaboemi, 7 October 1919	T ₁
Richardus, P.	Amsterdam, 13 Juli 1919	L ₁
Richter, A.	Dubendorf, 10 Februari 1923	W ₁
Ridder, T. B.	Nieuw-Lekkerland, 20 December 1921	T ₁
Riessen, S. J. van	Zeist, 21 April 1919	W ₁
Rietschoten, J. J. van	Rotterdam, 25 Augustus 1921	C ₁
Rigter, J.	Rotterdam, 4 Juni 1922	W ₁
Rijkers, R. L. M.	Bloemendaal, 28 Juli 1923	S ₁
Rischen, H.	Magelang, 28 Maart 1921	T ₁
Roborgh, L. J.	Bandoeng, 12 Maart 1919	W ₁
Roelfzema, H.	Groningen, 8 Mei 1919	A.L.
Roelink, N. H.	Makassar, 27 Maart 1921	W ₁
Roermund, J. A. C. E. van	Breda, 23 Juni 1919	L ₁
Roest, E.	Blerick, 1 November 1921	S ₁
Roest, J.	Rotterdam, 6 Juni 1923	T ₁
Roethof, W.	Utrecht, 25 September 1921	C ₁
Roo, B. de	Rotterdam, 30 Mei 1918	E.L.
Roo van Alderwerelt, R. de	Ede, 9 Augustus 1921	E ₁
Rookmaaker, H. R.	's-Gravenhage, 27 Februari 1922	S ₁
Roorda, J. W.	Amsterdam, 20 Januari 1921	W ₁
Roos, W. de	Charlottenburg, 7 December	C ₁
Roothaan, H. A.	Pladjoe (Palembang), 20 Juni 1921	T ₁
Rooij, F. N. de	's-Gravenhage, 10 April 1920	S ₁
Rossem, C. J. van	Klundert, 28 September 1919	N ₁
Rossem, G. M. van	's-Gravenhage, 18 Februari 1918	E ₁
Rossen, H. van	Maassluis, 9 Augustus 1921	W ₁
Rossum, J. van	Loosduinen, 1 September 1917	C ₁
Rothuizen, J.	Renkum, 4 Juni 1919	C ₁
Rotshuizen, J.	Arnhem, 2 September 1917	B ₁
Ruedisulj, W. M. J.	Eindhoven, 14 September 1923	T ₁
Ruesink, B. J.	Rambipoedji, 25 December 1919	M ₁
Rustige, J.	Haarlem, 23 November 1919	W ₁
Ruys, H. R.	Rotterdam, 27 November 1919	C ₁
Rij, M. J. van	Rotterdam, 6 Augustus 1916	M ₁
Rijn, R. A. W. van	Bush Hill Park (Edmonton), 6 October 1923	T ₁
Rijsdijk, J. L.	Asten, 27 Augustus 1919	T ₁
Rijswijk, H. J. van	Poortugaal, 21 December 1917	E.L.
Salm, W. P.	Batavia, 28 Februari 1920	E ₁
Samuel, J. M.	Deventer, 1 October 1922	T ₁
Sandberg Jhr., B. W. T.	Rotterdam, 20 April 1921	T ₁
Sanders, J. L.	Serang, 26 April 1921	T ₁
Sanders, Mej. R. R.	Rotterdam, 30 Juli 1922	T ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Sarlemijn, G. J. M.	Amsterdam, 16 April 1909	E.L.
Sas, J. A.	Gouda, 4 December 1921	W ₁
Sassen, B. L. A.	's-Gravenhage, 7 April 1922	E ₁
Sauerbier, P.	Pangkalpinang, 22 Augustus 1922	W ₁
Savenije, F. G.	Oude Pekela, 26 September 1922	S ₁
Schaar, R. V. van der	Beverwijk, 16 Augustus 1923	C ₁
Schaberg, Mej. D. C. G.	Hoogvliet, 17 Mei 1921	B ₁
Schalken, W.	Djakakarta, 21 Juli 1917	W ₁
Schat, A. P.	Voorburg, 27 November 1920	B ₁
Scheepsma, W. H.	Nijmegen, 8 April 1920	C ₁
Scheffer, B. J.	Ambt Hardenberg, 27 November 1912	E.L.
Scheffer, D. C.	Utrecht, 14 Mei 1920	B ₁
Scheffer, G. J.	Almelo, 22 Maart 1920	T ₁
Schell, R. E.	's-Gravenhage, 26 September 1921	E ₁
Schellekens, J. W. M.	's-Hertogenbosch, 27 September 1920	C ₁
Schelling, J.	Heemstede, 9 Juni 1918	E ₁
Scheltema, J. H.	Amsterdam, 2 Juli 1918	W ₁
Scheltens, F. G.	Batavia, 21 December 1919	W ₁
Schelven, A. van	Klaten, 5 Mei 1920	C ₁
Schierbeek, R. L.	Vlagtwedde, 12 September 1922	W ₁
Schippers, J.	Ridderkerk, 7 October 1923	T ₁
Schlielmann, R. J.	Amsterdam, 24 September 1922	W ₁
Schmidt-Ernsthausen, Mevr. V. A. M. R.	Batavia, 24 October 1906	E.L.
Schneider, J. P. W.	's-Gravenhage, 16 Mei 1922	E ₁
Schoenmaker, H. J.	's-Gravenhage, 7 Juli 1922	T ₁
Schöffer, P.	Amsterdam, 24 Augustus 1920	W ₁
Schol, M. C.	Den Helder, 4 Juli 1905	E ₁
Schonebaum, H. C.	Blaricum, 15 October 1922	T ₁
Schönfeld, C. W.	Tebing-Tinggi, 11 September 1914	W ₁
Schoonhoven, J.	Delft, 3 Mei 1920	T ₁
Schoorl, A.	Schagen, 3 April 1922	T ₁
Schot, C. C.	Breda, 27 Juni 1918	E ₁
Schouten, C. J.	Alkmaar, 19 Juni 1922	C ₁
Schouw, J.	Poerworedjo, 11 April 1918	W ₁
Schram, W. P.	's-Gravenhage, 13 December 1921	C ₁
Schrijnemakers, V. M.	Haarlem, 16 Februari 1923	T ₁
Schuiling, R.	Rotterdam, 22 Mei 1918	E.L.
Schuilwerve, S.	Kortgene, 18 Juli 1916	E.L.
Schuit, J. van der	's-Gravenhage, 6 Mei 1922	W ₁
Schuring, P.	Slochteren, 13 Maart 1921	L ₁
Schut, R. J.	Rotterdam, 17 December 1923	T ₁
Schwartzenberg en Hohenlans- berg, W. R. baron thoe	Batavia, 6 Juni 1917	E ₁
Schwing, H. F. V. M.	Ede, 6 Mei 1920	W ₁
Senn van Basel Wagemans, M. C.	Buitenzorg, 13 Juli 1920	L ₁
Seventer, G. van	Makassar, 11 Mei 1918	W ₁
Siemens, P. G. C.	Arnhem, 16 Juni 1922	E ₁
Simon Thomas, P. H.	Utrecht, 8 Maart 1923	C ₁
Singor, J. J.	Bussum, 19 Juli 1920	E ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Sirks, W. H.	Soerabaja, 5 Augustus 1920	W ₁
Sloten, J. L. van	Amsterdam, 20 September 1919	C ₁
Smeeke, G. W. G.	Utrecht, 19 September 1919	B ₁
Smidt, J.	Holwierde, gem. Bierum, 23 Januari 1921	N ₁
Smit, H.	Semarang, 1 September 1922	S ₁
Smits, E.	Amsterdam, 14 Juni 1917	IJ ₁
Snel, R. H.	Enkhuizen, 14 September 1919	C ₁
Snellen van Vollenhoven, J. S.	Soerabaja, 19 Januari 1919	E ₁
Snijdwint, H. F. J.	Amersfoort, 10 Februari 1922	C ₁
Soek, H. J.	's-Gravenhage, 4 Maart 1921	S ₁
Someren, C. R. van	Rotterdam, 7 Augustus 1923	T ₁
Someren, W. van	Rangoon, 7 Juni 1922	C ₁
Sonnemann, L.	Helmond, 27 Juli 1921	W ₁
Sonneveld, L.	Amsterdam, 14 November 1923	M ₁
Sopers, D. P. H. M.	's-Hertogenbosch, 12 Juli 1917	W ₁
Span, H. F. O.	Grijpskerk, 19 Augustus 1922	N ₁
Span, H. J. A.	Breda, 11 December 1921	W ₁
Spek, A. G. van der	's-Gravenhage, 13 December 1923	T ₁
Spek, J. van der	Delft, 5 October 1919	T ₁
Spits, C.	Batavia, 25 Maart 1918	E.L.
Spook, F. J. N.	Batavia, 5 September 1920	M ₁
Sprecher, S.	Rotterdam, 13 Augustus 1922	C ₁
Sprenger, J. J. I.	Ginneken en Bavel, 6 Maart 1919	C ₁
Spruit, C. J. P.	's-Gravenhage, 30 December 1918	A.L.
Staargaard, J. A.	Rangoon, 7 Maart 1922	M ₁
Staaïj, K. van der	's-Gravenhage, 19 April 1923	W ₁
Stadt, H. C. van de	Tandjoeng-Pandan, 12 December 1912	T ₁
Stas, H. A.	Amsterdam, 21 April 1922	W ₁
Status Muller, H. A.	Namoe Oekoer, 24 October 1923	W ₁
Steenhuizen, J. W.	Winterswijk, 14 Mei 1923	C ₁
Stegenga, T.	Uithuizen, 5 October 1919	C ₁
Stockum-Le Poole, Mevr. W. van	Leiden, 29 Augustus 1866	E.L.
Stokkum, P. C. H. M. van	Rotterdam, 4 Februari 1920	C ₁
Storm van 's Gravesande, Jhr. J. J.	Arnhem, 16 Mei 1919	W ₁
Struve, H. W. E.	Boskoop, 11 Maart 1923	C ₁
Stuart, H. C.	Campina, 29 October 1919	C ₁
Stumpe, H. G. W.	Benrath, 25 Mei 1921	S ₁
Stumpel, L. J. M.	Hoorn, 18 Februari 1922	C ₁
Sturler, Jhr. J. W. E. de	's-Gravenhage, 26 Mei 1919	B ₁
Suyderhoud, J.	Soerabaja, 28 December 1922	W ₁
Suijlen, C. J. van	Rijswijk (Z.H.), 1 Juli 1923	W ₁
Swaay, D. van	Soerabaja, 7 Augustus 1921	E ₁
Swart, K.	Singapore, 26 Mei 1921	T ₁
Sijp, J. W. C. M. van der	Hengelo (O.), 14 September 1920	M ₁
Taconis, Dr. K. W.	Joure, 20 Juli 1910	A.L.
Tak, K. van der	Woudsend, gem. Wymbritseradeel, 13 Januari 1923	L ₁
Tanja, J.	Bandoeng, 1 September 1919	C ₁
Tas, H. A.	Rotterdam, 22 Juni 1923	W ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Terpstra, R. S.	Giekerk, gem. Tietjerksteradeel, 5 Juni 1920	L ₁
Thomese, F. A.	Heemstede, 30 Maart 1921	C ₁
Thunnissen, A. W. P.	's-Gravenhage, 13 Maart 1921	B ₁
Thunnissen, Mej. J. W.	's-Gravenhage, 3 Maart 1920	T ₁
Tielens, A. M. A. J.	Meerssen, 3 September 1919	E.L.
Tjaden, H. J.	Haarlem, 9 Februari 1919	C ₁
Togt, P. H. van der	Tjiamis, 10 October 1919	W ₁
Tol, P. A. van	Rotterdam, 14 Augustus 1923	C ₁
Tool, P.	Den Helder, 25 Augustus 1921	C ₁
Toorenburg, J. A. van	Gorontalo, 1 November 1920	W ₁
Trikt, R. van	IJsselmonde, 7 December 1921	W ₁
Twijnstra, A.	Rotterdam, 13 Juni 1922	C ₁
Tijbout, C. J.	Gouda, 22 Augustus 1921	S ₁
Tijen, H. van	Monnickendam, 18 December 1910	E.L.
Uhde, L.	Breda, 6 December 1921	W ₁
Ulsen, J. W. G. van	Kampen, 11 Augustus 1921	E ₁
Uijl, R. G. den	Utrecht, 12 September 1920	B ₁
Valbracht, J. C.	Utrecht, 7 Juni 1918	E ₁
Valken, K. F.	Heemstede, 1 Juli 1920	C ₁
Valstar, D.	Heerlen, 26 September 1922	W ₁
Van der Upwich, F.	Mamoedjoe, 6 December 1918	W ₁
Vasseur, J. P.	Apeldoorn, 31 Juli 1920	W ₁
Vastenou, W.	's-Gravenhage, 28 April 1923	S ₁
Veen, A. L. M.	Hilversum, 20 December 1916	E.L.
Veen, A. van	Amsterdam, 20 October 1919	T ₁
Veen, H. van	Emmen, 1 Maart 1922	T ₁
Veen, J. H. van der	Schoten, 2 Mei 1922	W ₁
Veen, R. J. van der	Amsterdam, 28 Februari 1921	B ₁
Veersema, R. W. J.	Groningen, 14 Maart 1922	B ₁
Vegte, F. A. van der	's-Gravenhage, 2 September 1921	W ₁
Veldkamp, J. A.	Winsum (Gr.), 14 Januari 1921	W ₁
Vellekoop, W. G.	Groningen, 10 Juni 1922	T ₁
Veltkamp, G. W.	Amsterdam, 27 Mei 1923	E ₁
Ven, D. J. M. van de	Heerlen, 15 November 1921	W ₁
Ven, E. G. M. van de	Sittard, 7 Januari 1920	T ₁
Verhaart, M. L. A.	Yerseke, 13 September 1921	T ₁
Verhaart, T. E. C.	's-Hertogenbosch, 17 Maart 1918	W ₁
Verheul, J.	Boskoop, 24 September 1920	S ₁
Verhoeckx, J. L. M.	Hilversum, 13 Januari 1920	W ₁
Verhoop, Mej. J. A. D.	's-Gravenhage, 23 Juni 1909	A.L.
Verschuur, H. P.	Den Helder, 12 Februari 1923	S ₁
Versnel, A.	Rotterdam, 22 Maart 1923	N ₁
Verspoor, W. P.	Batavia, 16 April 1921	C ₁
Versteegh, G. P. J.	Chanco, onderafd. Rio Bueno, 11 September 1919	W ₁
Verstoep, J. C.	Gouderak, 26 Februari 1920	C ₁
Verwey, J. L.	Heemstede, 17 Februari 1921	C ₁
Vianen, E. A. B. van	Tjimahi, 13 November 1919	E ₁
Viets, P. C.	Ermelo, 7 September 1920	M ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Vis, A.	Wormerveer, 2 April 1920	W ₁
Vis, S. J.	Middelburg, 23 Juli 1921	T ₁
Visscher, L.	Steenwijk, 28 Maart 1923	C ₁
Visser, D. R.	Heeg, gem. Wymbritseradeel, 4 Maart 1920	T ₁
Visser, H. C.	Rotterdam, 1 December 1923	C ₁
Vlaming, F. W. de	Amsterdam, 12 October 1919	B ₁
Vlieger, C. A. de	's Heer Arendskerke, 13 April 1920	C ₁
Vliet, J. van	Bergambacht, 15 Februari 1920	L ₁
Vlug, J. D.	Arnhem, 2 Februari 1919	C ₁
Voet, G. van der	Rotterdam, 5 April 1923	W ₁
Voets, M. M. I.	Soerabaja, 12 Februari 1922	C ₁
Vogelpoel, F. A. L.	Pekalongan, 10 Augustus 1920	W ₁
Volker, K.	Roermond, 22 September 1919	C ₁
Vollebregt, J.	Rotterdam, 14 December 1921	E ₁
Vollers, C.	Amsterdam, 20 Maart 1921	T ₁
Vonck, G. C.	Amsterdam, 8 Juni 1919	S ₁
Voogel, A.	's-Gravenhage, 19 Maart 1922	T ₁
Voogt, W.	Enschede, 17 Augustus 1914	A.L.
Vorstman, H. R.	Bussum, 8 November 1921	W ₁
Vos, D. J.	Middelburg, 7 November 1919	L ₁
Vos, H.	Amsterdam, 15 Maart 1920	L ₁
Vos, J. F.	Nieuwer-Amstel, 22 April 1919	C ₁
Vos, J. H. P.	Almkerk, 17 November 1920	W ₁
Vos, L. T. de	Kortgene, 20 Juli 1921	W ₁
Vosnack, E.	Delft, 11 September 1922	S ₁
Vossen, J. C. A.	Roermond, 4 Juni 1919	T ₁
Vreede, F. A.	Rangoon, 6 Augustus 1922	C ₁
Vreedenburgh, C.	Rotterdam, 24 Mei 1920	C ₁
Vreedenburgh, K. F. E.	Hatterem (Gld.), 12 Januari 1916	L ₁
Vreeken, P. N.	Amsterdam, 6 December 1895	W ₁
Vries, B. J. de	Arnhem, 11 Augustus 1918	W ₁
Vries, H. de	's-Gravenhage, 15 Februari 1921	W ₁
Vrins, F. C.	Semarang, 19 Juni 1914	C ₁
Vünderink, A.	Madioen, 2 Mei 1919	T ₁
Vunderink, A.	Kraksaan, 23 Maart 1921	T ₁
Vuursteen, W.	Schiedam, 24 Juni 1922	S ₁
Vuijk, L. J. C.	Rotterdam, 20 April 1920	M ₁
Vijver, P. P. van de	Sluis, 4 Juni 1920	S ₁
Waal, J. de	Amsterdam, 8 Augustus 1921	C ₁
Waalewijn, A.	Haarlem, 19 October 1923	L ₁
Waals, G. H. M. van der	Soerabaja, 24 April 1920	W ₁
Waard, H. D. de	Tambang, 19 Januari 1922	C ₁
Waard, M. de	Haarlem, 24 November 1923	C ₁
Wabeke, J.	Teteringen, 14 November 1919	C ₁
Wafelbakker, C. J.	Soerabaja, 6 Maart 1922	W ₁
Wageningen, J. G. van	Zeist, 30 Mei 1922	C ₁
Wal, H. van der	Rotterdam, 12 Juni 1920	W ₁
Walraven, J. J.	Rotterdam, 27 November 1921	T ₁
Wamel, J. van	Haarlem, 23 Juli 1920	C ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Want, G. F. van der	Gouda, 13 Juli 1921	W ₁
Warmenhoven, P.	Vlissingen, 12 Augustus 1922	C ₁
Wartena, J.	Zwolle, 30 November 1921	C ₁
Wassington, J. H.	Palembang, 19 October 1918	E ₁
Wassink, G. L.	Rotterdam, 13 Juni 1923	W ₁
Weber, A.	Rotterdam, 16 Mei 1916	E.L.
Weiss, W.	Leiden, 15 September 1921	C ₁
Welcker, J. W.	Schiedam, 10 Januari 1921	W ₁
Welker, J.	Rotterdam, 28 Mei 1920	C ₁
Wesselink, R.	Doetinchem, 13 Augustus 1922	T ₁
Westenbrugge, C. L. van	Rotterdam, 18 Juni 1919	C ₁
Westerdijk, J. B.	Amsterdam, 12 Mei 1917	E.L.
Wever, J.	Winterswijk, 8 Januari 1923	C ₁
Wevers, F. C.	Soerabaia, 4 Juli 1922	W ₁
Wiegerinck, F. J.	Groenlo, 20 December 1913	B ₁
Wiercx, L. A. J. M.	Breda, 26 Maart 1920	E ₁
Wieringa, H. J.	Veendam, 17 Juni 1919	C ₁
Wieringen, A. van	Schiedam, 25 Juni 1922	T ₁
Wieringen, D. M. van	Schiedam, 3 September 1923	C ₁
Wiersma, S. K.	Bloemendaal, 14 April 1923	W ₁
Wierstra, M. K.	Sneek, 11 Maart 1920	S ₁
Willems, R. A.	Amsterdam, 13 April 1915	E.L.
Willeumier, G. C.	's-Gravenhage, 27 September 1917	C ₁
Willigen, J. H. R. van der	Tjilatjap, 21 April 1920	T ₁
Wimmers, H. J.	's-Gravenhage, 3 Januari 1917	S ₁
Win, R. van	Amsterdam, 21 Juni 1919	E ₁
Winter, P. de	Leiden, 15 Januari 1923	T ₁
Wisselink, W. H.	Amsterdam, 7 Juni 1906	C ₁
Wit, G. de	Almkerk, 1 Maart 1920	C ₁
Wit, G. F. de	's-Gravenhage, 30 Mei 1922	N ₁
Wittebol, R. L.	Amsterdam, 6 September 1921	E ₁
Wolbeer, H. J.	Nijmegen, 2 October 1921	C ₁
Wolff, B.	Semarang, 9 October 1919	C ₁
Wolzogen Kühr, A. H. von	Pasoeroean, 26 Augustus 1918	S ₁
Wulfften Palthe, D. W. van	Hengelo (O.), 11 September 1921	W ₁
Wijnbergen, L.	's-Gravenhage, 31 October 1920	T ₁
Ijpey, D.	Amsterdam, 4 December 1922	C ₁
Ijpey, J.	Amsterdam, 18 October 1919	C ₁
Zaayer, P. L.	Soerabaja, 9 December 1921	C ₁
Zandvoort, H.	Amsterdam, 29 November 1920	C ₁
Zanten, T. A. van	Brakel, 19 November 1918	W ₁
Zeegers, J. A.	Hoofdplaat, 18 April 1920	T ₁
Zeeman, C. W.	Semarang, 26 Juli 1922	C ₁
Zeeman, W. P. C.	Amsterdam, 23 Mei 1919	W ₁
Zeep, H. van der	Balikpapan, 26 October 1918	W ₁
Zeeuw, M. A. de	Klundert, 11 December 1921	T ₁
Zethoven, Mej. H. M.	Zaandijk, 1 Maart 1919	E.L.
Zeijdner, H.	Bergh, 14 Januari 1921	C ₁
Zietse, B.	Vlissingen, 28 Juni 1922	T ₁
Zock, J. J.	Dordrecht, 11 September 1921	W ₁

NAAM.	GEBORTEPLAATS EN DATUM.	Inge- schreven voor.
Zoest, G. van Zoo de Jong, C. van der Zunnebeld, J. F. A. Zutphen, J. van Zwart, K. K. Zylstra, A. J.	's-Gravenhage, 15 Augustus 1919 Noorddijk, 15 Juni 1920 Zwolle, 9 December 1919 Amsterdam, 25 November 1921 Borculo, 5 Juli 1922 Drachten, 22 Januari 1892	B ₁ C ₁ W ₁ W ₁ N ₁ A.L.

8. Overzicht van het aantal der in 1939—1940 en in 1940—1941 voor het eerst ingeschreven studenten.

	Studiejaar 1939—1940.			Studiejaar 1940—1941.		
	Mann.	Vrouw.	Samen.	Mann.	Vrouw.	Samen.
Civiel-ingenieur	65	—	65	198	—	198
Bouwkundig ingenieur	14	1	15	39	1	40
Werktuigkundig ingenieur	119	—	119	243	—	243
Scheepsbouwkundig ingenieur	15	—	15	70	—	70
Electrotechnisch ingenieur	58	—	58	87	—	87
Scheikundig ingenieur	93	3	96	148	5	153
Mijningenieur	10	—	10	31	—	31
Natuurkundig ingenieur	24	—	24	30	1	31
Civiel-landmeter	7	—	7	28	—	28
Ijker	2	—	2	2	—	2
Alle lessen	10	5	15	14	5	19
Enkele lessen	22	11	33	30	6	36
	439	20	459	920	18	938

9. Overzicht van het totale aantal der in 1939—1940 en in 1940—1941 ingeschreven studenten.

	Studiejaar 1939—1940.			Studiejaar 1940—1941.		
	Mann.	Vrouw.	Samen.	Mann.	Vrouw.	Samen.
Civil-ingenieur	294	1	295	494	1	495
Bouwkundig ingenieur	93	3	96	127	2	129
Werktuigkundig ingenieur	421	—	421	663	—	663
Scheepsbouwkundig ingenieur	47	—	47	129	—	129
Electrotechnisch ingenieur	244	1	245	344	1	345
Scheikundig ingenieur	263	18	281	406	21	427
Mijn-ingenieur	74	—	74	126	—	126
Natuurkundig ingenieur	110	—	110	140	1	141
Civil-landmeter	34	—	34	56	—	56
Ijker	3	—	3	4	—	4
Alle lessen	66	13	79	84	12	96
Enkele lessen	71	20	91	40	19	59
	1720	56	1776	2613	57	2670

10. Lijst van de in 1940—1941 met goed gevolg geëxamineerden.

A. PROPÆDEUTISCHE EXAMENS.

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Aberson, A.	1-8-'41	C	Burger, P.	17-10-'40	T
Akkerman, R.	17-10-'40	T	Ceuninck van Capelle,		
Akkermans, L. D. M.	21-7-'41	W	M. de	17-10-'40	E
Alleijn, D. N.	4-10-'40	E	Dam, D.	17-10-'40	E
Baarda, J. van	4-10-'40	E	Damave, P.	1-8-'41	M
Bakker, G.	17-10-'40	M	Deinse, P. A. van	1-8-'41	E
Bakker, G. A.	1-8-'41	S	Derks, W. H.	17-4-'41	C
Bal, K. G.	17-10-'40	B	Dorleijn, J.	1-8-'41	T
Balder, J. J.	1-8-'41	N	Douma, A. D.	23-9-'40	E
Baylé, Mej. M. C.	17-10-'40	T	Douwes Dekker, A. C.	25-9-'40	E
Beekes, J. J.	3-9-'40	T	Doyer, A. E. J.	16-6-'41	C
Beer, C. de	1-8-'41	W	Duin, S. van	1-8-'41	B
Benjaminsen, J. M.	1-8-'41	E	Dijkerman, R. J.	1-8-'41	C
Berg, C. J. H. van den	1-8-'41	E	Eckenhansen, P. T.	15-10-'40	C
Bergeijk, C. van	27-9-'40	C	Eernstman, J. W. T.	8-10-'40	W
Beijerinck, L.	1-8-'41	C	Ekama, H. C.	1-8-'41	S
Beijers, J. C. J.	17-10-'40	W	Eijkemans, J.	17-10-'40	E
Blink, Mej. J. C. van den	17-10-'40	T	Frings, M. J.	1-8-'41	W
Boer, R. de	1-8-'41	S	Gaast, K. van der	1-8-'41	B
Boerboom, A. J. H.	17-10-'40	T	Gardeniers, P. P.	17-10-'40	T
Boersma, S. L.	17-10-'40	N	Gelder, C. van	1-8-'41	T
Boiten, R. G.	17-10-'40	W	Gmelig, T. J.	28-10-'40	E
Boltjes, A. J.	17-4-'41	E	Goderbauer, L.	29-4-'41	W
Boogaerdt, M.	2-5-'41	W	Goudsmit, B. L.	1-8-'41	W
Boonk, J. J. H.	1-8-'41	E	Gout, M.	1-8-'41	B
Boot, J. H.	1-8-'41	E	Groenewege, P. C.	1-8-'41	M
Boot, W. J.	1-8-'41	E	Gunst, C. A. van	1-8-'41	T
Bordewijk, J. L.	1-8-'41	E	Gijn, J. van	1-8-'41	T
Bosch, H.	1-8-'41	C	Haan, K. de	28-7-'41	C
Bosma, G. S. K.	3-9-'40	T	Haas, E. de	5-9-'40	N
Bouwman, H. B.	1-8-'41	W	Haas, H. van der	17-10-'40	T
Bouwman, J. J.	17-10-'40	N	Hagreis, H.	14-5-'41	W
Bouwman, W. K.	17-10-'40	W	Hajenius, P. G. C.	1-8-'41	S
Brinkhorst, H. J.	4-6-'41	C	Hal, R. H. van der	17-10-'40	W
Broekhuizen, E. H. van	1-8-'41	B	Halkema, J. A.	1-8-'41	E
Brons, H. J.	17-10-'40	M	Hallo, D. A.	17-4-'41	E
Bruijn, I.	17-10-'40	W	Hamers, H. J. D.	1-8-'41	M
Bruijn, B. de	1-8-'41	W	Hartland, A. J.	17-10-'40	M
Bruijn, H. de	1-8-'41	T	Heeteren, F. H. van	11-10-'40	E
Bruijning, H. G.	26-4-'41	E	Heimplätzer, H. F. A.	1-8-'41	W
Brzesowsky, R. A.	15-10-'40	C	Heine, R.	17-4-'41	W
Buren Lensinck,			Herklots, H.	25-9-'40	C
G. J. W. van	24-5-'41	W	Herklots, R.	17-10-'40	T

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Hermes, J. M.	1-8-'41	W	Lels, J.	1-8-'41	W
Hertog, J. J. den	13-8-'41	C	Lems, F.	1-8-'41	C
Heijne, M. R.	30-5-'41	T	Liempt, M. J. F. M. van	17-10-'40	C
Horn, B. L. ten	30-5-'41	T	Lier, R. C. P. van	1-8-'41	M
Hoving, W. R.	1-8-'41	C	Lock, J. J.	1-8-'41	T
Huineman, J. G.	17-10-'40	C	Losecaat Vermeer, C. C.	1-8-'41	T
Huisman, W.	30-7-'41	C	Lub, T.	1-8-'41	C
Hylkema, T. T.	16-9-'40	C	Lulofs, W.	17-10-'40	E
Israël, C. M.	17-10-'40	C	Lunshof, H. J.	31-10-'40	T
Italie, P. M.	1-8-'41	T	Mackor, E. L.	1-8-'41	T
Itz, G. N.	2-10-'40	N	Marle, J. C. van	6-5-'41	E
Jansen, B.	17-10-'40	T	Max, P. H.	1-8-'41	E
Jansen, H.	17-10-'40	W	Meischke, J. C.	16-9-'40	C
Jansen, H. A.	1-8-'41	C	Miedema, H.	17-10-'40	E
Jong, K. J. de	1-8-'41	W	Minkjan, E. M.	18-4-'41	W
Jong, P. A. W. de	14-11-'40	W	Mol, C. J.	16-9-'40	N
Jordaans, J. K. H.	17-10-'40	M	Molenaar, C.	1-8-'41	C
Jorna, Y.	1-8-'41	W	Molenaar, M. A.	5-9-'40	N
Josso, P.	17-10-'40	W	Monhemius, S. F.	1-8-'41	S
Kaan, G.	1-8-'41	N	Mulder, W. L. J.	1-8-'41	S
Kaars Sijpesteijn, W.	1-8-'41	W	Müller, M.	17-10-'40	C
Kasteleijn, M. L.	4-10-'40	N	Munck, E. H. L. de	17-10-'40	M
Kempen, W. A. van	21-5-'41	E	Muysken, M.	1-8-'41	W
Klein de Groot, J. W. A.	1-8-'41	T	Nagel, P. J.	4-9-'40	C
Kleiterp, K.	1-8-'41	M	Nap, L.	1-8-'41	C
Klok, A.	17-10-'40	W	Nes, C. van	17-4-'41	W
Kok, A. P.	28-7-'41	C	Netelenbos, B. G.	1-8-'41	B
Kok, O.	1-8-'41	B	Niemeijer, H. E.	14-5-'41	B
Kolff, C.	1-8-'41	B	Noordenbos, W. C.	1-8-'41	B
Kolff, J. C.	30-9-'40	C	Nijman, D. G.	1-8-'41	W
Kollewijn, R. A.	17-10-'40	E	Nijzink, T.	17-10-'40	T
Kooiman, P.	1-8-'41	T	Obermeyer, V.	1-8-'41	W
Kooistra, W.	1-8-'41	T	Oosterom, W. E. A. van	17-10-'40	C
Koopmans, A.	18-10-'40	W	Oppen, J. J. H. van	1-8-'41	E
Kooij, J. N.	1-8-'41	T	Oudshoorn, C. L.	11-6-'41	T
Kooij, L. W.	1-8-'41	T	Pannenburg, A. E.	1-8-'41	N
Korver, J. W. de	17-10-'40	M	Peeren, K. M. C.	17-10-'40	W
Kraijenhoff van de Leur, D. A.	1-8-'41	C	Petri, J. P. L.	26-4-'41	B
Kreek, J. van der	1-8-'41	E	Planten de Vassy, W.	25-9-'40	E
Kreveld, S. I. van	28-11-'40	W	Ploeg, W.	1-8-'41	C
Kuiper, H.	1-8-'41	C	Poelman, E. E. P.	5-5-'41	N
Kuiper, J. H.	25-9-'40	W	Prins, D. H.	1-8-'41	N
Kuipers, H.	25-9-'40	E	Raalte, E. E. van	1-8-'41	W
Kuijl, A.	1-8-'41	T	Reck, H. L. J.	1-8-'41	B
Kuijpers, J. L.	1-8-'41	E	Recourt, A. C.	17-10-'40	C
Kuijpers, L. J. M.	17-10-'40	E	Reijnvaan, J. F. C.	19-6-'41	W
Laarman, J. H.	8-10-'40	W	Ricardo, S.	17-10-'40	E
Langeveld, J. M.	27-9-'40	C	Riemersma, J. C.	17-10-'40	T
Lapré, J. F.	1-8-'41	C	Riep, O.	1-8-'41	W
Leeuwen, W. H. van	23-9-'40	W	Ringma, S. H.	17-10-'40	C
			Roodhuyzen, J. A. P.	1-8-'41	E

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Roosa, A. A.	1-8-'41	N	Veen, G. van	17-10-'40	S
Roosenburg, D. P.	8-8-'41	C	Veen, C. van der	1-8-'41	C
Rosman, L. A. S.	17-10-'40	E	Veerman, J. W.	17-10-'40	E
Rossum, H. van	3-9-'40	C	Verbeek, H. A.	31-5-'41	S
Rossum, J. J. van	17-10-'40	W	Verbiest, A. J.	17-10-'40	M
Roij, A. W. de	1-8-'41	W	Vermeer, J. R.	21-9-'40	W
Sande, J. J. van der	22-4-'41	N	Vermunt, G.	18-9-'40	T
Sassen, H. W. von	17-10-'40	B	Vervloet, C.	1-8-'41	T
Schipper, A. H. W.	1-8-'41	W	Vierling, H. M.	1-8-'41	W
Schippers, J.	1-8-'41	E	Vis, H.	1-8-'41	W
Schmidt, J. C.	26-4-'41	B	Vis, J. C. C.	17-10-'40	N
Schuit, C. J.	17-10-'40	S	Vlieger, J. H. de	1-8-'41	T
Schwencke, A.	17-10-'40	B	Vliet, F. A. van	19-4-'41	T
Slofstra, C.	17-10-'40	E	Vogelsang, P. B.	1-10-'40	M
Smeets, E. T.	1-8-'41	M	Vollenhoven, J. van	1-10-'40	W
Sonneveld, L.	1-8-'41	M	Vorster, G. A.	5-6-'41	C
Speckmann, J. D.	1-8-'41	C	Vreedenburg, H.	1-8-'41	S
Sprew, O. van	15-10-'40	B	Vries, H. de	26-4-'41	N
Staveren, J. C. P. van	1-8-'41	E	Vries, R. A. de	17-10-'40	N
Stroucken, A. M. H.	17-4-'41	W	Vromen, S.	1-8-'41	T
Suurmond, W. F.	24-10-'40	W	Wal, J. van der	17-10-'40	W
Swart, H.	30-5-'41	T	Wamelen, B. M. van	1-8-'41	C
Taen, Mej. A. L. F.	1-8-'41	T	Wanink, A.	17-10-'40	E
Tafeiëff, V.	17-10-'40	M	Werner, E. G. G.	1-8-'41	T
Tellegen, F.	1-8-'41	C	Wessem, H. van	1-8-'41	W
Thierry, J. R.	27-9-'40	C	Weijdem, J.	1-8-'41	T
Thomas, K.	14-5-'41	C	Wiersum, J. R.	3-9-'40	W
Toet, J.	1-8-'41	N	Wiesman, J. G. J.	24-4-'41	C
Toet, J.	21-9-'40	W	Wilman, J. T.	17-4-'41	W
Toppinga, M. L.	1-8-'41	E	Wissing, W.	1-8-'41	B
Torren, J. H. van der	17-10-'40	W	Wit, J. de	1-8-'41	W
Trentelman, J.	25-9-'40	T	Witte, C. H.	12-11-'40	E
Tuynenburg Muijs, G.	1-8-'41	T	Ijlstra, J.	30-9-'40	T
Uchelen, H. van	12-6-'41	C	Zegelink, J. A. G.	17-10-'40	C
Uildriks, L.	1-8-'41	C	Zwart, J. H.	1-8-'41	C
Valeton, J. J. P.	1-8-'41	E			

B. CANDIDAATS-EXAMENS

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Abshoven, P. H. van	21-5-'41	C	Hartog, H. den	18-10-'40	E
Bakker, P.	2-8-'41	C	Hartog, W. C. den	30-7-'41	S
Bast, J. G. F.	25-7-'41	M	Hartzema, F.	22-7-'41	T
Bastet, T. F.	29-4-'41	T	Henneman, L. A. J.	9-10-'40	B
Beek, W. F. van	25-7-'41	M	Heringa, L. W.	2-8-'41	C
Beer, J. de	30-7-'41	W met lof	Hezik, A. E. Q. van	25-4-'41	C
Benjaminse, P. J.	29-4-'41	T	Hoën, A. 't	2-8-'41	E
Benoist, W.	29-7-'41	C	Hoeven, P. A. van der	18-10-'40	E
Benthem, J. P.	22-4-'41	S	Hooft, R. H. 't	3-5-'41	W
Berge, H. J. P. van den	24-9-'40	T	Hordijk, C.	25-7-'41	M
Bezaan, J. R.	25-7-'41	M	Horst, E. W. ter	21-4-'41	W
Bicknese, F. H. E.	17-4-'41	E	Huet, H. D.	30-7-'41	W
Biezeno, G. G.	18-4-'41	S	Hulsbergen Henning, P.	15-10-'40	W
Birnbaum, E. H.	28-8-'41	T	Huygens, W.	15-10-'40	W
Blerkom, J. van	2-4-'41	W	Jackl, R. J.	25-4-'41	C
Bont, R. S. A. de	18-10-'40	E	Jacobs, J.	29-4-'41	T
Borggreve, J. A.	30-7-'41	W	Jager, C.	22-7-'41	T
Bruïne, G. H. M. de	21-4-'41	N	Jagt, F. van der	10-4-'41	W
Buchta, L. H. O.	4-7-'41	B	Janssen, L. T. J.	29-4-'41	T
Bunschoten, H. W.	31-10-'40	C	Jel, N. B. de	24-9-'40	T
Bijl, J.	30-9-'40	M	Jongh, J. G. de	18-10-'40	E
Bijvoet, L. A. N.	30-7-'41	W	Kaekebeke, L. J.	22-4-'41	W
Daalen, E. A. van	2-8-'41	E	Kiers, H. L.	2-8-'41	C
Diepen, G. A. M.	29-4-'41	T	Kinderen, J. G. der	21-4-'41	E
Dommelen, I. S. van	8-4-'41	W	Klarenbeek, H.	17-4-'41	B
Doppenberg, H.	30-7-'41	W	Klinkert, H. G.	28-7-'41	N
Dupain, P. L.	24-9-'40	T	Klinkhamer, J. N.	11-11-'40	C
Eck, T. van	18-10-'40	E	Koiter, T. R.	15-10-'40	C
Ehrenburg, J. P.	29-4-'41	T	Koster, H.	30-7-'41	W
Elten, F. van	29-4-'41	T	Kramer, G. M.	25-7-'41	M
Faber, A. von	30-9-'40	M	Krevelen, R. H. van	29-4-'41	T
Feis, N.	1-4-'41	W	Kuiper, H. J.	15-10-'40	C
Franken, G.	2-8-'41	E	Kwast, A. van der	15-10-'40	C
Frijling, H. T.	11-4-'41	C	Laan, J.	17-10-'40	C
Gans, C.	10-4-'41	E	Lammers, W.	29-4-'41	T
Garrer, J. S.	14-10-'40	W	Laupman, F. W.	18-10-'40	E
Geerlings, D. T.	2-8-'41	E	Le Poole, J. B.	22-10-'40	N
Geluk, J. J.	28-7-'41	N	Leeuwen, J. B. van	24-9-'40	T
Geluk, J. J. A.	1-4-'41	W	Leeuwen, J. W. W. van	29-4-'41	T
Gendt, S. J. van	31-10-'40	C	Licht, J. E.	29-4-'41	T
Glaser, E.	11-8-'41	T	Loman, A. D.	29-4-'41	T
Glazenburg, H.	26-9-'40	W	Loon, W. van	24-9-'40	T
Goppel, J. M.	21-4-'41	N	Lugten, C. M.	22-11-'40	C
Graaf, P. M. de	5-5-'41	W	Lugthart, C.	4-9-'40	W
Groot, J. de	22-7-'41	T	Lutz, T. C.	2-8-'41	E
Haeften, A. W. van	30-9-'40	M	Maaskamp, A. F. H.	2-8-'41	E
Haeften, W. W. van	24-9-'40	T	Meer, H. J. M. van	30-7-'41	W
Hajenius, W. H.	14-10-'40	W	Meulemans, J. A.	2-8-'41	E
Hansen, H. N.	22-10-'40	N	Moerman, J. J. B.	21-4-'41	N
Harmsen, E. J. M.	25-4-'41	C	Munter, K. A. de	18-10-'40	E

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Neervoort, F. C. H.	11-4-'41	C	Stein Callenfels,		
Neervoort, K. B.	5-5-'41	C	G. W. van	28-7-'41	N
Noordijk, J. P.	9-10-'40	C	Stel, H. H. N.	30-7-'41	W
O Hong Djie	2-8-'41	E	Sturm, C. C. A. M.	7-5-'41	B
Olieman, F. J. J.	24-9-'40	T	Surink, H.	30-7-'41	W
Ommeren, K. van	2-8-'41	E	Tattersall, F. A.	30-7-'41	W
Pas, P. W. van der	28-7-'41	N	Tempel, M. van den	22-7-'41	T
Pater, A. D. de	30-7-'41	W	Thomas, J.	2-8-'41	C
Prajitno Pringgoa-			Tol, M. van	21-4-'41	N
disoerjo, R. M.	18-10-'40	E	Tordoir, P. M.	25-4-'41	C
Quanjel, H. E.	24-9-'40	T	Toorenborg, D. van	11-4-'41	C
Remeijer, A. C.	19-5-'41	C	Tydeman, P. H.	2-8-'41	E
Reuchlin, Jhr. M.	22-7-'41	T	Velt, S. B.	18-11-'40	C
Reus, J. R.	2-8-'41	C	Venstra, F. F.	4-7-'41	C
Reijen, L. L. van	22-10-'40	N	Vet, H. van der	29-4-'41	T
Roozeveld van der Ven,			Vogelaar, P. N.	15-10-'40	W
J. F.	25-9-'40	W	Voorthuis, H. T.	29-4-'41	T
Rijk, C. J. de	24-9-'40	T	Vos, J. A. W.	25-10-'40	W
Sanders, F. J.	28-7-'41	M	Vries, R. J. de	25-7-'41	M
Schering, D. C.	18-10-'40	E	Werker, W. M. J.	24-9-'40	T
Schlösser, J. C.	25-4-'41	C	Wesenhagen, H. F.	30-7-'41	W
Scholten, E.	2-8-'41	E	Westreenen, B. J. van	2-8-'41	E
Seijerling, W. F.	22-7-'41	T	Winkel, W. M.	8-5-'41	E
Siepman van den Berg,			Witte, J. J. de	25-7-'41	M
J. J.	30-7-'41	W	Wolff, P. M. de	22-10-'40	N
Slee, J. A. van	11-11-'40	C	Wijnstra, G.	2-8-'41	C
Snel, G. P.	22-7-'41	T	Zanen, C. A.	15-10-'40	C
			Zeeuw, H. de	28-7-'41	N

C. INGENIEURS-EXAMENS.

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Altmann, W.	29-4-'41	T	Feis, R.	24-9-'40	T
Amstel, D. van	5-4-'41	W	Flipse, J. L.	19-6-'41	C
Asbeck, J. B. baron van	31-3-'41	B	Gooden, J. G.	9-10-'40	C
Bais, C. W.	29-10-'40	M	Groenendijk, P. C.	15-10-'40	W met lof
Bakkeren, F. C. A.	9-10-'40	C	Groot, C. de	30-7-'41	S
Bastian, W. L.	15-10-'40	W	Haan, A. A. de	30-7-'41	W
Belfroid, J. M.	9-10-'40	C	Hajenius, W. H.	7-7-'41	W
Berg, C. F. van den	5-11-'40	E	Hamelen, B. van	9-10-'40	C
Berg, D. van den	28-7-'41	E	Hansen, H. N.	28-7-'41	N
Beunke, F. M.	5-9-'40	C	Harreveld, W. P. van	31-3-'41	B
Bezem, J. J.	24-9-'40	T	Hartog, H. den	2-8-'41	E
Biegman, R.	7-7-'41	W	Hattem, W. van	2-8-'41	C
Bitter, W. S.	31-7-'41	E	Heuvel, H. N. van den	20-11-'40	M
Boef, A. J. de	30-5-'41	C	Hingst, S.	25-4-'41	C
Boer, P.	15-5-'41	E	Hoekstra, H.	2-8-'41	E
Bos, H. M.	25-4-'41	C	Hoenkamp, C. J.	31-7-'41	E
Bosboom, P. H.	20-11-'40	C	Hofstede, H. M.	15-10-'40	W
Boutelje, W.	10-6-'41	W	Hollander, P. W.	30-7-'41	W
Bouvy, J. J. B. J. J.	7-5-'41	C	Holle, A. A.	5-4-'41	W
Broekers, E. J.	11-4-'41	C	Hoogendoorn, J.	21-5-'41	E
Bruggeman, A. G.	20-11-'40	C	Hugenholtz, M.	15-10-'40	W
Bruïne, W. H. de	5-11-'40	E	Jongh, W. de	25-4-'41	C
Burg, F. A. W. van den	5-11-'40	E	Jansen, A. C.	31-7-'41	E
Bijl, M.	9-10-'40	C	Jansma, R.	7-7-'41	W
Cammen, B. A. W. van der	3-7-'41	C	Janssen, J. M. L.	28-7-'41	N
Claassen, P. H. J.	14-7-'41	C	Jong, J. J. de	25-4-'41	C
Commandeur, J. P. M.	5-4-'41	W	Jongh, J. G. de	2-8-'41	E
Defoer, P. A. M.	14-7-'41	E	Jonkman, J.	31-3-'41	B
Dekker Kzn., J.	9-5-'41	E	Josselin de Jong, G. de	11-4-'41	C
Dekker Pzn., J.	12-5-'41	E	Kalis, D. M.	19-6-'41	C
Dias Santilhano, A.	24-9-'40	T	Kamp, K. L.	14-5-'41	C
Diemen de Jel, A. A. B. van	11-4-'41	C	Klaren, D. N.	7-7-'41	W
Dirkzwager, N.	5-11-'40	E	Klokke, F. H.	31-3-'41	B
Douwen, A. A. van	14-7-'41	C met lof	Koch, A. J. J.	25-7-'41	M
Doveren, C. P. L. van	9-5-'41	E	Koeleman, Mej. C. C.	31-3-'41	B
Driel, A. van	24-9-'40	T	Koerselman, A.	9-10-'40	C
Driesser, J. M. F.	31-7-'41	E	Koets, A. H. A.	28-5-'41	C
Droogleever Fortuyn, K.	2-8-'41	E	Koopman, G. W.	23-11-'40	C
Dijck, A. H. J. M. van	14-7-'41	C	Kramers, H.	28-7-'41	N
Dijk, J. W.	22-7-'41	T	Kreuger, R.	7-7-'41	W
Dijk, P. van	11-4-'41	C	Kruijtbosch, S. G.	11-4-'41	C
Dijkstra, B. J.	3-6-'41	E	Laan, W. P. van der	9-10-'40	C
Eck, T. van	22-7-'41	E	Langejan, A.	2-8-'41	C
Egas, A.	30-5-'41	C	Laupman, F. W.	31-7-'41	E
Elenbaas, F.	5-11-'40	E met lof	Le Poole, J. B.	28-7-'41	N
Elink Schuurman, H. J. S.	5-4-'41	W	Lee, A. C. van der	2-8-'41	E
Engelkes, W. H.	5-4-'41	W	Leening, W. P. van	9-10-'40	C
Eijbergen, J. C. van	30-7-'41	W	Lelyveld, H. van	5-4-'41	W
			Lie Pik Tjioe	15-4-'41	E
			Marle, H. van	7-7-'41	W

NAAM.	Datum.	Diploma.	NAAM.	Datum.	Diploma.
Mechelen, L. A. van	15-7-'41	E	Sirks, M. G.	28-7-'41	N
Moerman, I.	31-3-'41	B	Slinkers, J.	9-10-'40	C
Moreau, J. A. E. G.	30-7-'41	W	Smeth, P. A. de	9-10-'40	C
Mullender, J. S. R.	4-11-'40	C	Smits, J. H. G.	16-9-'40	C
Muller, W.	10-6-'41	E	Snijder, J.	13-6-'41	C
Nederbragt, A. J.	15-10-'40	W	Spuijbroek, P. H. G. J.	15-10-'40	W
Nieuwenhuizen,			Staring, D. M. W.	5-4-'41	W
W. F. C. van	15-10-'40	W	Starink, A.	9-8-'41	C
Oorthuys, G. J.	3-4-'41	M	Stein, H. M.	5-4-'41	W
Pingen, A. M.	7-7-'41	W	Stephan, W. G.	21-4-'41	N
Plas, F. H.	14-7-'41	E	Streefkerk, D. B.	9-10-'40	C
Plate, H.	7-7-'41	W	Strumphler, Mej. C.	30-7-'41	B
Ploeg, A. J. van der	3-7-'41	E	Taudin Chabot, J. J. M.	21-4-'41	N
Posthuma, F.	21-5-'41	C	Theron Mulder, J. C.	7-7-'41	W
Prajitno Pringgoadisoeerjo,			Toxopeus, E. J. G.	21-4-'41	N
R. M.	30-8-'41	E	Velde, C. W. G. van de	15-10-'40	W
Prior, W. J.	11-4-'41	C	Venselaar, J.	5-11-'40	E
Quist, P. A.	2-8-'41	C	Vis, W. C.	5-11-'40	E
Regoort, A.	16-6-'41	E	Visser, T.	9-10-'40	C
Regoort, C.	5-4-'41	W	Vogelaar, L. A.	5-4-'41	W
Rensma, P. T.	16-6-'41	E	Vollebregt, T. M. C. M.	7-7-'41	W
Rienks, A. J.	9-10-'40	C	Vooren, A. I. van de	28-7-'41	N
Rodenhuis, K.	31-7-'41	E met lof	Vos, E. A.	22-7-'41	T
Rol, J.	20-6-'41	C	Vrins, T. J.	29-10-'40	M met lof
Rombouts, W. C. M.	14-5-'41	C	Vroom, F. A. W.	15-10-'40	W
Rondel, A. S. L.	2-7-'41	C	Wagtendonk, L. van	29-5-'41	C
Rijswijk de Jong,			Wesselman van Hel-		
W. E. van	22-7-'41	T met lof	mond, Jhr. A. P.	30-7-'41	B
Sandbergen, A. F.	2-8-'41	C	Wiel, A. van de	26-7-'41	E met lof
Sanders, H.	30-7-'41	W	Willems, E. J.	22-7-'41	E
Schaefer, H.	15-10-'40	W	Winkel, W. M.	10-7-'41	E
Schatborn, T.	10-4-'41	W	Wolff, P. M. de	28-7-'41	N
Scheen, H.	24-9-'40	T	Wulfften Palthe,		
Schiphouwer, M. G. W.	25-4-'41	C	J. R. van	15-10-'40	W
Schlösser, J. C.	29-8-'41	C	Wyatt, R.	24-9-'40	T
Scholten, G.	21-4-'41	N	Wijsman, J. A.	5-4-'41	W
Schotman, H.	11-4-'41	C	Zandveld, B.	15-10-'40	W
Schut, J. W.	7-7-'41	W	Zöllner, J. J. G.	30-7-'41	B

11. Overzicht van het aantal geslaagden voor examens gedurende het studiejaar 1940-1941.

		Civiel- ing.	Bouwk. ing.	Werk- ing.	Scheeps- bouwk. ing.	Electro- techn. ing.	Scheik. ing.	Mijn- ing.	Natuurk. ing.	Totaal.
Propaedeutisch examen	m.	51	17	57	10	43	41	16	18	253
	vr.	—	—	—	—	—	3	—	—	3
	tez.	51	17	57	10	43	44	16	18	256
Candidaats-examen	m.	31	4	31	3	25	33	11	13	151
	vr.	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	tez.	31	4	31	3	25	33	11	13	151
Ingenieurs-examen	m.	54	7	41	1	38	10	5	11	167
	vr.	—	2	—	—	—	—	—	—	2
	tez.	54	9	41	1	38	10	5	11	169

12. Promotiën gedurende het studiejaar 1940—1941.

Datum van de promotie tot doctor in de technische wetenschap.	Naam.	Titel van het proefschrift.	Promotor.	Opmerkingen.
• 10 April 1941	Ir. K. de Boer	Stereofonische geluidswaergave.	Prof. dr. C. Zwikker.	
• 22 April 1941	Ir. H. Ebbinge	De bereiding van titaandioxydepigmenten.	Prof. dr. W. G. Burgers.	
• 22 April 1941	Ir. W. J. C. de Kok	Bijdrage tot de kennis van minerale oliën.	Prof. dr. ir. P. E. Verkade.	
• 28 Juli 1941	Ir. F. A. M. J. Smits van Waesberghe	Onderzoekingen over microbenamylasen.	Prof. dr. ir. A. J. Kluyver.	

13. Prijsvragen.

Verslag over de prijsvragen, uitgeschreven in Juni 1939 en te beantwoorden vóór 15 September 1940.

AFDEELING DER WEG- EN WATERBOUWKUNDE

Op de door de Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde in Juni 1939 gestelde vragen zijn geen antwoorden ingekomen.

Prijsvragen, uitgeschreven op 1 Juni 1941 en te beantwoorden vóór 15 September 1942 door studeerenden aan een Nederlandsche instelling van hooger onderwijs.

AFDEELING DER WERKTUIGBOUWKUNDE EN SCHEEPSBOUWKUNDE

a. Gevraagd wordt, een overzicht met kritische bewerking van de in de literatuur voorkomende theoretische, experimenteele en op bedrijfservaring berustende grondslagen voor de berekening der tandafmetingen van tandwielen.

De behandeling is te beperken tot evenwijdige assen en tot overbrengingen van ten hoogste 300 pk met niet meer dan 1600 omwentelingen per minuut voor het kleine tandwiel.

Vooraf de slijtage en het breukgevaar der tanden moeten worden behandeld, voor zooveel noodig in verband met den tandvorm, de bewerking, de materiaalkeuze, de smering en het doel, waarvoor de wielen gebruikt worden.

b. Men vraagt: een onderzoek naar de ongunstigste combinatie van berekende spanningen in het hoofdverband van twee homogeene geladen schepen, veroorzaakt door de langsscheepsche buiging en door de wringing van den romp in golven, waarvan de kammen niet loodrecht op de lengteas van het schip staan, en deze spanningen te vergelijken met de spanning welke ontstaat in een golf, waarvan de kam wel loodrecht op de lengteas staat.

De rompafmetingen van de twee schepen zijn gelijk, de lengte ongeveer 150 m., de volheidscoëfficiënten van de waterverplaatsing echter verschillend en wel 0,75 en 0,65. Beide schepen hebben twee doorlopende dekken.

Voor de golven, waarvan de kammen niet loodrecht op de lengteas van het schip staan, moeten 3 lengten en voor elke lengte 3 richtingen aangenomen worden.

Voor de golf, waarvan de kam loodrecht op de lengteas van het schip staat, is de lengte gelijk aan die van het schip. Verder hebben alle golven den trochoidalen vorm en een hoogte $= 0,17 \sqrt[4]{\text{golflengte}}$.³

Geen enkele dynamische kracht behoeft bij het onderzoek in aanmerking genomen te worden, echter zal een uitbreiding in deze richting op prijs worden gesteld.

Literatuur: 1. Transactions of the Institution of Naval Architects
1924.

A. Vedeler: On the torsion of ships.

2. Jahrbuch der Schiffbautechnischen Gesellschaft
1933.

G. Schnadel: Torsionsversuche.

c. Het feit, dat bij toenemende afmetingen van het vliegtuig de waarden der stuurkrachten, welke noodig zijn om het in den gewenschten vliegtoestand te brengen of te houden, stijgen, leidt tot de vraag naar een doelmatige stuurmachine.

Gevraagd wordt:

- 1°. Het opstellen van de eischen welke aan een dergelijke machine dienen te worden gesteld in verband met de omstandigheden welke in de vlucht kunnen voorkomen.
- 2°. Het ontwerp van een stuurmachine welke aan deze eischen voldoet.

Aan de beantwoording van vraag 1 behoort een kritische beschouwing vooraf te gaan van de verschillende omstandigheden welke zich in de vlucht kunnen voordoen. De blindstart en -landing behoeven niet in de studie te worden betrokken.

Bij beantwoording van vraag 2 moet alle aandacht aan de uitvoerbaarheid van het ontwerp worden geschonken.

De antwoorden op de vragen moeten met een andere hand dan die van den inzender of met een schrijfmachine, in de Nederlandsche taal zijn geschreven.

De antwoorden moeten vóór of op 14 September 1942 worden toegezonden aan den Secretaris van den Senaat der Technische Hoogeschool, met opgave van een correspondentie-adres van den inzender. Zij moeten geteekend zijn met een spreuk of een ander kenteeken en daarbij moet gevoegd worden een verzegeld briefje, dat diezelfde spreuk of hetzelfde kenteeken tot opschrift heeft en den naam, het studievak en het eigen adres van den inzender bevat.

Het staat den inzender vrij aan de door de Afdeeling in de prijsvragen gestelde eischen nog uitbreidingen, gevolgtrekkingen enz. toe te voegen, maar hij moet in de eerste plaats aan de gestelde eischen voldoen.

Als studeerenden aan een Nederlandsche instelling van hooger onderwijs en gerechtigd tot het beantwoorden der prijsvragen worden beschouwd allen, die op den datum van deze bekendmaking het recht hadden het onderwijs aan een Nederlandsche hoogeschool of universiteit bij te wonen en die op dezen datum geen diploma als ingenieur, geen ander einddiploma van een hoogeschool of geen doctoraat hadden verkregen.

Op 8 Januari 1943 zal door den Senaat het oordeel der Afdeeling over de ingekomen antwoorden worden bekend gemaakt en aan de inzenders der meest voldoende antwoorden, die de bekroning zijn waardig gekeurd, de gouden eere-penning worden uitgereikt.

Een met een gouden eere-penning bekroond antwoord wordt teruggezonden aan den inzender; niet bekroonde antwoorden worden teruggezonden aan het opgegeven correspondentie-adres.

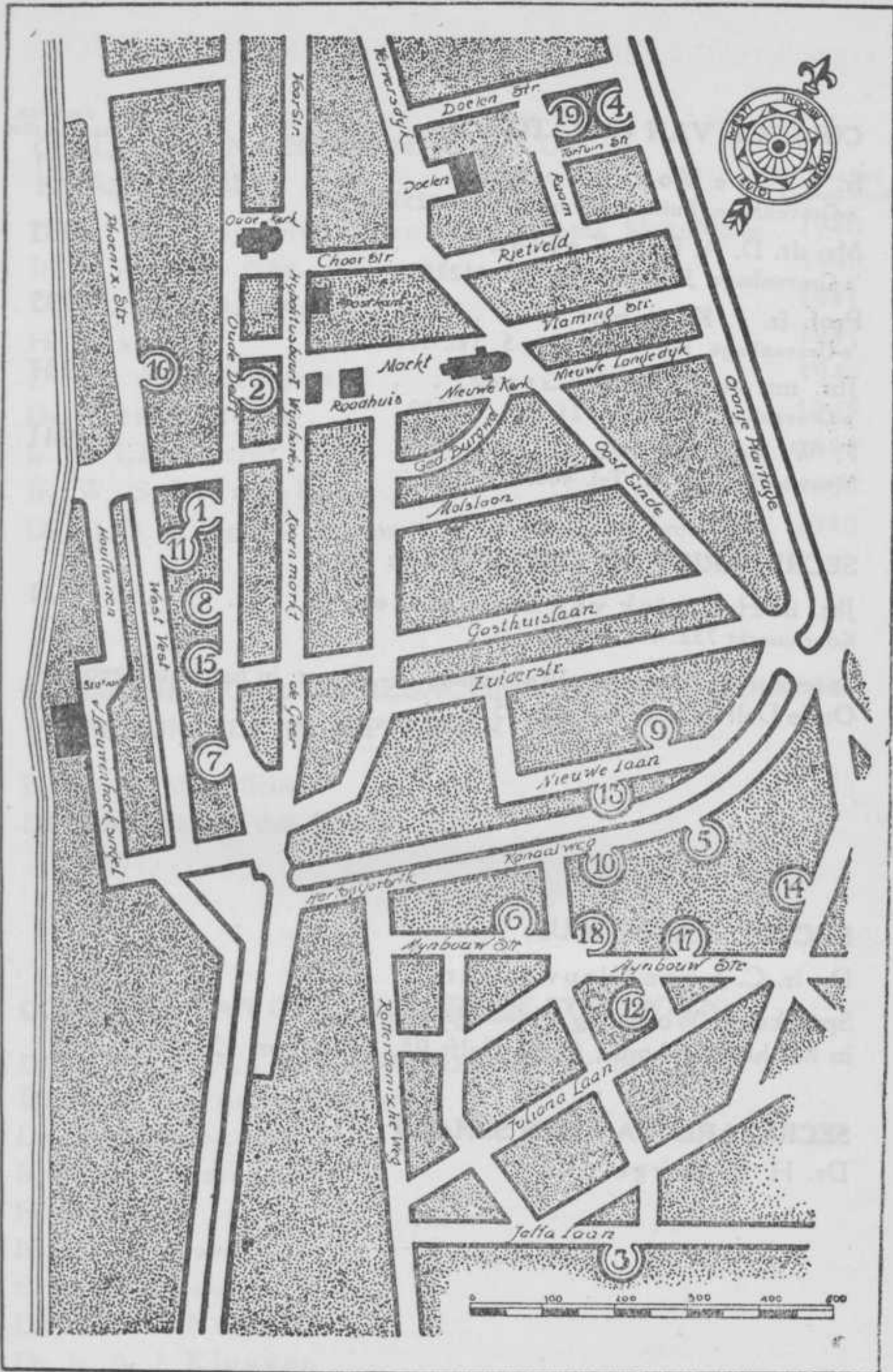

II.
**STAAT VAN DE TECHN. HOOGESCHOOL
BIJ DEN AANVANG VAN HET STUDIEJAAR
1941—1942**

GEBOUWEN DER TECHNISCHE HOOGESCHOOL

1. Hoofdgebouw, Oude Delft 95. Tel. 137, 584 en 842.
2. Vergaderzaal van den senaat, Oude Delft 118. Tel. 1126.
3. Gebouwen aan de Jaffalaan. Tel. 672.
4. Gebouw voor weg- en waterbouwkunde, Oostplantsoen 25. Tel. 1399 (Waterbouwkundig laboratorium. Tel. 1398).
5. Gebouw voor geodesie, landmeten en waterpassen, Kanaalweg 4. Tel. 1980.
6. Gebouw voor mechanische technologie, afdeling textiel. Laboratorium voor mechanisch onderzoek van vezelstoffen en papier, Mijnbouwstraat 16b. Tel. 2218. (Rijksvezeldienst. Tel. 934).
7. Gebouw voor bouwkunde, Oude Delft 39. Tel. 58.
8. Gebouw voor decoratieve kunst, Oude Delft 75. Tel. 673.
9. Gebouw voor werktuig- en scheepsbouwkunde, Nieuwelaan 76. Tel. 1310.
10. Laboratorium voor electrotechniek, Kanaalweg 2b. Tel. 1981.
11. Gebouw voor scheikunde, Westvest 7 en 9. Tel. 231 en 687.
12. Laboratorium voor analytische scheikunde, de Vries van Heystplein 2. Tel. 477.
13. Laboratorium voor microbiologie, Nieuwelaan 5. Tel. 121.
14. Laboratorium voor technische botanie, Poortlandlaan 67. Tel. 341. (Rijksrubberdienst. Tel. 533).
15. Laboratorium voor metallographie, Oude Delft 71. Tel. 1929.
16. (Vervallen).
17. Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20. Tel. 1982.
18. Laboratorium voor technische physica, Mijnbouwplein 11. Tel. 1983.
19. Bibliotheek, Doelenstraat 101. Tel. 1397.

LIGGING DER GEBOUWEN.

COLLEGE VAN CURATOREN:

	Jaar van aanvaarding
Ir. J. F. de Vogel, Voorzitter	1921
's-Gravenhage, Buitenrustweg 3. Tel. 332573	
Mr. dr. D. A. P. N. Koolen	1931
's-Gravenhage, Javastraat 50, Tel. 112255.	
Prof. ir. J. Klopper	1935
's-Gravenhage, van Lennepweg 5. Tel. 555971.	
Jhr. mr. A. C. D. de Graeff	1937
's-Gravenhage, Raamweg 21. Tel. 112829.	
F. W. van Vloten	1941
Nieuwe Plantage 42. Tel. 408.	

SECRETARIS VAN CURATOREN:

Jhr. ir. H. Strick van Linschoten 1921
 Koornmarkt 73a. Tel. 1069.

Spreekuren: Maandag, Woensdag, 11-12 uur, in het hoofdgebouw.
 Oude Delft 95, (Telefoon 951).

RECTOR MAGNIFICUS:

Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg.

Spreekuur: Woensdag 2½—3½ uur n.m.
 in het hoofdgebouw, Oude Delft 95, (Telefoon 137).

SECRETARIS VAN DEN SENAAT:

Dr. H. B. Dorgelo.

**COLLEGE VAN RECTOR MAGNIFICUS
EN ASSESSOREN:**

	Jaar van aanvaarding
Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg, Rector Magnificus.	1940
Ir. C. L. van Nes	1940
Dr. H. Bremekamp	1941
H. Rosse	1941
Dr. ir. A. J. Kluyver	1940
Dr. ir. H. G. Nolen	1941
Ir. P. Landberg.	1941
Ir. W. Schermerhorn	1938
Dr. H. B. Dorgelo, Secretaris v. d. Senaat, Secretaris .	1940

**COMMISSIE VOOR DE REDACTIE VAN HET JAARBOEK,
VERSCHIJDENDE IN SEPTEMBER 1942:**

De Rector Magnificus.
De Secretaris van den Senaat.
.....

COMMISSIE VAN OVERLEG MET DE STUDENTEN:

Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg, Rector Magnificus.
Dr. H. B. Dorgelo, Secretaris.
Dr. H. Bremekamp.
Ir. W. Schermerhorn.
H. Rosse.
Ir. P. Landberg.
E. J. Vossnack.
Dr. ir. H. G. Nolen.
Dr. ir. A. J. Kluyver.
Ir. C. L. van Nes.

COMMISSIE VOOR DE BIBLIOTHEEK:

Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg, Rector Magnificus.

Dr. H. Bremekamp.

Ir. J. W. Thierry.

H. Rosse.

Dr. ir. W. F. Brandsma.

Dr. ir. W. Th. Bähler.

Dr. F. E. C. Scheffer.

Ir. M. H. Caron.

Dr. ir. A. Korevaar, Bibliothecaris, Secretaris.

HOOGLEERAREN:**A. Afdeeling der algemeene wetenschappen.**Jaar van ambtsaan-
vaarding te Delft.

Dr. F. Sch u h, De zuivere en toegepaste wiskunde en de
mechanica . . . . . (1907) 1916
Van Boetzelaerlaan 28, 's-Gravenhage.

H. J. v a n V e e n, De zuivere en toegepaste wiskunde en de
mechanica 1919
Rotterdamsche weg 129. Tel. 1051. Postrekening 29370.

Dr. H. B r e m e k a m p, De zuivere en toegepaste wiskunde
en de mechanica, Voorzitter 1919
Rotterdamsche weg 115. Tel. 952. Postrekening 34557

Dr. J. G. R u t g e r s, De zuivere en toegepaste wiskunde
en de mechanica, ... 1914
Fazantplein 14, 's-Gravenhage. Tel. 334924. Postrekening 118933.

Dr. ir. J. A. S c h o u t e n, De zuivere en toegepaste wis-
kunde en de mechanica 1914
Rotterdamsche weg 111. Tel. 692. Postrekening 29707.

....., Het handelsrecht, de staathuishoud-
kunde, de arbeids- en fabriekswetgeving en het mijnrecht. ....
.....

Dr. C. H. v a n O s, De zuivere en toegepaste wiskunde en
de mechanica. 1919
Wilhelminalaan 24, Rijswijk (Z.-H.). Tel. 's-Gravenhage 118274.
Postrekening 32497.

Dr. H. B. D o r g e l o, De theoretische en toegepaste natuur-
kunde 1927
Julianalaan 70. Tel. 977. Postrekening 44391.

Dr. C. Z w i k k e r, De theoretische en toegepaste natuur-
kunde 1929
Julianalaan 14. Tel. 1814. Postrekening 153835.

Dr. E. C. W i e r s m a, De theoretische en toegepaste natuur-
kunde 1936
Heemskerkstraat 17. Tel. 179. Postrekening 128409.

- Dr. O. Bottema, De zuivere en toegepaste wiskunde en de mechanica. 1941
Oranjelaan 27, Rijswijk (Z.H.). Postrekening 120430.
- Dr. R. Kronig, De theoretische natuurkunde, Secretaris . 1939
Oostsingel 204. Tel. 1953. Postrekening 157132.
..... (Buitengewoon hoogleeraar),
Het staatsrecht, het administratief recht (met uitzondering van de arbeids- en fabriekswetgeving en het mijnrecht) en het handelsrecht . . . . .
.....
- Dr. ir. J. Goudriaan (Buitengewoon hoogleeraar), De bedrijfsleer. 1936
Bachlaan 18, Hilversum. Tel. 6570. Postrekening 134171.
- Dr. H. A. Kramers (Bijzonder hoogleeraar), De theoretische natuurkunde 1931
Poelgeesterweg 2, Oegstgeest. Tel. 24651 Leiden. Postrekening 77917.
- Dr. J. van Loon (Bijzonder hoogleeraar), Het recht van den industrieelen eigendom 1935
Parkweg 3, Deventer. Tel. 4601. Postrekening 21850.
- Dr. W. J. D. van Dijk (Bijzonder hoogleeraar), De fysische technologie 1936
Schoutenstraat 7, 's-Gravenhage. Tel. 775466. Postrekening 80918.
- B. Afdeeling der weg- en waterbouwkunde.**
- Dr. ir. G. H. van Mourik Broekman, De waterbouwkunde 1924
Prins Albertlaan 22, Voorburg. Tel. 's-Gravenhage 778294.
Postrekening 16914.
- Ir. Chr. K. Visser, De kennis en het onderzoek van bouwstoffen, de rioleering en watervoorziening en het maken van bestekken en begrootingen 1915
Julianalaan 1. Tel. 676. Postrekening 71602.
- Ir. J. W. Thierry, De waterbouwkunde 1930
Rietzangerlaan 21, 's-Gravenhage. Tel. 339460. Postrekening 22254.
- Ir. S. H. A. Begemann, De waterbouwkunde, Secretaris. 1938
Kerklaan 181, Rijswijk (Z.-H.). Tel. 's-Gravenhage 118638.
Postrekening 224909.
- Ir. E. R. Hondelink, De aanleg en de exploitatie van wegen 1936
van Neckstraat 97, 's-Gravenhage. Tel. 776126. Postrekening 292981, Delft.

- Ir. A. S. Keverling Buisman (met verlof), De toe-
gepaste mechanica 1919
Nachtegaallaan 16, 's-Gravenhage. Tel. 332609. Postrekening 59163.
- Ir. W. Schermerhorn, Het landmeten, het waterpassen
en de geodesie, Voorzitter 1926
Kanaalweg 5. Tel. 1980. Postrekening 24975.
- J. M. Tienstra, Het landmeten, het waterpassen en de
geodesie. . . . . (1935) 1939
Westplantsoen 30. Tel. 1041. Postrekening 27645.
- . . . . ., De brugbouw en de leer van belangrijke ijzer-
constructies . . . . .
- Ir. J. A. Bakker (Buitengewoon hoogleraar), De leer van
het gewapend beton en de toepassing in de burgerlijke bouw-
kunde, de waterbouwkunde en den brugbouw 1918
Rozenburglaan 104, Rotterdam (O.). Tel. 49865. Postrekening 56214.
- Ir. J. T. Thijssse (Buitengewoon hoogleraar), De theo-
retische en experimenteele hydraulica 1938
Ooievaarlaan 18b, 's-Gravenhage. Tel. 395679. Postrekening 14110.
- Dr. ir. F. A. Vening Meinesz (Buitengewoon hoog-
leraar), De geodesie 1939
Potgieterlaan 5, Amersfoort. Tel. 140. Postrekening 13674.
- C. Afdeling der bouwkunde.**
- Ir. J. G. Wattjes, De architectuur 1918
Frederikslaan 30, Rijswijk (Z.-H.). Postrekening 119580.
- H. M. Luns, Het handteekenen en de geschiedenis der
schilder- en beeldhouwkunst 1931
Oude Delft 95. Tel. 1619. (Postrekening 153953, Amsterdam).
- Ir. M. J. Granpré Molière, De architectuur. 1924
Oud Wassenaarscheweg 7, Wassenaar. Postrekening 85084.
- Dr. ir. D. F. Slothouwer, De architectonische vormleer
en de geschiedenis der bouwkunst 1926
Lange Voorhout 30, 's-Gravenhage. Tel. 117046. Postrek. 45898.
- N. Lansdorp, De architectuur 1932
Van Alkemadelaan 1a, 's-Gravenhage. Tel. 721045.
- Ir. R. L. A. Schoemaker, De architectuur. 1924
Julianalaan 16. Tel. 588. Postrekening 21943.
- H. Rosse, De decoratieve kunst en het ornamentteekenen,
Voorzitter 1933
Hoogweidelaan 1, Voorburg. Tel. 's-Gravenhage 779779.
Postrekening 230273.

Ir. H. T. Zwiërs, De architectuur, Secretaris 1938
Spaarnelaan 44, Haarlem. Tel. 13134. Postrekening 118628.

L. O. Wenckebach (Buitengewoon hoogleeraar), Het
boetseeren en de beeldhouwkunst 1935
Gooweg 40, Noordwijkerhout. Tel. Noordwijk 97. Postrekening 20871.

D. Afdeeling der werktuigbouwkunde en scheepsbouwkunde.

N. Kal, De scheepsbouwkunde 1922
Poortlandlaan 114. Tel. 1430. Postrekening 118859.

Ir. G. Brouwer, De werktuigbouwkunde. 1905
Kapelplein 13, Scheveningen. Tel. 554307. Postrekening 32318.

E. J. Vossnack, De scheepsbouwkunde 1906
Rotterdamsche weg 105. Tel. 441. Postrekening 51956.

Ir. F. Westendorp, De werktuigbouwkunde 1916
Ruys de Beerenbrouckplein 13. Tel. 916. Postrekening 40173.

Ir. E. C. von Pritzelwitz van der Horst, De werk-
tuigbouwkunde . . . . . (1922) 1937
Bloemcamplaan 23, Wassenaar. Tel. 9728. Postrekening 5268.

Dr. ir. C. B. Biezeno, De toegepaste mechanica 1914
Nieuwelaan 30. Tel. 697. Postrekening 31124.

Ir. A. J. ter Linden, De werktuigbouwkunde 1927
Julianalaan 3. Tel. 966. Postrekening 48551.

Ir. P. Landberg, De mechanische technologie, Voor-
zitter 1929
Rotterdamsche weg 123. Tel. 516. Postrekening 43787.

Ir. C. M. van Wijngaarden, De werktuigbouwkunde,
Secretaris 1922
Botaniestraat 40. Tel. 186. Postrekening 114190.

Dr. ir. W. F. Brandsma, De mechanische technologie en
de metallographie 1934
Kanaalweg 9. Tel. 938. Postrekening 29379.

Ir. J. Muysken, De werktuigbouwkunde 1932
Rotterdamsche weg 107. Tel. 177. Postrekening 73512.

Dr. J. M. Burgers, De aërodynamica, hydrodynamica en
hare toepassingen 1918
van Houtenstraat 1. Tel. 1313. Postrekening 13654.

Ir. B. C. Kroon, De werktuigbouwkunde. 1941
van Leeuwenhoeksingel 33. Tel. 2339. Postrekening 15964.

Dr. ir. H. J. van der Maas, De vliegtuigbouwkunde . . . 1940
Voorstraat 42. Tel. 589.

Dr. ir. J. W. H. Uytendogaart, (Buitengewoon hoog-
leeraar), De mechanische technologie 1941
Bloemcampaan 34, Wassenaar. Tel. 8755. Postrekening 17277.

E. Afdeling der electrotechniek.

Dr. ing. ir. H. S. Hallo, De electrotechniek. 1915
Rotterdamsche weg 103. Tel. 539. Postrekening 17263.

Jhr. dr. G. J. Elias, De electrotechniek, Secretaris. . . . 1916
Oude Delft 157. Tel. 778. Postrekening 46924.

Ir. E. J. F. Thierens, De electrotechniek. 1925
Jonkerlaan 50, Wassenaar. Tel. 2139. Postrekening 23128.

Dr. ir. H. G. Nolen, De electrotechniek, Voorzitter . . . 1937
Rotterdamsche weg 99. Tel. 2175. Postrekening 67724.

Dr. ir. W. Th. Bähler, De electrotechniek 1930
Stalpertstraat 111, s-Gravenhage. Tel. 775805. Postrekening 12347.

Dr. ir. N. Koomans (Buitengewoon hoogleeraar), De
electrotechniek 1934
Belvédèreweg 1, 's-Gravenhage. Tel. 551511. Postrekening 17415.

Dr. B. van der Pol (Bijzonder hoogleeraar), Speciale
onderwerpen uit de theoretische electriciteitsleer 1938
Parklaan 24, Eindhoven. Tel. 3239. Postrekening 105984.

F. Afdeling der scheikundige technologie.

Dr. ir. G. van Iterson Jr., De microscopische anatomie 1907
Hertog Govertkade 12. Tel. 188. Postrekening 45128.

Dr. F. E. C. Scheffer, De anorganische scheikunde. 1917
Park Leeuwensteijn 4, Voorburg. Tel. 's-Gravenhage 779858.
Postrekening 14328.

Dr. ir. A. J. Kluyver, De algemeene en toegepaste micro-
biologie, Voorzitter 1921
Nieuwelaan 3. Tel. 121. Postrekening 53758.

....., De scheikundige technologie . . . . .
.....

Dr. ir. C. J. van Nieuwenburg, De analytische schei-
kunde en de scheikunde der bouwstoffen. 1920
Rotterdamsche weg 135. Tel. 858. Postrekening 17457.

- Dr. ir. P. E. Verkade, De organische scheikunde en hare toepassingen, Secretaris 1938
 Waalsdorper weg 88, 's-Gravenhage. Tel. 776351. Postrekening 11021.
- Dr. ir. W. F. Brandsma, De mechanische technologie en de metallographie. 1934
 Kanaalweg 9. Tel. 938. Postrekening 29379.
- Dr. P. Karsten, De analytische scheikunde 1937
 Rotterdamsche weg 133. Tel. 2162. Postrekening 118999.
- Dr. W. G. Burgers. De fysische scheikunde. 1940
 Huis te Hoornkade 22, Rijswijk (Z.-H.). Tel. 's-Gravenhage 181987.
 Postrekening 21118.
- Dr. A. M. A. A. Steger (Buitengewoon hoogleeraar), De technologie der oliën en vetten . . . . . (1912) 1918
 Lanckhorstlaan 36, Haarlem. Tel. 28568.
- Ir. G. A. Brender à Brandis (Buitengewoon hoogleeraar), De technologie der brandstoffen 1920
 Cremerweg 2, 's-Gravenhage. Tel. 556050. Postrekening 52809.
- Dr. ir. J. W. H. Uytendogaart, (Buitengewoon hoogleeraar), De mechanische technologie 1941
 Bloemcampaan 34, Wassenaar. Tel. 8755. Postrekening 17277.
- Ir. E. L. Selleger (Bijzonder hoogleeraar), De papierfabricage 1937
 Pompweg 50, Ubbergen. Tel. Nijmegen 20415. Postrekening 14958.
- Dr. ir. A. van Rossem (Bijzonder Hoogleeraar), De rubbertechnologie 1939
 Kanaalweg 10. Tel. 288. Postrekening 30198.

G. Afdeeling der mijnbouwkunde.

- Ir. C. L. van Nes, De mijnkunde, het mijnmeten en kar- teeren, Voorzitter. 1925
 Dunklerstraat 49, 's-Gravenhage. Postrekening 88631.
- Ir. J. A. Grutterink, De delfstof- en aardkunde, Secre- taris. 1906
 Van Bleiswijkstraat 179, 's-Gravenhage. Tel. 551742. Postrekening 82760.
- Ir. H. F. Grondijs, De ertskunde 1926
 Willem Frederiklaan 4, 's-Gravenhage. Tel. 552308. Postrekening 107180.
- Ir. M. H. Caron, De metallurgie en de docimasie 1928
 Sportlaan 103, 's-Gravenhage. Tel. 334435. Postrekening 144862.
- Dr. ir. J. A. A. Mekel, De geologie 1929
 Oude Delft 126. Tel. 1448. Postrekening 125016.
- Dr. J. H. F. Umbgrove, De geologie. 1930
 Kleinhoefijzerlaan 3, Wassenaar. Tel. 8632. Postrekening 165265.

OUD-HOOGLEERAREN:

	Jaar van aftreding.
Dr. ir. J. Kraus . . . . . Nassauplein 33, 's-Gravenhage.	1905
Dr. H. de Vries . . . . . Hotel de Zon, Warmond.	1907
Dr. A. Smits (Universiteit Amsterdam) . . . . . Mozartkade 11, Amsterdam Z.	1908
Mr. dr. C. A. Verrijn Stuart . . . . . Prof. Lorentzlaan 70, Zeist.	1909
Dr. ir. F. K. Th. van Iterson. . . . . Valkenburgerweg 29, Heerlen.	1913
Dr. J. A. Barrau (Universiteit Utrecht). . . . . Mauritsstraat 92, Utrecht.	1913
M. Clément . . . . . Frankrijk.	1913
Mr. P. J. M. Aalberse . . . . . Johan van Oldenbarneveltlaan 82, 's-Gravenhage.	1918
Ir. C. W. Weys. . . . . Prinsevinkenpark 37, 's-Gravenhage.	1919
Ir. J. Klopper. . . . . Van Lennepweg 5, 's-Gravenhage.	1919
Dr. W. J. de Haas (Universiteit Leiden). . . . . Rijnsburgerweg 20, Leiden.	1922
Ir. G. J. van Swaay . . . . . Nieuwe Plantage 5.	1922
Ir. W. P. Smit . . . . . Laan van Nieuw Oosteinde 177a, Voorburg.	1923
Ir. Hk. J. Heuvelink . . . . . Sweerts de Landasstraat 44, Arnhem.	1926
Dr. A. D. Fokker . . . . . Damstraat 21, Haarlem.	1927
Ir. D. Dresden . . . . . Koningslaan 80, Utrecht.	1928
Dr. ir. H. A. Brouwer (Universiteit Amsterdam) . . . . . Nieuwe Prinsengracht 130, Amsterdam C.	1929
Dr. L. H. Siertsema. . . . . Rusthoekstraat 12, Scheveningen.	1929

	Jaar van aftreding.
Ir. J. Nelemans	1929
Neuhuyskade 69, 's-Gravenhage.	
Dr. G. A. F. Molengraaff	1930
Groothoefijzerlaan 40, Wassenaar.	
A. F. Gips	1930
Frankenstraat 11, 's-Gravenhage.	
Ir. I. P. de Vooy	1930
Velperweg 61, Arnhem.	
Ir. J. A. G. van der Steur	1931
Van Lennepweg 15, Oosterbeek.	
Dr. J. H. Valckenier Kips	1932
Barchemscheweg 84, Lochem.	
Dr. J. G. Sleeswijk	1933
Frankenstraat 32, 's-Gravenhage.	
Ir. C. L. van der Bilt	1933
Wassenaarscheweg 124, 's-Gravenhage.	
L. A. van Royen	1934
Van Calcarlaan 44, Wassenaar.	
Dr. W. A. Versluys	1935
Edescheweg 2, Bennekom.	
A. W. M. Odé	1935
Ruysdaellaan 23, Bilthoven.	
Dr. M. de Haas	1936
Storm van 's-Gravesandeweg 15, Wassenaar.	
Ir. G. H. de Vries Broekman	1936
Duinweg 21d, 's-Gravenhage.	
Dr. ir. H. ter Meulen	1936
Nassaulaan 11, 's-Gravenhage.	
Ir. N. C. Kist	1937
Neuhuyskade 65, 's-Gravenhage.	
Dr. ir. J. Böeseken	1938
Phoenixstraat 27.	
Ir. J. Haringhuizen	1938
Stephensonstraat 24, 's-Gravenhage.	
Dr. W. Reinders	1939
Rotterdamscheweg 121.	
P. Meyer	1940
Weissenbruchstraat 259, 's-Gravenhage.	
Dr. J. A. Veraart	1941
van Neckstraat 6, 's-Gravenhage.	
Dr. ir. H. I. Waterman	1941
Nieuwe Plantage 63.	
Dr. D. van Dantzig	1941
Johan van Oldenbarneveldlaan 98, 's-Gravenhage.	

LECTOREN:**A. Afdeeling der algemeene wetenschappen.**

Dr. A. C. S. van Heel, De theoretische en toegepaste natuurkunde 1938

Prins Bernhardlaan 2. Tel. 1384. Postrekening 68285.

Dr. P. van der Leeden, De theoretische en toegepaste natuurkunde 1941

Corn. Trompstraat 61.

B. Afdeeling der weg- en waterbouwkunde.

Mr. J. H. J o n a s, Het burgerlijk recht en hypothecaire en kadastrale administratie 1936

Deventerweg 122, Zutphen. Postrekening 291715.

J. W. G o n g g r i j p, De aardrijkskunde 1937

Schubertstraat 37, Amsterdam (Z.). Tel. 23696. Postrekening 19577.

Ir. G. A. N a n n i n g a, De waterbouwkunde 1940

Nieuwe Plantage 13. Tel. 2070. Postrekening 19577.

Ir. D. K r a m e r, De waterbouwkunde 1941

.....

D. Afdeeling der werktuigbouwkunde en scheepsbouwkunde.

Ir. C. T h o m s, De werktuigbouwkunde. 1918

Delfgauwsche weg 201. Tel. 1583.

Ir. J. C. A r k e n b o u t S c h o k k e r, De scheepsbouwkunde 1928

Laan Hofrust 9, Rijswijk (Z.-H.). Tel. 's-Gravenhage 181887.

Postrekening 93958.

Ir. A. J. M o l l i n g e r, De werktuigbouwkunde 1930

Mijnbouwplein 7. Postrekening 51940.

Dr. ir. J. J. K o c h, De toegepaste mechanica 1931

Hof van Delftlaan 16. Tel. 330. Postrekening 39986.

E. Afdeeling der Electrotechniek.

Ir. L. H. M. H u y d t s, De experimenteele hoogfrequentie-techniek 1932

Cornelis Speelmanstraat 38. 's-Gravenhage. Tel. 773541. Postrekening 54369.

F Afdeeling der scheikundige technologie.

Ir. J. v a n d e n B e r g, De analytische scheikunde 1918

Oranje-Plantage 42.

Dr. G. M e y e r, De anorganische scheikunde 1920

Wittenburgerweg 14, Wassenaar. Tel. 9431. Postrekening 33245.

Ir. H. G r a v e s t e i n, De microchemie. 1922

Kerklaan 149, Rijswijk (Z.-H.). Postrekening 27665.

Dr. ir. P. M. H e e r t j e s, De scheikundige technologie. . 1939

Rotterdamscheweg 125a. Postrekening 222964.

Tijdelijk belast met het geven van het onderwijs:
in de brugbouw en in de leer van belangrijke ijzerconstructies:

E. A. van Genderen Stort 1938
van Lennepweg 27, 's-Gravenhage. Tel. 557124. Postrekening 73411.

in den ijk:

H. B. Moes 1934
Willem de Zwijgerlaan 91, 's-Gravenhage. Postrekening 65351.

in de toegepaste mechanica:

Prof. ir. C. G. J. Vreedenburg 1939
Nachtegaallaan 16, 's-Gravenhage. Tel. 332609.

PRIVAAT-DOCENTEN:

Jaar van
toelating.

Ir. H. W. L. Brückman, De theorie, beschrijving en ijking
van electriciteitsmeters 1920
Voorstraat 19.

Dr. ir. J. G. Ossewaarde, Het gebied van de cultuur en
de technologie van eenige grondstoffen van tropisch-land-
bouwkundigen oorsprong 1934
Nassaulaan 24, Bennekom.

Mej. dr. ir. A. E. Korveze, De radioactiviteit 1935
Westplantsoen 57.

Dr. J. W. Loos, De eerste hulp bij ongelukken 1935
Pretoriaan 111, Rotterdam (Z.).

Ir. P. M. Heertjes, De chemische technologie der kleur-
stoffen 1935
Rotterdamsheweg 125a.

D. H. M. Harting, De grafische vakken 1936
J. M. Molenaerplein 2, Heemstede.

Dr. ir. R. Houwink, De chemie en technologie der macro-
moleculaire stoffen 1941
Nassaulaan 13, Wassenaar.

VERZAMELINGEN,

behoorende onder art. 1 van het reglement op het beheer en het gebruik der verzamelingen en hulpmiddelen voor het onderwijs aan de Technische Hoogeschool.

I. VERZAMELINGEN, behoorende onder art. 1a.

1. Bibliotheek. — Doelenstraat 101, Telefoon 1397.

Dr. ir. A. Korevaar, bibliothecaris.

Heemskerkstraat 13. Tel. 850.

Ir. F. Voogd, conservator.

Ruys de Beerenbrouckplein 8.

De bibliotheek is geopend:

alle werkdagen, behalve des Zaterdags, van 9—5 uur; des Zaterdags van 9—12.30 en van 2—5 uur; bovendien des avonds op Maandag, Dinsdag, Donderdag en Vrijdag van 7—9 uur; gedurende de Zomervacantie elken werkdag van 2—4 uur en in de Kerst- en Paaschvacantie iederen werkdag van 9—4 uur, des Zaterdags van 9—12.30 en van 2—4 uur.

De bibliotheek zal zijn gesloten:

op den gedenkdag der Technische Hoogeschool (8 Januari); op den Goeden Vrijdag; op den Zaterdag tusschen Goeden Vrijdag en Paschen; van 1 tot en met 10 Juli;

en gedurende de avonduren:

op St. Nicolaasavond.

2. Verzameling modellen van uitgevoerde werken op het gebied van waterbouwkunde, bruggen en wegen. — Gebouw voor wegen en waterbouwkunde, Oostplantsoen 25.

Prof. ir. J. W. Thierry, beheerder.

3. Verzameling Indische bouwstoffen en modellen. — Gebouw voor Weg- en Waterbouwkunde, Oostplantsoen 25.

Prof. ir. Chr. K. Visser, beheerder.

4. **Verzameling van werktuigen en voorwerpen, betrekking hebbende op de mechanische technologie.** — Gebouw voor werktuigen- en scheepsbouwkunde, Nieuwelaan 76.

Prof. ir. P. L a n d b e r g, beheerder.

5. **Verzameling scheepsmodellen en op scheepsbouw betrekking hebbende bescheiden.** — Gebouw voor werktuig- en scheepsbouwkunde, Nieuwelaan 76.

Prof. E. J. V o s s n a c k, beheerder.

6. **Verzameling mineralen en gesteenten.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. ir. J. A. G r u t t e r i n k, beheerder.

7. **Verzameling ertsen.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. ir. H. F. G r o n d i j s, beheerder.

8. **Verzameling algemeene geologie.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. dr. ir. J. A. A. M e k e l, beheerder.

9. **Verzameling historische geologie en palaeontologie.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. dr. J. H. F. U m b g r o v e, beheerder.

10. **Geologische verzameling van Nederland.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. dr. J. H. F. U m b g r o v e, beheerder.

11. **Geologische verzameling van Nederlandsch Indië.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. dr. J. H. F. U m b g r o v e, beheerder.

12. **Geologische verzameling van de Nederlandsch West-Indische eilanden.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. dr. ir. J. A. A. M e k e l, beheerder.

13. **Geologische verzameling van Suriname.** — Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. ir. J. A. G r u t t e r i n k, beheerder.

14. Verzameling van modellen op het gebied van mijnkunde. —
Gebouw voor mijnbouwkunde, Mijnbouwstraat 20.

Prof. ir. C. L. van Nes, beheerder.

**II. LABORATORIA EN VERZAMELINGEN VAN HULPMID-
DELEN VOOR HET ONDERWIJS, behorende onder art. 1b.**

1. Hoofdgebouw (Oude Delft 95).

a. Handteekenen.

Prof. H. M. Luns, beheerder.

b. Boetseeren.

Prof. L. O. Wenckebach, beheerder.

2. Vergaderzaal van den Senaat (Oude Delft 118).

3. Gebouwen aan de Jaffalaan.

Prof. dr. ir. J. A. Schouten, beheerder.

4. Gebouw voor weg- en waterbouwkunde (Oostplantsoen 25).

Prof. ir. Chr. K. Visser, beheerder.

Laboratorium voor bouwstoffen en bouwconstructies.

Prof. ir. Chr. K. Visser, beheerder.

**5. Gebouw voor geodesie, landmeten en waterpassen (Kanaal-
weg 4).**

Prof. ir. W. Schermerhorn, beheerder.

**6. Gebouw voor mechanische technologie, afd. textiel (Mijn-
bouwstraat 16b).**

Prof. dr. ir. J. W. H. Uytendogaart, beheerder.

**Laboratorium voor mechanisch onderzoek van vezelstoffen en
papier.**

Prof. dr. ir. J. W. H. Uytendogaart, beheerder.

Mej. S. A. van Hoytema, conservatrice.

7. Gebouw voor bouwkunde (Oude Delft 39).

Prof. ir. H. T. Zwiers, beheerder.

8. **Gebouw voor decoratieve kunst (Oude Delft 75).**
Prof. H. Rosse, beheerder.
9. **Gebouw voor werktuig- en scheepsbouwkunde (Nieuwelaan 76)**
Prof. ir. J. Muysken, beheerder.
Ir. B. H. Nijenhuis, bedrijfsingenieur-conservator.
- a. **Laboratorium voor werktuigkunde.**
Prof. ir. A. J. ter Linden, beheerder.
Ir. B. H. Nijenhuis, bedrijfsingenieur-conservator.
- b. **Verzameling van werktuigen en werktuigonderdeelen.**
Prof. ir. E. C. von Pritzelwitz van der Horst, beheerder.
- c. **Verzameling voor mechanische technologie.**
Prof. ir. P. Landberg, beheerder.
- d. **Laboratorium voor metallographie.**
Prof. dr. ir. W. F. Brandsma, beheerder.
Ir. A. F. E. Jansen, conservator.
Zie ook blz. 93.
- e. **Laboratorium voor scheepsbouwkunde.**
Prof. N. Kal, beheerder.
- f. **Laboratorium voor aëro- en hydrodynamica.**
Prof. dr. J. M. Burgers, beheerder.
- g. **Laboratorium voor toegepaste mechanica.**
Prof. dr. ir. C. B. Biezeno, beheerder.
- h. **Vliegtuigbouwkunde.**
Prof. dr. ir. H. J. van der Maas, beheerder.
10. **Laboratorium voor electrotechniek (Kanaalweg 2b).**
Prof. dr. ir. H. G. Nolen, beheerder.
Ir. H. W. L. Brückman, bedrijfsingenieur-conservator.
Ir. C. van Geel, conservator.
11. **Gebouw voor scheikunde (Westvest 7 en 9).**
Prof. dr. W. G. Burgers, beheerder.
Ir. J. J. Benedictus, bedrijfsingenieur-conservator.
- a. **Laboratorium voor fysische scheikunde.**
Prof. dr. W. G. Burgers, beheerder.
- b. **Laboratorium voor anorganische scheikunde.**
Prof. dr. F. E. C. Scheffer, beheerder.

c. Laboratorium voor organische scheikunde.

Prof. dr. ir. P. E. Verkade, beheerder.

....., conservator.

d. Laboratorium voor chemische technologie.

Prof. dr. A. M. A. A. Steger, beheerder.

Ir. A. W. van der Moore, conservator.

e. Laboratorium voor de technologie van oliën en vetten.

Prof. dr. A. M. A. A. Steger, beheerder.

12. Laboratorium voor analytische scheikunde (De Vries van Heystplein 2).

Prof. dr. P. Karsten, beheerder.

Ir. H. F. Bruigom, bedrijfsingenieur-conservator.

Laboratorium voor microchemie.

Ir. H. Gravestein, lector, beheerder.

13. Laboratorium voor microbiologie (Nieuwelaan 5).

Prof. dr. ir. A. J. Kluyver, beheerder.

Dr. L. H. C. Perquin, conservator.

14. Laboratorium voor technische botanie (Poortlandlaan 67).

Prof. dr. ir. G. van Iterson Jr., beheerder.

Mej. dr. A. Kleinhoonte, conservatrice.

Cultuurtuin voor technische gewassen (Poortlandlaan 67).

Prof. dr. ir. G. van Iterson Jr., beheerder.

J. P. Romein, hortulanus.

15. Laboratorium voor metallographie (Oude Delft 71).

Prof. dr. ir. W. F. Brandsma, beheerder.

Zie ook blz. 92.

16. (Vervallen).**17. Gebouw voor mijnbouwkunde (Mijnbouwstraat 20).**

Prof. ir. J. A. Grutterink, beheerder.

Ir. J. de Vries, bedrijfsingenieur-conservator.

a. Laboratorium voor delfstofkunde.

Prof. ir. J. A. Grutterink, beheerder.

b. Laboratorium voor aardkunde.

Prof. dr. ir. J. A. A. M e k e l, beheerder.

c. Laboratorium voor historische geologie en palaeontologie.

Prof. dr. J. H. F. U m b g r o v e, beheerder.

d. Laboratorium voor ertskunde.

Prof. ir. H. F. G r o n d i j s, beheerder.

e. Laboratorium voor mijnkunde.

Prof. ir. C. L. v a n N e s, beheerder.

f. Laboratorium voor docimasie en metallurgie.

Prof. ir. M. H. C a r o n, beheerder.

g. Museum voor mineralogie en geologie (bevat de verzamelingen bedoeld sub I, 6—13, zie blz. 90).

Dr. P. K r u i z i n g a, conservator.

18. Laboratorium voor technische physica (Mijnbouwplein 11).

Prof. dr. C. Z w i k k e r, beheerder.

Ir. P. B r a v e n b o e r, bedrijfsingenieur-conservator.

Dr. W. C. M a n d e r s l o o t, conservator.

9 JAARBOEK VAN DE
TECHNISCHE HOOGESCHOOL
TE DELFT.

UITGEGEVEN DOOR DEN SENAAAT
IN SEPTEMBER 1942

DRUKKERIJ WATKIN & J. N. M. DE VRIES

- 3. Laboratorium voor scheikunde.
Prof. dr. J. A. A. Meijer, beklemd.
- 4. Laboratorium voor algemeene en klinische pathologie.
Prof. dr. J. M. F. Verduyn, beklemd.
- 5. Laboratorium voor anatomie.
Prof. dr. H. B. G. Sijpe, beklemd.
- 6. Laboratorium voor histologie.
Prof. dr. C. L. van Nieuwenhuis, beklemd.
- 7. Laboratorium voor degenie en mineralogie.
Prof. dr. B. H. C. C. van der Kooij, beklemd.
- 8. Museum voor mineralogie en geologie (bevat de verzameling van
beholdt nrs. 1-18 en 20-30).
- 9. C. Koninging-observatorium.
- 10. Laboratorium voor medische fysica (Onderzoekingen)
Prof. dr. C. F. W. van der Kooij, beklemd.
Dr. H. B. G. Sijpe, beklemd.
Dr. H. C. J. de Groot, beklemd.